

FRM

Tijdschrift over vrije radio en televisie. Verschijnt 10 x per jaar.
Losse nrs. Fl. 4,95/ BF. 100,- 12e Jaargang nr. 3 Maart 1985

2x RADIO MONIQUE:
Internationaal en regionaal

Interviews met
o.a. Bob Noakes

Techniek: Automatische
relaiszender

FREE RADIO
& TV
MAGAZINE

jingle machines

fa. simrek

Herenstraat 1^a - 3911 JA Rhenen
Telefoon 08376-6376

**SIMREK
PRESENTEERT**

**DE
NEDERLANDSE
PREMIÈRE:**

SHURE LOW BUDGET PROFESSIONELE MICROFOONS

Leverbaar in 3 modellen zowel hoog- als laag-ohmig

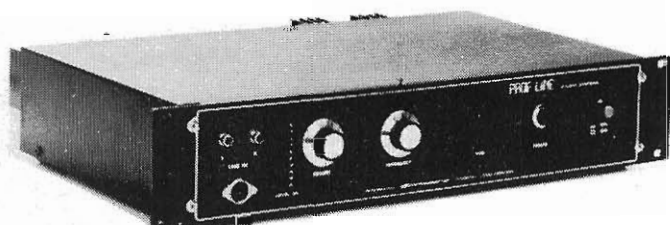
vanaf **f 82,35**

SIMREK GAJ 835 SNELSTARTDRAAITAFEL

Deze unieke draaitafel-unit heeft een zeer snelle starttijd van 0.3 sec. bij 33 r.p.m. Elektronisch scherpzetten van de plaat met vooruit/achteruit motorfunctie. De pick-up arm en de draaischijf zijn vrij opgehangen. De snelheidsregelaar maakt deze unit uitermate geschikt voor het mixen.

prijs per 2 **f 752,-**

	zonder voeding	met voeding
50 W	f 499,-	f 679,-
100 W	f 929,-	f 1259,-
150 W		f 1524,-

pli uitbreiding f 210,- stereo uitbreiding f 210,-

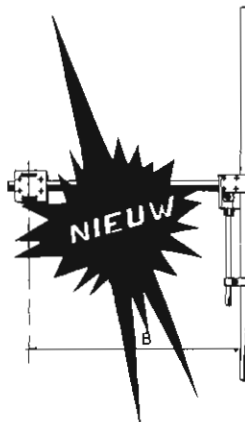

De Simrek DM 1508 is een professionele 8 kanaals mengtafel met een main en remote output, een 3 bands equalizer op de output en auto-fading op dj mikrofoon.

De Simrek DM 1508 kost **f 1659,-**

Het kleinere broertje, de Simrek DM 1506

kost **f 1049,-**

ROSS REVENGE

Professionele 3 meter FM zend-antenne. Windbelastbaarheid: 180 Km/u - Belastbaarheid 1 Kw - Gain: 3dB - Frequentie 88-108 - Mhz - SWR 1:1,05.

1 dipool 3dB	f 166,-
1 set van 2 (6dB)	
incl. koppel-units	f 440,-
1 set van 4 (12dB)	
incl koppel-units	f 923,-

Alle prijzen zijn excl. BTW - Prijswijziging voorbehouden

Alles uit voorraad leverbaar!

fa. simrek

jingle machines

Herenstraat 1^a - 3911 JA Rhenen
Telefoon 08376-6376

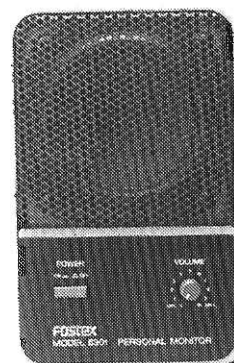

T 500 vanaf f 1172,-

FOSTEX personal monitor

Ideale luidspreker, ingeb. versterker, equalizer, volume-regelaar, direct aan te sluiten op mengpaneel-output - ideaal voor op-name studio's.

Aansluiting voor tweede 10W luidspreker

prijs f 378,-

De FTM T 500 serie de meest verkochte: Is een concept van kwaliteit, prijs en betrouwbaarheid. Deze serie omvat: **opname weergave machines in zowel mono als stereo**, diverse opties zijn leverbaar. De **FTM T 500** is een **professionele NAB Jinglemachine**

Compressor/Limiter voorkomt overmoduleren en te zacht moduleren, resultaat een prachtig konstante geluidsterkte voor uw lokale omroep!

Uitgevoerd in een robuuste 19 inch kast : **f 499,-** Mono uitvoering **f 209,-**

SIMREK presenteert: de DR GALMUNIT model 2

Een professionele ruisvrije stereo galm met alle regelmogelijkheden

f 714,-

UNIEK !!! voor de verzamelaars, de originele met niet in beslaggenomen 21 cm bandrecorder haspels van het door de overheid om discutabele redenen binnen gesleepte zendschip **RADIO PARADIJS** prijs van deze originele **RADIO PARADIJS HASPEL** bedraagt

f 8,40 (beperkt aantal)

Tevens verkrijgbaar de **MAXELL 18 UD 180** en de **MAXELL 25 UD 120** uit de **RADIO PARADIJS landstudio** de prijs **f 16,80**

Lub-tape f 89,- / 10 kanaals stereo broadcastmengtafel f 1595,- / Maxell Tape 6,5 uur bij 9,5 cm/s op 18 cm haspel f 27,50 / Audio Pak Cartridges f 10,70 (min. afname 5 stuks / Binnenkort leverbaar Telefoonvorken / E.A.P. CT 1000 Immitatie-Jinglemachine f 499,- / Plastic Singlehoesjes 26 cent per stuk (min. afname 100 stuks) - Bestel-, Kantoor- en Afhaaladres: Herenstraat 1a, Rhenen (Utr.) Postorder-service door geheel Nederland binnen 24 uur. U kunt ons bellen van maandag tot en met zaterdag (ook 's avonds!).

Alle prijzen zijn excl. BTW - Prijswijziging voorbehouden

NABESTELLING LOSSE NUMMERS F.R.M.

De volgende uitgaven van het F.R.M. zijn nog leverbaar. Alle andere nummers zijn uitverkocht.

SEPTEMBER 1982:	Stads-TV Amsterdam, Radio Delight-Amsterdam, Radio Starlight-Tilburg, foto's van 't Veronicaschip voor en na de verbouwing, 4-traps FM buizenzender, gestab. voeding 12V/20A, schema's + bouwbeschrijving 5 WATT FM-zender 88-108 MHz., tabellen betr. verliezen in antennekabels, HF-STUURVERST.15-20W. voor 100 MHz., zelfinstellende SWR-meter.	Prijs fl. 3,95/BF 75,-
APRIL 1983	Volledige tekst wetwijziging i.v.m. verkoop zendapp., Radio Blonde Men & Mini Mondo te Barger-Oosterveld, poster Radio Condor, U.S.Radio, 10 WATT FM-zender, ontwerpen van HF-versterkers. Nog ruime voorraad.	Prijs fl. 4,25/BF 85,-
MEI 1983	Radio Atlantis-Rotterdam + interview met Frens Nienhuis, Voice of Peace, poster "Uilenspiegel" (Radio Antwerpen 1963), U.S.Radio, Radio 77-St.Niklaas, vermogensregeling, voeding 1,5-15V/10A., oscillator met dual-gete FET (3-meter), LINEAIR met BLY 87,88 en 89 + een 25 Watt FM-ZENDER.	Prijs fl. 4,25/BF 85,-
JUNI 1983	Radio Schotland-Belien, CBN (enige KG-piraat in Australië), Radio Palermo te Essen (Belgie), Radio Cristal Area en Int.Crema (Italië), onrekentabel van MHz. naar kanalen voor 3 m., beknopte verklaring SINPO-code, MINI MG-en FM-ontvangerjes (toen had je al 'n zelfbouw walkmanradio kunnen hebben!), 5-traps FM-zender 3-3,5 Watt, eindtrap BLY87 + filter.	Prijs fl. 4,25/BF 85,-
JULI/AUGUSTUS 1983	Extra dik vakantienummer met reportages over City-TV Alkmaar, Radio Zwarte Rikker (MG), Free Radio Rotterdam, CBN Austr.(2), 10 Jaar Voice of Peace met kleurenfoto (A4) Peace Ship en 2 kleurenposters van de Norderney en de Mebo 2. Verder deel 1 van 't grote computerzelfbouwproject (Apple compatible), een overzicht van alle zendschepen, een artikel over overmodulatie, automatische amplitude controle unit en een zelfbouw dummyload.	Prijs fl. 5,25/BF 100,-
DECEMBER 1983/ JANUARI 1984	Dubbelnummer met o.a.Radio Fantasy Kempen, poster "Ross Revenge", Radio Eastwave Hamont en techniek: experimentele stereocoder, 2 Watt FM-zender, modulatie-indicator; antennesyst.3 (Lecher systemen), frequentieteller 1 Hz.-1000 MHz., stereo mengpaneel (3) met printlay-outs. Voor de Applecomputer: programma's 16k RAM kaart, spelen op de Apple met Atari joystick.	Prijs fl. 8,50/BF 170,-
FEBRUARI 1984	Interview met OSO-station Valentino Didam, poster "Magdalena" (MI Amigo 272), grensstreakradio's. Techniek: frequentiestabilisator, 1 Watt FM-zender + 10 W. lineair (IPS), antennesyst.4: Marconi antenne en de dipool.	Prijs fl. 4,25/BF 85,-
MAART 1984	Populair TV Medemblik, Radio Star Amsterdam, Starlight Radio Den Haag, Int.van Dam (6), poster Magda Maria (Radio Paradijs), V.o.P./Radio Europa Int., Satellite Broadcasting Cy.Duitsland (KG), Boekbespreking:"Lokale Radioboek" door A.J. Belreine, Radio Grensland-Kinrool, breedbandantenneversterker, verhoudingstabel vermogen/reikwijdte voor UHF TV-zenders, antennesystemen: dipolen, omslag: kleurenfoto "MI Amigo".	Prijs fl. 4,25/BF 85,-
APRIL/MEI 1984	Extra dik nummer met o.a.Radio Power v/a de Veluwe, Havenstad Radio Rotterdam, 20 Jaar Radio Caroline, dagboek Voice of Peace, 2 posters: Cheata II en Galaxy (Radio London), W.M.R.Westkust Radio te Koksijde, UHF TV-zender + antennes, UHF lineair voor videorecorders, het bouwen van HF-schakelingen, basisbreedteregeling, telefoormengeenheid.	Prijs fl. 5,25/BF 100,-
JUNI 1984	Radio Atlantis-Amsterdam, Radio Langedijk, Uitspraak H.R. Inz. Radio Paradijs, poster Ross Revenge, 20 Jaar Radio Caroline, Laser 558, Big L, Radio Kompas-Oostende, Radio In W-Duitsland, Antennesystemen: koppelingen, 5 Watt FM-zender.	Prijs fl. 4,25/BF 85,-
JULI 1984	Radio Palermo-Den Bosch, TV-stations Alkmaar, Interview met Patrick Valain: van MI Amigo tot Maeva, Irish Free Radio Scane, Antennes: diverse dipolen, eenvoudige vermogensmeting.	Prijs fl. 4,25/BF 85,-
AUGUSTUS 1984	Radio Apollo Int. (KG), Radio Paradijs (1), Radio Atlantis-Bree, VBRO-Brugge, Radio Z-Zuerich, 65 Watt lineair (3m) met BLY90, vermogensmeting (2), Antennes: Fuchs-antenne.	Prijs fl. 4,25/BF 85,-
SEPTEMBER/ OKTOBER 1984	Extra dik: Radio Apollo (2), Radio Paradijs (2), 2 kleurenposters Ross Revenge en Communicator, Radio Intercity-Avelgem, Radio Reflex-Mechelen, interview met Erik Marijse-Radio Benelux (1973), Radio Lommel VZW, Radio Zuiderlicht-Antwerpen, Middengolfzender 40 Watt (1350-1650 kHz.), Antennes: Groundplane & Zeppelin.	Prijs fl. 5,25/BF 100,-
NOVEMBER 1984	De Middelburgse Ether, Poster Laser 558, Radio Caroline & Laser 558, Boekbesprekingen "Last of the Pirates" van Bob Noakes en "The Lid off Laser" van P.A.Rusling, Radio 77 - St.Niklaas, Antennes: de Rhombic antenne en div. ontvangstantennes, oscillator (VFO) voor FM met dual-gate mosfet (3),	Prijs fl. 4,25/BF 85,-
DECEMBER 1984	Keizerstad Radio-Nijmegen, Radio Avalon-Ridderkerk, Radio Paradijs (3), Interview met A.J.Belreine: van R.S.A. tot Radio Dynamo, Autonome Radio Dourne, Radio Uilenspiegel-Roeselare, Techniek: Storingen en wat je eraan kunt doen, Antennes: Raamantenne.	Prijs fl. 4,25/BF 85,-

AANBIEDING: Alle oude nummers t/m 12/1984

voor FL. 50,-/BF. 950,- (incl. porto)

JANUARI 1985	Radio Condor-Veenendaal, Radio Stad Rotterdam, Radio Monique vanaf de Noordzee, Interview met Stan Haag, Interview met Caroline DJ Simon Barrett, poster Communicator, Uitslagen luisteronderzoek Caroline en Laser, Radio MI Amigo - Duisburg (Belgie), Vrije In het Oostendse, Radio aktueel-St.Gallen (Zwitserland), FRM-International, PLL-oscillator met print lay-out en uitbreiding.	Prijs fl. 4,95/BF 100,-
FEBRUARI 1985	Lady Marina - Valburg, Uitslag onderzoek radiobeluistering piraten '84, Verslag boottocht naar zendschepen, Poster en reportage Sky Channel, Radio Beverland - Beveren, FRM International: Interview with Caroline DJ Simon Barrett, Techniek: serie "Ontstoringen" -deel 1, Bouwproject Stereocoder met print lay-out.	Prijs fl. 4,95/BF 100,-

PORTOKOSTEN: PER NUMMER FL. 1,-/BF 20,-. BETALINGEN OP POSTGIRO 3538379 OF (VOOR BELGIE) OP BANKREKENING 235-0430464 BIJ DE G-BANK TE HASSELT TEN NAME VAN:
JOSE HERPS/ FREE RADIO MAGAZINE, POSTBUS 10252, 1001 EG AMSTERDAM.
BESTELLEN IS OOK MOGELIJK DOOR MIDDEL VAN POSTZEGELS (NEDERLANDSE!) IN EEN GESLOTEN ENVELOPPE NAAR DE POSTBUS.

VERLENGING ABONNEMENT

ALS HET ABONNEMENT VERLOPEN IS, VINDT U BIJGAAND EEN ACCEPTGIROKAART.

Verlengingen dienen vóór het einde van de maand op onze girorekening te zijn bijgeschreven om te voorkomen dat men een nummer moet missen.

BELGIË:

BANKBE-
TALING
AUB!

PRIJS ABONNEMENT: (Verschijnt 10x per jaar)

Fl. 45,- per jaar.

Losse nummers Fl. 4,95 per stuk.

Vóóruit te voldoen op postgiro

35 38 279 t.n.v. José Herps /

Free Radio Magazine te Amsterdam

UITGEEFSTER / EINDREDAKTRICE:

José Herps

Uiterste **sluitingsdatum** inzendingen kopij:

12 MAART 1985

Verschijningsdatum nr. 4: **1 APRIL 1985**

De inhoud van het FRM komt voor een groot gedeelte tot stand door inzendingen van de lezers. Deze niet-redactionele artikelen behoeven niet met de mening van de uitgeefster overeen te stemmen.

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van de inhoud van het FRM is niet toegestaan zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgeefster.

Inzendingen/Advertenties zijn voor verantwoording van de inzender c.q. adverteerder.

SUBSCRIPTION PRICE ABROAD:

People living outside Holland and Belgium have to pay DG 60,- a year for 10 issues.

Single copies DG 10,-

Payments can be made
cash by registered mail.

Bankcheques can not be accepted.

Verspreider Nederland:
BETAPRESS BV - GILZE.

Verspreider België:
AMP - BRUSSEL.

Druk: Habo / Dacosta - Utrecht

**FREE RADIO
MAGAZINE**

Postbus 10252 - 1001 EG Amsterdam
TEL. 020 - 327464

INHOUD:

Pag.:

- 5. VRIJE RADIO IN NEDERLAND
- 8. REGIONALE OMROEP STICHTING - HOOGVLIET
- 11. DJ ARNOLD V/D PAVERT EN DE VRIJE RADIO
- 16. DX-RAPPORTEN
- 21. INTERVIEW MET TOM ANDERSON (CAROLINE)
- 22. INTERVIEW MET BOB NOAKES
- 24. ENGELSE ZEEZENDERS IN DE JAREN '60
- 29. ON- & OFFSHORE - JOHN WENDALE
- 34. RADIO MONIQUE REGIONAAL (BELGIE)
- 36. RADIO GRENSLAND - KINROOI
- 38. ALTERNATIVES LOKAL RADIO - ZUERICH
- 40. KORTE GOLF
- 44. FRM INTERNATIONAL
- 46. TECHNIEK - ONTSTOREN (2)
- 50. AUTOMATISCHE RELAISZENDER
- 52. PLL STEREO FM-ZENDER (SCHEMA)

OMSLAG: AM-ZENDER RADIO ATLANTIC GALWAY
IERLAND MET DJ KEITH YORK (EX V.O.P.)

EEN JAARABONNEMENT OP HET F.R.M. IS GOEDKOPER EN
HANDIGER! VUL IN DIE BON EN STUUR HEM OP...

**NOTEER MIJ
ALS
ABONNEE!**

naam :

adres :

woonplaats :

postcode :

× Gaarne toezending stortingskaart

× Maak zelf over op giro 3538279

(× doorhalen wat niet gewenst wordt)

ONTEVREDEN? IKKE NIET!

Elke keer ben ik weer verbaasd, dat het voor elkaar is. Dit keer ben ik echter wel zeer verbaasd. De idioot, die in het grijze verleden bepaald heeft, dat februari maar 28 dagen mag hebben, zou ik wel ik-weet-niet-wat kunnen doen. Dat zou dan wel langs spiritistische weg moeten of iets dergelijks, aangezien dit figuur allang in "Deadly Ernest" sferen vertoeft. Een paar leuke reacties op die Sky Channel reportage gehad trouwens, maar het bleef bij een paar. De rest was zeker geschrokken van dat "enge" omslag. Uiteraard ook een negatieve reactie van iemand, van wie ik de naam niet nader zal noemen, maar die voor straf ontbreekt met zijn "Uit de Waard". Gewoon de kift, dat hij het station zelf niet kan ontvangen en dan wel denken, dat de rest van Nederland zijn geschrijf over de Alkmaarse TV-piraten interessant vindt. Die kunnen wij tenslotte ook niet ontvangen..... Voor wie dit serieus neemt: Peter was te laat met z'n inzending en er was toch niet zoveel nieuws te melden, dus hij laat jullie groeten en hoopt volgende maand met een extra lange "Waard" aanwezig te zijn.

Ondanks het ontbreken van Peter hebben we dit keer een ongekende hoeveelheid informatie over de vrije radio in Nederland met zowel positieve als negatieve aspecten. Positief is uiteraard de toenemende belangstelling voor ons "fenomeen", terwijl als negatief mag worden beschouwd de juist weer afnemende belangstelling van sommige luisteraars. Voorbeeld de brief van de ontevreden ex-luisteraar uit Amsterdam, die mij toch wel te denken gaf. Dus wij toch maar weer de Crusader vanonder het stof vandaan gehaald en het hele huis afgezocht naar een "computerstoringsvrij" plekje, dat we uiteindelijk in het uiterste hoekje van de keuken vonden, waar Decibel nu vrolijk staat te bleren, want een gezonde portie disco gaat er hier van tijd tot tijd best in. Dus ook Radio Sjuul is hier regelmatig beluisterd de afgelopen week.

Toegegeven: het verlies van Radio Unique blijft vervelend, maar als onze inzender de draaitafel toch af en toe eens op tilt zou gooien en over de FM-band gefietst had, dan zou hij weten, dat Radio Atlantis al maanden terug is, wat ook uit de luisterrapporten in de afgelopen FRM's gebleken is. En dit station klinkt nog net zo goed als vroeger, dus valt er iets minder te klagen.

Verder kan ik op het ogenblik niet zeggen, dat er weinig keus is. Ik ben stations tegengekomen, uiteraard op 95.5 MHz., die zulke alternatieve muziek draaien, dat John Peel er grijze haren van zou krijgen. En aan de andere kant hoorde ik een maandje of wat geleden van mijn moeder, dat zij -en vele anderen met haar, gezien het aantal dankbare telefoontjes- genoten had van een uitzending van een zekere "Radio Ketelbinkie", die allemaal hele oude platen draaide, uit de tijd dat ze nog niet "goud" waren. En zulke buurtstations zijn er vast wel meer.

Ik vind het al met al best meevallen hier op de FM.

Wat de middengolf betreft, ben ik minder tevreden. Het signaal van Caroline op 576 kHz. valt op het ogenblik zwaar tegen en dat Laser terug is geweest, heb ik in Wendale's rubriek moeten lezen, want ondanks regelmatig proberen, lukt het hier niet het station te ontvangen.

JOSE

*je lacht,
je huilt*

maar je

moet wel verder

En ruim 1 ½ miljoen Nederlanders gaan verder. Ondanks een lichamelijke handicap. Het Nationaal Revalidatie Fonds helpt daarbij al 25 jaar. Duizenden projecten voor lichamelijk gehandicapten werden mogelijk.

NATIONAAL REVALIDATIE FONDS

Postbus 323, 3500 AH UTRECHT, Tel. 030-331165

VRIJE RADIO & TV NEDERLAND

ER GEBEURT WEER EENS WAT!

Het lijkt erop, dat de Nederlandse vrije radiostations uit hun "winterslaap" beginnen te ontwaken: uit verschillende delen van het land komen meldingen van activiteiten. Met name in Rotterdam stond de vrije radio zeer in de belangstelling en in de pers werd er zowaar uitgebreid aandacht aan besteed. Dankzij ons Rotterdamse S.P.R.-team kwamen al deze berichten bij ons binnen en via hen kregen we van het Rotterdams Nieuwsblad toestemming om het een en ander uit hun berichtgeving over te nemen, waarvoor onze dank. We beginnen echter met Het Vrije Volk, die in hun rubriek "Metropool" van zaterdag 26 januari een verslag brachten van een vergadering, die door Atlantis-baas Rob Rotgans (Paul van Delft) belegd was voor Rotterdamse organisaties, die hij eerst door middel van een brief zendtijd had aangeboden op zijn "legale" zender. In het artikel komt duidelijk naar voren, dat er een concurrentiestrijd gaande

is tussen Rotgans en Radio Rijnmond, waarbij het legale station uiteraard in het voordeel is. Later zou blijken, dat alle verhalen van Rotgans over medewerking van de AVRO en de Bijenkorf niet waar zijn, maar daarover later meer.

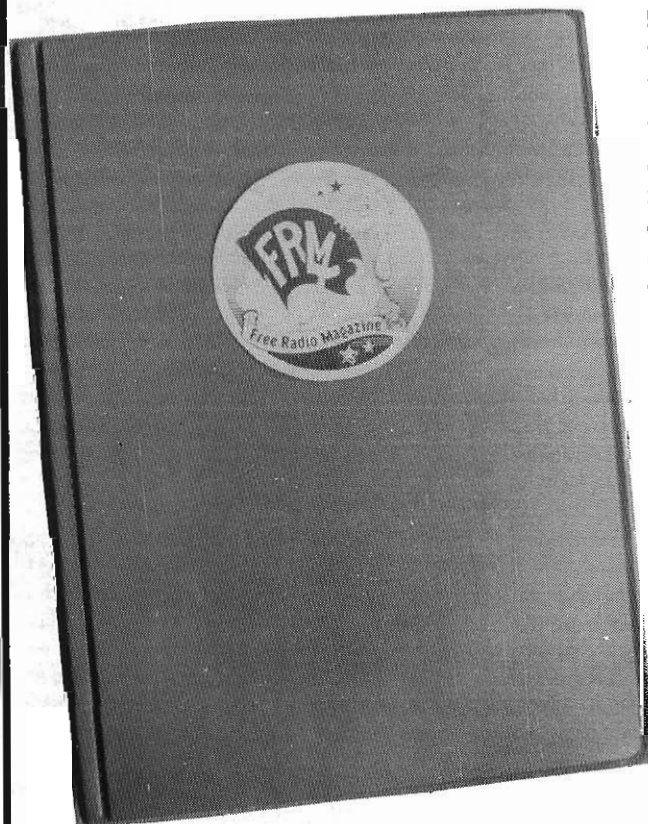
In de uitgave van 2/2 meldde Het Vrije Volk, dat de ruzie tussen Radio Rijnmond en Atlantis voor de rechter uitgevochten wordt: de Stichting Regionale Omroep Rotterdam-Rijnmond eiste in kort geding dat Rotgans een aantal beledigingen terugneemt.

Op zijn beurt meldde Rotgans in Het Vrije Volk van 21/1, dat hij een aanklacht wegens smaad tegen de hoofdredacteur van Radio Rijnmond, Nico Haasbroek, had ingediend, omdat die hem zou hebben afgeschilderd als een onderwereldfiguur. Rotgans beschuldigde Haasbroek weer van leugens, dictatoriaal gedrag en chantage-praktijken. Justitie heeft de aanklacht niet in behandeling genomen; het

kort geding diende op 7 februari voor de Rotterdamse rechtbank.

Het Rotterdams Nieuwsblad startte op 2/2 een serie van 4 delen onder de titel "De illegale gebruikers van de Ether". In het eerste deel "Radiopiraten niet meer te stulten", gaat de schrijver ervan, Jacques Geluk, op de geschiedenis van de radiopiraterij in Nederland. Wat hierin vermeld staat, mag bij de gemiddelde FRM-lezer wel als bekend worden verondersteld. Aardig om te vermelden is misschien wat cijfermateriaal: uit een vorig jaar gehouden onderzoek van de Dienst Kijk- en Luisteronderzoek van de NOS blijkt dat vooral op zondag en op vrijdagmorgen door 230.000 tot 400.000 mensen naar piraten wordt geluisterd. Over de hele week genomen stemmen gemiddeld 120.000 mensen af op lokale FM-stations. De zeezender Radio Caroline kan rekenen op zo'n half miljoen geregelde luisteraars.

BEWAARBAND F.R.M.

Bewaar je F.R.M.'s netjes in deze stevige bewaarband van groene kunststof. Uniek opbergsysteem d.m.v. strips, waar het blad achter geschoven wordt en zonder uit te zakken blijft zitten.

Eén band is voldoende voor een hele jaargang. De banden zijn ook geschikt voor de voorgaande jaargangen. Op de rug transparant vakje, waarin een kaartje kan worden geschoven voor vermelding van jaargang en andere gegevens.

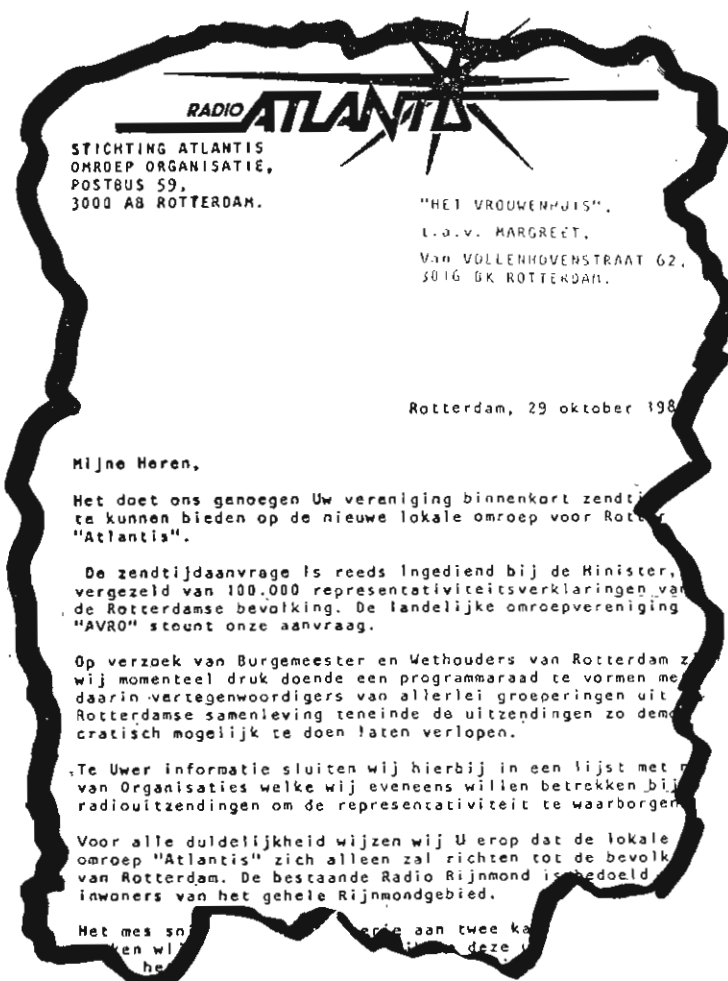
PRIJS: Fl. 19,95

De prijs is inclusief verzend- en verpakkingskosten. Bij verzending onder rembours f 6,-- extra rembourskosten. (Remboursen alleen in Nederland. België: vooruitbetaling Bfrs. 365,-- op rek. G-Bank)

Bespaar guldens!

Spaar nu portokosten. . . . Bij gelijktijdige bestelling van de bewaarband + oude nummers van het F.R.M. vervallen de portokosten van de bestelde F.R.M.'s.

Betaling op postgiro 3538279 tnv J.Herps/FRM, Postbus 10252, 1001 EG Amsterdam.

"Mijnheer" Margreet van het Vrouwenhuis kreeg ook zendtijd aangeboden van Atlantis.

Het tweede deel van de serie gaat over de vrije radio in België, zodat we daar in de afdeling België van het FRM nader op ingaan, terwijl het derde deel handelt over de Radio Controle Dienst, onder de titel: "RCD wil meer samenwerking met politie". De tekst daarvan luidt als volgt: Nederhorst den Berg - Omdat de politie vaak andere prioriteiten heeft, kan de Radio Controle Dienst (RCD) van de PTT minder radiopiraten het zwijgen opleggen dan gewenst is. "Dat is vervelend", zegt chef etherbewaking Hans Steinhaus. "Het uit de lucht halen van piraten is nodig, omdat er klachten zijn, maar een burgemeester kan bijvoorbeeld besluiten niet in actie te komen uit angst voor ordeverstoringen".

Legale lokale omroep kan volgens Steinhaus wat dat betreft een gunstig effect hebben omdat de gemeenten eerder geneigd zullen zijn harder op te treden tegen concurrerende piraten. "Wij zijn dienstverlenend aan het Nederlandse publiek, dat wij willen verlossen van storingen op radio en televisie. Wij vinden dat een ongeoorloofd gebruik van de ether gevaren kan opleveren en belangen

kan schaden. Daarom sporen we ze op, niet omdat we het zo leuk vinden om die piraten dwars te zitten. Achtergrond is het feit, dat de radiofrequenties zo schaars zijn en de verdeling ervan dus geregeld moet zijn".

Volgens Steinhaus komen er bij de RCD 10.000 klachten per jaar binnen over storingen door piraten (zowel omroep- als telecommunicatiepiraten) en 4000-5000 over storingen, die worden veroorzaakt door een andere bron, zoals elektrische apparatuur.

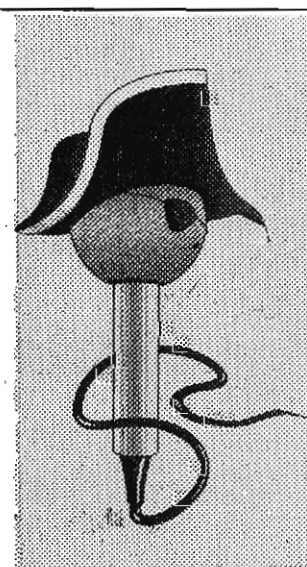
Steinhaus: "Wanneer de storingsbron een illegale zender blijkt te zijn, wordt in samenwerking met de politie de zender gepolied en ingegrepen. We zijn overigens zeer menselijk: wanneer een plaat voor een bejaarde, zieke dame wordt gedraaid op het moment, dat we bij de piraat voor de deur staan, laten we wel die plaat uitdraaien. Daarna nemen we de zender echter onherroepelijk in beslag". (Red. Wie heeft dat wel eens meegeemaakt?).

Klachten kunnen sinds kort op een centraal klachtennummer worden doorgegeven (02945-4041).

De RCD onderscheidt verschillende soorten piraten: telecommunicatiepiraten, gebruikers van snoerloze telefoons en tussen de 10.000 en 15.000 omroeppiraten. Jaarlijks worden zo'n 5000 zenders in beslag genomen, een aantal dat de laatste jaren vrijwel konstant is gebleven. "Dit ondanks het feit, dat we het aantal controle-ambtenaren hebben uitgebreid van 12 vijf jaar geleden tot 32 nu. Die uitbreiding heeft echter nog niet direct effect omdat die nieuwe ambtenaren eerst gedegen moeten worden opgeleid. Van de 5000 opgerolde stations zijn er 3000 omroepzenders en 2000 andere. Vroeger was dat precies andersom".

Het oprollen verloopt volgens hem ook moeilijker dan vroeger. "Er zijn slimmere technieken gekomen en er wordt vaker gewerkt met onbemande zenders en met relais-zenders".

De RCD heeft om efficiënter te kunnen werken regionale kantoren geopend in Zwolle en Eindhoven. Daarnaast verwacht Steinhaus effecten van het aan banden leggen van de verkoop van zenders. "Deze zomer wordt de zogenaamde Telegraaf- en Telefoonwet gewijzigd, waardoor de handel in zendapparatuur beter te controleren is. We kunnen het bij de bron aanpakken, omdat de handelaar van apparatuur niet meer onder het mom van 'alleen voor export' mag werken. Alleen houders van een machtiging, die het document kunnen overleggen, mogen nog een zender aanschaffen. Zij moeten opgenomen zijn in een register".

De illegale gebruikers van de ether

Jingles en Commercials! Top Format maakt er een hit van.

● jinglepakketten ● reclamejingles ● gezongen d.j.-namen ● news intro's ● muzikale imago's

Wij produceren met gebruikmaking van solide Amerikaanse backing tracks.
Op verzoek zenden wij prijzen en onze nieuwste demo-cassette.
(Kosten f 20,- incl. porto).

Top Format Productions B.V.,
de meest professionele jingleproducent in de Benelux.
Postbus 6040, 2001 HA Haarlem. Tel. 023-320640/310522.

Stichting bevordering Lokale Radio Nederland

S. B. L. R. postbus 23302 3001 KH Rotterdam. tel. 010 - 36.16.81
Secretariaat, postbus 3348 3003 AH Rotterdam tel. 010 - 67.89.96

Het vierde en laatste deel van de serie onder de titel "Serieuze piraten verenigen zich" behandelt de oprichting van de BLRN, de landelijke Stichting Bevordering Lokale Radio Nederland door de Rotterdammers Gerard J. van Diessen (34) en Frederik L.J. Bovet (53). In Rotterdam zijn er al 37 (van de naar schatting 60) illegale zenders lid geworden en met Haagse zenders als Hofstad Radio zijn al besprekingen gaande. Doel van de Stichting is erkenning van de amateurzenders, zoals dat in België is gebeurd.

Van Diessen, die zelf 5 jaar lang in de lucht was met Radio Ventura, maar daarmee gestopt is om de geloofwaardigheid van zijn stichting niet in gevaar te brengen, zegt: "Wij willen dat een gedeelte van de FM-band wordt bestemd voor amateurs, die werken met door de PTT goedgekeurde apparatuur. Wij strijden tegen de opvatting van minister Brinkman, die in de Mediana zegt dat lokale omroepen moeten voldoen aan eisen van 'representativiteit'. De FM moet gewoon vrij worden. In België is dat uiteindelijk ook de enige oplossing gebleken".

Volgens Van Diessen worden storingen niet veroorzaakt door de bonafide stations, maar door "apies van 11 tot 15 jaar, die voor een paar tientjes een zendertje kopen en programma's van anderen uitzenden via een politie- of luchtvaartfrequentie. Op bijna elke straathoek zijn die zendertjes helaas te koop".

Op vrijdag 15 februari werd in het centrum van Rotterdam een demonstratie gehouden. Aan het gemeentebestuur werd een petitie aange-

boden, waarin werd gevraagd om "in navolging van b en w van Amersfoort geen politiehulp meer te verlenen aan opsporingsacties van de RCD". Volgens Van Diessen is het aantal acties van RCD en politie "de laatste tijd schrikbarend toegenomen". Bij Radio Rijnmond, de officiële regionale omroep, werd een brief afgeleverd, waarin staat dat er geen behoefte is aan de Rijnmond-uitzendingen. "Dat betekent niet, dat we meedoen aan de actie van Radio Atlantis tegen Radio Rijnmond, daar zijn we het in het geheel niet mee eens". Van de demonstratie is door het SPR-team een reportage gemaakt, die we volgende maand hopen te plaatsen. De BLRN heeft al brieven gestuurd aan het ministerie van WVC, de vaste kamercommissie voor omroepzaken en de 'bevriende' omroep TROS.

Hofstad Radio

Er is de laatste tijd onder de 'goedwillende' piraten een groeiend verlangen naar legaliteit. Zij willen dat degenen, die het voor hen verknoelen -dat zijn vaak mensen, die niets van apparatuur weten en daardoor storingen veroorzaken of die over een enorme bandbreedte niets anders dan een 'openbaar telefoongesprek' voeren- worden aangepakt. Een van de serieuze stations is Hofstad Radio uit Den Haag, dat ondanks alle goede bedoelingen al meer dan 40 keer is opgerold door de RCD en politie. Wellicht komt dat door het feit, dat Hofstad Radio geregeld is genoemd in het programma 'De Grote Verwarring' van Veronica en daardoor landelijke bekendheid geniet. Rick van Bremen, de 30-

jarige woordvoerder van het station zegt: "Onze technici, die in het bezit zijn van de vereiste papieren, proberen storingen te voorkomen. We zenden speciaal in mono uit om een niet al te groot gedeelte van de band te hoeven gebruiken. Als er klachten zijn, pogen we daar rekening mee te houden en ze -indien mogelijk- te verhelpen".

Hofstad zendt uit op 97.8 MHz. Dat piraten het gebied boven 100 MHz. toegewezen krijgen, ziet Rick niet zo zitten. "Daar krijg je te maken met een bepaald soort storingen, die onvermijdelijk zijn bij zulke hoge frequenties".

Hofstad heeft veel medewerkers: 35 discjockeys, technici en administratieve medewerkers. "Deze mensen zorgen ervoor dat het station 24 uur per etmaal in de lucht is met tevoren opgenomen programma's. Zelfs het actuele programma 'Ochtendeditie' waarin nieuws over Den Haag en regio, wordt enkele uren tevoren opgenomen, om het risico dat mensen bij de zender staan kijken tijdens een politie-inval te verkleinen".

Hofstad is een commercieel station met advertentietarieven van fl. 1500,- voor 24 uitzendingen van een spotje. "We houden het bedrag hoog, omdat we willen proberen het programma zo min mogelijk te onderbreken voor advertenties".

Dat sommige piraten heel bekend zijn bij de RCD, blijkt wel wanneer de programmatitel 'Met Arie op muzieksafari' daar meteen de reactie "Dat is Radio Centraal uit Den Haag" oplevert, zonder dat daarover hoeft te worden nagedacht. Chef etherbewaking Hans Steinhaus kent het station, dat ook al vaak genoeg is opgepakt, goed. Arie zelf zit er niet mee: zijn klassieke verzoekplatenprogramma trekt elke zondagmorgen duizenden luisteraars, die al helemaal vertrouwd zijn met Arie's Haagse vertolking van namen van beroemde buitenlandse componisten.

Tot zover Jacques Geluk in het Rotterdams Nieuwsblad.

Tenslotte weer Het Vrije Volk, dat in de uitgave van zaterdag 6/2 verdergaat met de "Onfrisse ruzie tussen lokale radiomakers", waarin de waarheid over Rob Rotgans aan het licht komt.

Ook wordt de vraag gesteld hoe het komt, dat het Rotterdam maar niet lukt een lokale omroep van de grond te krijgen. Men konkludeert, dat het er sterk op lijkt, dat zich in Rotterdam twee verkeerde gegadigden op de markt gemeld hebben.

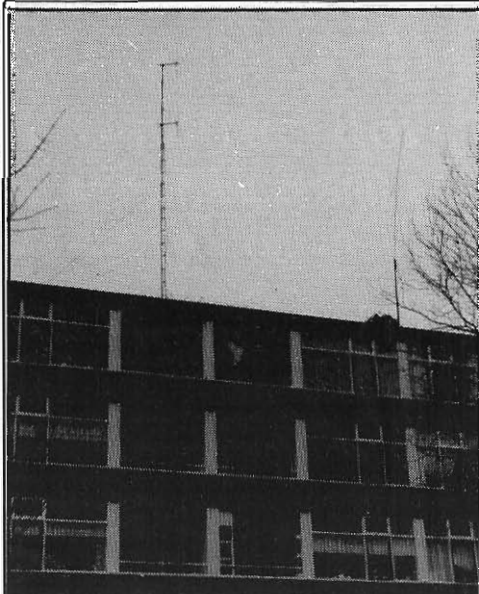
Radio Rijnmond zit met het probleem streekradio te moeten maken voor een streek, waarin mensen zich niet streekgebonden voelen. Vertaald naar de praktijk van het radiomaken betekent dat, dat Radio Rijnmond met het laten ontstaan van een sterke Rotterdamse omroep onder zijn eigen paraplu zichzelf hevige concurrentie aandoet. We zitten nu in de situatie dat een commerciële fanaticus als Rotgans machteloos schopt tegen de muur van Radio Rijnmond (die mag adviseren of Atlantis wel representatief voor Rotterdam is).

Het verhaal van Rotgans komt hierop neer: "Radio hoeft je helemaal niet te maken met dure apparatuur en dito personeel. Dat heb ik als piraat bewezen". Volgens het Vrije Volk klopt zijn verhaal echter niet inzake de steun van de Bijenkorf en de AVRO. (Zie vorige FRM's).

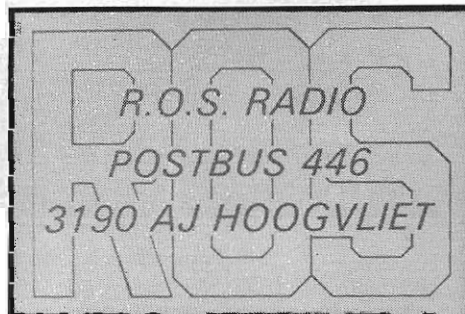
Volgens de krant meldt een woordvoerder van de Bijenkorf: "Hij heeft ons wel benaderd, maar zolang hij niet legaal is, doen we geen zaken met hem". En de steun van de AVRO zou als volgt moeten geïnterpreteerd worden: de zoon van Wallis de Vries was naar verluidt DJ bij Atlantis en bezorgde Rotgans een entree bij de juridische afdeling van zijn vaders omroep. De jurist legde aan Rotgans uit hoe de omroepwet in elkaar zit en hoe je in goed Nederlands een aanvraag voor een lokale zendmachtiging indient. Verder gaat de bemoeienis van de AVRO niet.

Het hele artikel is verder eigenlijk een veroordeling van stations als Atlantis en wie de mening van het Vrije Volk over vrije radio wil weten, kan contact met de krant opnemen voor een kopie.

Waar het ons om gaat is het feit, dat Rob Rotgans een paar maanden geleden al door het SPR-team benaderd was voor een interview, dit toegezegd had en vervolgens niets meer van zich liet horen. Betekent dat, dat Het Vrije Volk gelijk heeft?

REGIONALE OMROEP STICHTING

VRUCHTBARE SAMENWERKING VAN 8 STATIONS

Het S.P.R.-team bezocht ROS-Radio vlak na de afgelopen kerstdagen; het interview verliep rustig en vlot, maar niettemin gezellig. Ook hier weer een enthousiaste groep mensen, weliswaar enigszins bedrukt zo kort na de laatste inval van de RCD, maar toch..... ondanks alles ziet men de toekomst niet al te negatief in.

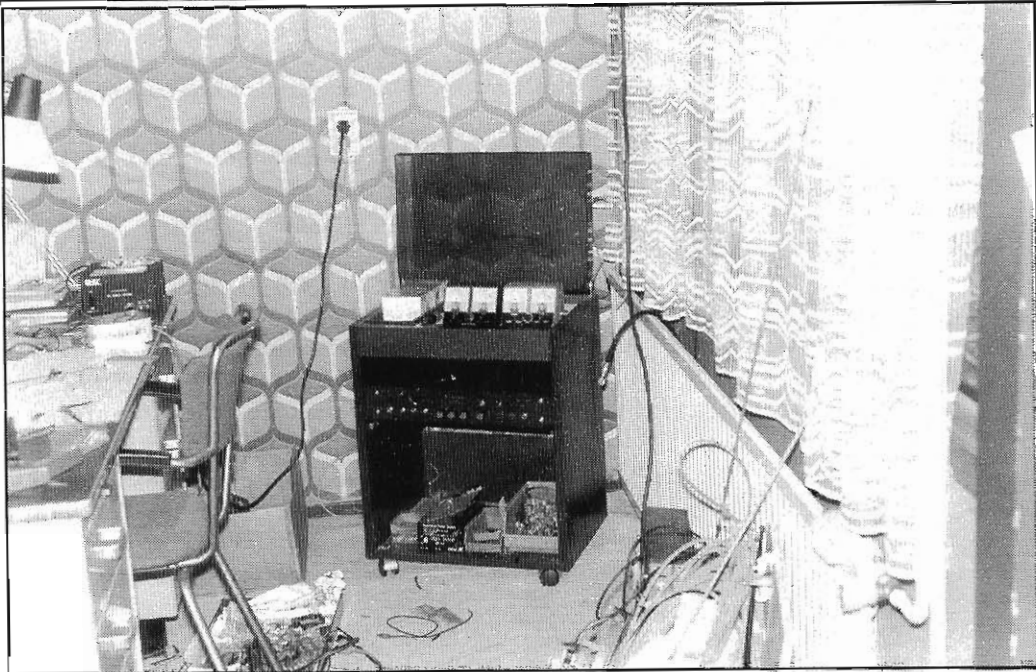
ROS (vaak verward met NOS, als je de afkorting voor 't eerst ziet) bestaat al sinds augustus 1982. Eigenlijk staat deze naam voor "Regionale Omroep Spijkenisse", maar na zo'n twee en een half jaar draaien en "maar drie invallen" verhuisde men naar Hoogvliet, een grote voorstad van Rotterdam. Daar ging het prima en men verzorgde een veel beluisterd, compleet programma. Echter ook in deze groeistad, waar de ROS veel reclames wist te verkrijgen, bleef de RCD niet lang van de deur. Maar zoals vaak: men hield vol en startte keer op keer weer opnieuw.

Op een gegeven moment werd men benaderd door andere muziek- en DX-stations uit de omgeving om de koppen bij elkaar te steken. Allen waren het erover eens: er heerste plaatselijk een zeer slecht klimaat voor etherpiraten. Het weerbericht luidde dan ook: blijvend oppassen en hier en daar een inval.

Tenslotte werden de inmiddels 8 stations het eens om onder de naam ROS verder te gaan. Een programma werd samengesteld, waarin een ieder zich kon vinden. Immers, de nood dwong ze ertoe en nood breekt wetten, ook ongeschreven.....

Samenwerking, een fenomeen -mag ik wel zeggen- dat vroeger voor onmogelijk werd gehouden, maar meer en meer gebeurt en/of gaat gebeuren. Men verliest echt niet de eigen stationsidentiteit, als er een goed en redelijk heen en weer praten is.

Natuurlijk moet je hier en daar wel wat geven en nemen, maar dat is niet onoverkomelijk. De stations Radio Populair, Regionale Omroep Europoort, Horizon RTV, Eureka, Baracuda, Happiness, International en Columbia (Hoogvliet) besloten tot samenwerking met een goede verdeelsleutel aangaande de programma's (ruimte) en reclamegeld. Zodoende kwam men tot 'n vaste kern van ruim 20 medewerkers, waarmee 24 uur per dag gevuld kon worden op FM 100.4 in stereo.

ROS-Rotterdam startte in juni 1984 in de nieuwe samenstelling en schoot werkelijk als een komeet omhoog qua luisterpubliek. Het kon niet op, de bomen groeiden tot in de hemel, dus zeer aantrekkelijk voor adverteerders, waarvan er dan ook spoedig ettelijke zich aanmeldden. Samen met het al bestaande pakket commercials een prachtige verdienste. De hoge kwaliteit van deze jingles is gegarandeerd, want daar steekt de broer van Mart "Randstad" van Dam achter. Mede door deze kwaliteit kreeg men meer adverteerders.

Het grote voorbeeld, dat men zich stelt, is dan ook Radio Atlantis Rotterdam en het moet gezegd: men zit niet ver van dat indertijd zeer bekende en goede geluid. Het feit alleen al dat Paul van Delft af en toe nog wel eens in Rotterdam opbelde met een compliment voor dit station, bewijst eigenlijk voldoende.

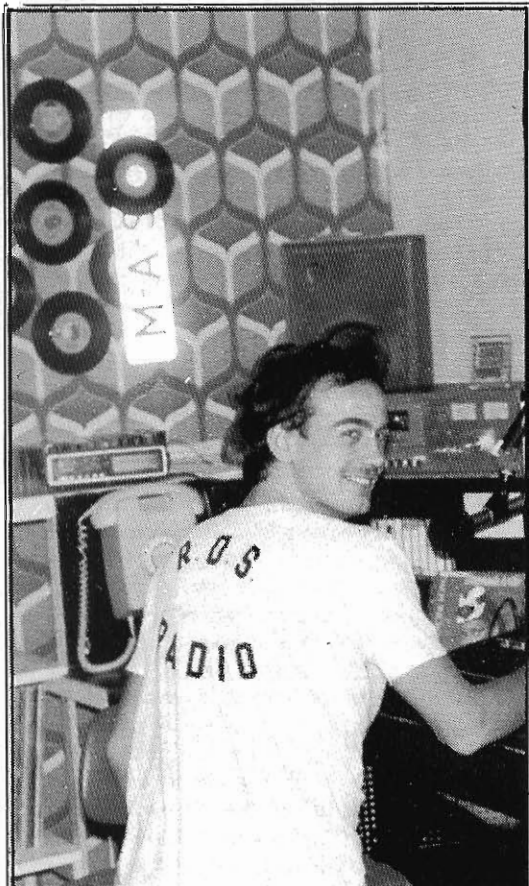

Ook werd ROS op 'n gegeven moment verteld, dat ze tot "station van de maand" van oktober/november 1984 waren uitgeroepen door het blad Megahertz. Het vreemde was echter, dat ze dit van derden moesten horen. Van het blad zelf heeft nooit iemand zich vertoond en toen men nieuwsgierig geworden was en dit dan zelf wel eens wilde lezen, was het blad in geen velden of wegen te koop.

Goede ontvangst werd verzekerd en later ook zelf gecontroleerd vanaf bijvoorbeeld Zierikzee tot Haarlem, dus een behoorlijke reikwijdte. Mogelijk gemaakt door de krachtige zender(s) van minimaal 150 Watt en twee antennes van Zuid-europese makelij (zogenaamde Italiaantjes) en een pylonenmast bovenop het flatgebouw.

ROS heeft z'n laatste inval meegemaakt op 21 december '84 tijdens het grote "RCD Kerstoffensief" (in Rotterdam alomteer gevreesd), dat elk jaar weerkeert. Maar 8 stations betekent toch 8 zenders, want de afspraak gold ook voor het bij elkaar doen van audio en zenders. ROS kan dus vooruit, want er is nog genoeg in voorraad.

Veel is -of wordt- overigens zelf gebouwd door kundige technici (zowel audio-comp./limiters als zenders) aan het station verbonden, die deze voorraad nog steeds verder vergroten.

Aan platen overigens ook geen gebrek, gezien het feit, dat o.a. VIP-records elke 3 tot 4 weken een pakket pluggingles stuurt en regelmatig een LP. Verder ontvangt men veel platen van kleine, onafhankelijke labels en loopt zodoende vaak weken vooruit met de tip-top-pers.

Over legalisatie is wel nagedacht, maar na de nota's te hebben gelezen met daarin de vereisten heeft men afgezien van een serieuze aanvraag. De onvermijdelijke boetes zijn tot op heden nog geen van allen binnen en dan heb ik het over Spijkenisse. Er volgen er nog drie voor uitzenden in Hoogvliet. In korte tijd is ROS daar dus driemaal uit de lucht geplukt, maar met de complimenten voor de daarvoor bestaande dienst, die inmiddels een goede bekende is en zeker niet te keer gaat; dit kan natuurlijk alleen door wederzijds respect.

ROS heeft een poos in overweging genomen om vanaf een pijler van de nieuwe Spijkenisser brug uit te gaan zenden, hoogte 101 meter vanaf de bodem. Het aanbod was er, maar bij nader inzien heeft men het plan niet doorgezet vanwege het gevaar van storing op de radar en mobilifoons ter plaatse in gebruik.

ROS beschikt over een live/hoofdstudio met daarin:

Draaitafels:	2 x Philips 212 electronic
Mengpaneel:	1 Phonic MX 7700
Cassettedecks:	3 stuks: Akai/Sony/Sharp
Versterker:	Akai
Longplayer:	1 x Sony-MTL10 voor 10 cassettes tegelijk (alleen afspelen)
Open-reel decks:	2 x Akai autoreverse 1 x Sony

Voorts hebben vijf deejays een home-studio. Er wordt voor elk wat wils gedraaid met verzoekjes alleen via de postbus. Toch wordt daar veel gebruik van gemaakt en luistert inderdaad een zeer breed publiek, qua leeftijd, iets wat men mij bij ROS kon bewijzen middels een kerstkaart met een klein briefje van een 72-jarige luisteraarster. Ook ROS heeft een informatieprogramma: "Infobox", een must bij een bij de tijds radiostation. Een drive-in show start binnenkort. Verdere plannen zijn bij ROS: opnieuw starten, maar waar en wanneer wilde men nog niet zeggen.

SPR-TEAM, POSTBUS 28590, 3003 JB ROTTERDAM.

STATIONS IN ROTTERDAM, DEN HAAG E.O., DIE IN AANMERKING WILLEN KOMEN VOOR EEN INTERVIEW DOOR HET FRM-SPR-TEAM KUNNEN KONTAKT OPNEMEN VIA BOVENSTAANDE POSTBUS OF TELEFOONNUMMER 010-143293 OF 584047.

DJ ARNOLD VAN DE PAVERT EN DE VRIJE RADIO

door Dennis van Dongen

Op een koude winterdag, donderdag 3 januari, reed ik op mijn fiets naar Dinteloord, de woonplaats van Arnold. Daar aangekomen pakte ik pen en papier en begon te schrijven.

In 1979 begon een goede vriend van Arnold, Kees Nijssen uit Steenberg, met Radio Pluto. Bij dit station was Arnold in het begin werkzaam. In 1980 stopte Kees met Radio Pluto. Hierna begon Arnold, aangespoord door zijn vader, met een eigen station in Dinteloord, genaamd Radio Monamour. Dit station was te beluisteren op 103.7 MHz. en was erg populair in Dinteloord en omstreken. In deze tijd maakte Arnold interviews met o.a. Andre Hazes, The Blue Diamonds, Jimmy Lawton, Oscar Harris, Benny Neyman en Willeke Alberti. Hij zond uit met een BLY87 met een vermogen van 13 Watt en gebruikte een 7-elementen antenne. In 1982 stopte Arnold met Radio Monamour, omdat er teveel peilacties waren in West-Brabant.

In het begin van 1982 wilde o.a. Kees Nijssen een weekendstation oprichten in Steenberg onder de naam Radio Stad. Arnold, die was gestopt met zijn eigen zender, ging draaien bij Radio Stad. Het station was te beluisteren op 90.1 MHz. van zaterdagmorgen 8 uur tot zondagavond 12 uur en werd veel beluisterd in Steenberg en omstreken. Na anderhalf jaar gedraaid te hebben werd er een inval door de RCD gedaan. Zender en voeding werden meegenomen.

Ik ben lid van

RADIO

Ben jij al lid?

STAD

Bel! 01670-64719

90.1

Radio Stad begon opnieuw, maar moest -na nog een aantal invallen door de RCD- uiteindelijk toch stoppen om financiële redenen.

Kort daarna draaide Arnold gedurende 3 maanden bij Radio Caroline uit Wouw. Dit station was te beluisteren op 102.5 MHz. en zond tweemaal per week uit.

Hierna begon Arnold in oktober 1983 bij Radio Delta. Op dit station was Arnold te horen van maandag t/m vrijdag tussen 16.00 en 17.00 uur met het programma "Muziekpiek". Radio Delta was eerst gevestigd te Roosendaal, maar na een aantal invallen begon het station in Essen/Belgie op 104.8 MHz. Arnold hield het een half jaar uit, maar omdat het station afbouwend was, ging hij het hogerop zoeken.

Nadat hij Radio Delta had verlaten, draaide Arnold gedurende 3 maanden bij drive-in shows en discotheken, welke hij nu nog regelmatig bezoekt.

Na deze periode volgde Radio Atlantis in Fijnaart. Men zond uit op 101.4 MHz. Atlantis was een drukbeluisterd weekendstation met muziek voor jong en oud. In de tijd, dat Arnold bij Atlantis werkte, had het station 4 DJ's: Arnold zelf, Tom de Groot (oprichter van het station), Jan-Willem van Veen en Ton van de Berg. Ongeveer 4 maanden geleden stopte Arnold omdat het station hetzelfde deed.

In november 1984 begon Arnold bij een sterk station, dat erg bekend is in West-Brabant en België: Radio Paloma in Essen. Men zendt uit van woensdag t/m zondag op 100 MHz. Arnold is iedere woensdagmiddag te horen tussen 12 en 2 met het programma "Het daver met Arnold van de Pavert".

Arnold had op al deze stations verscheidene programma's, waaronder een veelbeluisterde "Flashbackshow", waarin hij alleen gouwe ouwe draaide en veel jingles van oude zeezenders ten gehore bracht. Hij gebruikt jingles, die gemaakt zijn door een grote vriend van hem, Peter van Dam, die werkzaam is bij de K.R.O. Op deze jingles -gemixt met verschillende soorten muziek- zegt Peter: "Het daver met Arnold van de Pavert".

Ik wens Arnold erg veel succes in de toekomst met de vrije radio en misschien is hij over een aantal jaren wel te beluisteren via een legaal station.

Technische gegevens van zijn huidige opnamestudio:

- 2 Lenco snelstartdraaitafels
- 1 JVC cassettedecks
- 1 Philips cassettedeck
- 1 Sharp cassettedeck
- 1 Kenwood radio/versterker
- 1 Philips bandrecorder
- 1 Beyer mikrofoon
- 1 Spotmaster jinglemachine

Platen krijgt hij gratis door goede verbandingen met platenmaatschappijen. Met dank aan Arnold van de Pavert, zijn ouders en broers. Voor verdere inlichtingen: Dennis van Dongen. Tel. 01686-3303.

Eindhoven moet leeg?

DX-ERS HIELDEN SUPERMULTIPLEX

Nadat eerst de muziekpiraten zijn opgerold, zijn nu de DX-amateurs aan de beurt. Het begon allemaal een week voor de kerst '84, toen via jingles werd gevraagd om mee te doen aan de "grandioze supermultiplex". Iedereen in bezit van FM-zender, een hifi-doorverbinding, geen brom en liefst 2 tuners kon meedoen op 28 december 1984 van 20.00 tot 02.00 uur. Verder werd gevraagd de jingle op te nemen en het verder te vertellen zodat er vele die avond "stand-by" zouden zijn. En inderdaad: met maar liefst 22 amateurs vanuit Helmond tot Bergelijk was het rond in duplex (Nieuw Nederlands record????!!!!).

Helaas had waarschijnlijk de RCD de jingle ook gehoord, zodat die alle gelegenheid kregen om alles uit te peilen en op kaart aan te brengen. Op 6 januari j.l. zouden volgens geruchten invallen worden gedaan, zodat iedereen ruimschoots van te voren de zenders in veiligheid had gebracht. Echter... niets van dit alles.

Inmiddels heeft de R.C.D. op het hoofdkantoor aan de Jeroen Boschlaan een 17 meter hoge luisterpost gezet met antennes, geschikt voor 3 meter: een 7-elements horizontaal en een 7-elements vertikaal. Dit betekent dat zowat alles en iedereen in Zuid-Oost Brabant + stuk omgeving gehoord kan worden en het hele FM 3 meter gebeuren zo ongeveer is afgelopen.

Als eerste werd de DX-amateur "Maeva" vanaf Someren gepakt. Deze zond uit op 105.7 MHz. met ca. 30 Watt. Alles werd in beslag genomen. Op vrijdag 11 januari werd de inmiddels gerenommeerde DX-amateur "Tornado" uit de lucht gehaald. Behalve een cassettedeck en mengpaneel werd een prachtige FM-zender (15 Watt) meegenomen. De stereozender was P.L.L. gecontroleerd en bezat digitale uitlezing. De politie in samenwerking met de RCD viel met maar liefst 8 man binnen. Dezelfde dag werd ook een muziekstation, n.l. "Bananasplit" opgerold.

Nu is het intussen enorm stil hier op de band. De meesten zenden niet of nauwelijks uit. Toch zijn er nog enkele waaghalzen, die ondanks de vele waarschuwingen doorgaan, maar deze zullen er over niet al te lange tijd wel aan moeten geloven.

Nu vraag ik me af, wat er eigenlijk nog wel kan in Eindhoven. Storingsvrij DX-en met flink gefilterde en uiterst "schone" signalen en zelfs na TV-tijd blijkt ook al onmogelijk te worden. Heren van de RCD-Eindhoven: waar gaan we naar toe? Misschien moesten we maar eens overgaan tot het publiceren van gefotografeerde RCD-auto's of -ambtenaren. Wellicht helpt dat?..... Of is dit alles niet nodig en denkt de RCD toch nog positief over de DX-amateurs. De Belgische vrije radio's maken het ons al erg moeilijk en laat het a.u.b. niet vergeren.

VINCENT.

Politie haalt twee piraten uit de lucht

EINDHOVEN - De politie heeft in het afgelopen weekeinde twee piratenzenders uit de lucht gehaald. De actie gebeurde in samenwerking met de PIT.

Aan de Hastelweg werd „Bananasplit" in beslaggenomen. De 30-jarige zendamateur kreeg een proces-verbaal. In Hanevoet deed de politie een inval bij „Tornado", een zogeheten DX-zender die geen muziek maar alleen het gesproken woord uitzendt. Hier was een 20-jarige hobbyist zijn apparatuur kwijt.

OOK GELDROP HEEFT 'T MOEILIK

Sinds de RCD met een afdeling in Eindhoven is gevestigd, is het hier in Geldrop en omstreken rustig geworden. Nadat de RCD Eindhoven had schoongemaakt van muziekstations zoals Deborah, Moorby, SantaMarla en vele anderen, is de opsporingsdienst zeer actief geworden buiten Eindhoven. Zo werd op 23 december 1983 Radio Caroline, dat precies 3 jaar bestond, uit de lucht gehaald.

Sindsdien is het bergafwaarts gegaan in Geldrop. Radio Sunshine stopte na verloop van tijd, maar begon in april 1984 weer. Echter op 5 mei werd men alweer uit de lucht gehaald. Schade: 8000 gulden. Het had 3 weken mogen duren, voordat de Sunshine medewerkers, die samen met Radio Caroline als Weekend Music Radio waren teruggekomen.

Intussen mag een muziekstation uit Geldrop ongeveer anderhalve maand uitzenden en wordt dan uit de ether gehaald. In Helmond worden zo nu en dan enige serieuze stations opgerold, zodat Z.O.Brabant voortaan afstemt op de talrijke Belgische stations, zoals Royaal, Eastwave en Signaal. Verder zijn er vele Belgen te horen, soms met wat doffe modulatie, maar ook veel die goed aan de weg timmeren. Dat was het dan zo'n beetje vanuit Brabant. Groetjes van, JOHAN, oftewel BART DE GROOT, Eigenaar ex-Weekend Music Radio, POSTBUS 105, 5660 AC GELDROP.

BABYFOONFIGUREN

Hier in Rotterdam wordt men gek van die "babyfoonfiguren": figuren die als baby's zitten te blieren over de zender en gesprekken voeren die totaal geen inhoud hebben of echt helemaal nergens op slaan.

Soms draai je de band over en kom je vier, vijf van die figuren tegen. Ja en dat gaat hier echt elke nacht de gehele nacht door, soms tot 's morgens vroeg toe. Er is praktisch niet meer te DX-en, als die kinderen bezig zijn. Ik ben er weleens bovenop gaan zitten en ben er ook tussen gekomen. Maar na 5 minuten heb ik alles uitgegooid. Ze nemen ook alles en iedereen in de maling en weten niet, waarover ze praten.

KINDERS: een verzoek. Bel elkaar op of ga bij elkaar op visite, dan heeft een ander geen last van jullie en kunnen jullie zoveel slap o.h.-en, als je wilt.

Bijvoorbeeld dank, namens alle DX-stations van Rotterdam.

Reakties t.a.v. PIONEER RADIO, P.O.BOX 34072, 3005 GB ROTTERDAM.

RADIO ONE

Mijn hobby is al jaren vrije radio. En eindelijk was het dan zover: ik kwam bij een radiostation, genaamd RADIO ONE. Het was een goed klinkend radiostation in stereo. Na enige strubbelingen was het zover: we konden in de lucht. Nadat we 3 weken goed gedraaid hadden, vonden we het bereik toch wat matig en dus hebben we een pylonenmast op het dak gezet. Het bereik was nu veel beter, maar na een week hadden we 17 !!!!! man politie (hoezo bezuinigingen???) op ons dak. Het eerste, dat bij ons opkwam, was dat we storing hadden veroorzaakt, maar NEE HOOR: "De mast is te hoog en jullie klinken te goed".

Weer een vrij radiostation de grond ingeboord door veel te ijverige agentjes. Politie, wordt wakker ga boeven vangen in plaats van hobbyisten te tergen. WIJ DOEN GEEN MENS KWAAD.

Het Rotterdamse station is op sterven na dood, ik (en velen met mij) hoop dat de overheid wakker wordt.

RON V.D.KRUIT, MEZENSTRAAT 11, 3161 TJ RHOON.

ONTEVREDEN

Zoals bekend is het piratenbestand hier sterk uitgedund. Wat als gevolg heeft, dat er nog maar 3 stations zijn, die 24 uur uitzenden: F.R.R., Columbia en sinds enkele weken weer Transatlantic. Het is dus somber, helemaal omdat wij de indruk krijgen, dat de meeste mensen totaal zijn uitgekeken op de eerste twee stations.

F.R.R. is al 5 jaar exact hetzelfde; nooit eens iets nieuws of een verandering en Columbia is niet om aan te horen vanwege de vlezige limitermodulatie.

Nee, bij de meeste mensen leeft nog steeds de herinnering aan de echte goede stations zoals Atlantis, Amerika, Havenstad, Centrum en Maastad. Inmiddels zijn de 2 grote mensen achter Centrum, Erik de Ruiter en Frans de Groot te beluisteren op Radio Amor, een goed weekendradiostation op 106.8 MHz. in stereo. Mark van Daallen, voormalig Havenstad DJ is te beluisteren op F.R.R. en Marcel v/d Ende en Ferry van Loon, voormalig Amerika, op Columbia.

Wij hopen, dat de medewerkers van de "zwijgende" stations snel weer initiatieven zullen nemen in de richting van nieuwe stations, want Rotterdam snakt daarnaar.

TON V/D HOOFT, MICHEL SCHAPERS EN PAUL VAN ZWAAY

WEET JE WETJE (JURIDISCHE VRAGENRUBRIEK)

Ik las in een berichtje in FRM, dat je vragen aan de jurist kan stellen. Nu, deze heb ik ook:

Ik ben DJ op een station hier in Zoetermeer. Jammer genoeg zijn we al een keer opgepakt. Toen gebeurde er niet veel, alleen een boete van 180 gulden.

In de tussentijd is het vermogen van 7 Watt naar 20 Watt gegaan en heeft het station veel meer betrekkingen met de middenstand.

Nu mijn vragen:

- 1) Wat voor risico loop je als eigenaar van de zender?
- 2) Wat zijn de consequenties voor een DJ, als je live (tijdens de uitzending) gepakt wordt?
- 3) Hoe hoog zijn de straffen, c.q. boetes?

Mocht u nog enkele tips hebben, graag.

RENE H. TE ZOETERMEER.

AMSTERDAM: STILTE VOOR DE STORM?

De meeste Amsterdamse luisteraars zullen de laatste maanden hun platen maar weer 'ns uit het stof hebben gehaald. In plaats van te luisteren naar de radio. De enige, die daar af en toe nog naar lultert, is de RCD.....

De zeer weinige professionele 24 uurs radiostations, die een grote luisterdoelgroep bedienden en dus ook een zeer grote representatieve groep bewezen hebben, hoe radio ook al weer gemaakt moet worden, zijn er helaas niet meer: Radio Unique en Radio Atlantis.

Helaas hebben weinig radiostations ooit soep gegeten van de ware kunst van het radiomaken. De belangrijkste uitgangspunten naar mijn idee wil ik hierbij toch even vermelden:

Pas het format volledig aan aan de doelgroep, die men voor ogen heeft. Anders ontstaat het veelvuldig optredende verschijnsel MIS-COMMUNICATIE. Popmuziek is echt niet te combineren met klassiek en dus ook niet met het Nederlandse lied in de vorm van smartlapen e.d. Ik vraag me nog steeds af, waar de oorspronkelijke popzender Hilversum 3 zich nu eigenlijk op richt? Of zou men dat zelf ook nog niet weten?!

Hetzelfde geldt voor het -helaas tegenvallende- format van Radio Munique; maar al te vaak werd na een goede plaat naar de radio gesprint om een mislukt produkt van eigen bodem de mond te snoeren.

Dat is de essentie, dat maakt een radiostation echt kapot. Kies toch voor een duidelijk omschreven segment luisteraars i.p.v. allen tegelijk. In Amsterdam zijn er wel voorbeelden van segmentatie, zoals o.a. Radio Sjuul en Radio Decibel, die zich jammer genoeg net als vele vergelijkbare stations massaal stortten op de groep scholieren tot 18 jaar, doorgaans allemaal met het door henzelf ingenomen standpunt nummer 1 te zijn. Waarschijnlijk zijn er in Amsterdam al meer van dergelijke radiostations dan scholieren. Daar zitten wij als volwassen radioluisteraars toch niet meer op te wachten?

Het is tragisch, dat er op korte termijn weinig zal veranderen aan de bestaande situatie. Een beetje hoopgevend zijn wel de onlangs genomen Internationale besluiten ten aanzien van de bestemming van een bepaald frequentiespectrum in de FM-band, die er op duiden dat -net als in België- binnen 3 jaar ook in Nederland toch mogelijkheden zullen worden gecreeerd mogelijkheden te verleenen aan geselecteerde stations. Om

concurrentie met Hilversum te voorkomen, zullen er ook zeker strenge restricties aan worden verbonden. Het wachten is alleen op een actieve politieke partij die dit gebeuren grootscheeps weet te verdedigen in haar verkiezingscampagnes.

Het zal duidelijk zijn dat, wil vrije radio ook echt voet aan de grond krijgen in Nederland, er nog heel wat "piraten" opnieuw zullen moeten beseffen dat deze hobby geen speeltuin is. Want het wordt de hoogste tijd, dat er straks ruimte wordt gecreeerd voor de ware radio (of blijft dat een illusie?) Het vak radio is niet voor iedereen weggelegd; dat heb je of je hebt het niet.

Dat gaat niet alleen met een nauwkeurig afgewogen FORMAT, maar ook uitsluitend met een team goede presentatoren, die nu eenmaal zeer schaars blijken te zijn, zoals iedereen wel zal kunnen beamen na uitvoerig de FM-band te hebben afgespeurd. Ik kan het niet en begin er dus ook niet aan.

Teleurgesteld zet ik mijn kostbare tuner maar weer uit en leg maar weer een volgende plaat op de draaitafel, met de stille hoop, dat het allemaal nog wel zal komen.....

EEN GEERGEERDE AMSTERDAMSE EX-RADIO
LUISTERAAR.

ZOETERMEER

Als ik vandaag de dag eens over de band draai in Zoetermeer, hoor ik een hoop ellende, overspetterend uit Den Haag, allemaal op elkaar en pal naast elkaar drukkend met schrikbarende hoge vermogens, soms zo hoog, dat de Zoetermeerse vrije lokale stations er niet meer doorheen komen en ik weet uit ervaring, dat deze stations qua vermogens geen kleine jongens zijn.

De enige, die momenteel in de lucht is hier, is Radio Groeistad; een station dat (na lange tijd) toch weer in de ether gekomen is op 98.2 MHz. Groeistad is in 4 weken tijd tweemaal opgepakt en kon voor de tweede keer ervaren, dat de zender werd gestolen. (Waar ze in Den Haag ook een houtje van hebben gegeten. En maar zeuren over de goede samenwerking daar). Het format van Radio Groeistad is na de terugkeer verdacht veel veranderd: van de oude importklanken is niet veel meer te horen. Het format van nu lijkt erg veel op dat van R.S.L.C. (Radio Sweet Lake City) en dat zal waarschijnlijk komen omdat een groot aantal medewerkers van R.S.L.C. naar Groeistad is "verhuisd" en Groeistad "in een nieuw jasje heeft gestoken".

Radio Sweet Lake City, dat zichzelf Zoetermeers mooiste en meest professionele radiostation noemt, is een station met een -naar mijn mening- goed format. Heeft veel gouwe ouwe met af en toe wat recentere top 40 muziek en een eigen disco top 20. Deze wordt samengesteld door de luisteraars en de mensen, die Zoetermeers grootste discotheek vaak bezoeken, waarvan ik de naam maar niet zal noemen. Je zult je afvragen, wat die discotheek daar nu mee te maken heeft, maar de DJ daar is een belangrijk medewerker van R.S.L.C.

Zoetermeer heeft enkele jaren geleden nog eens een leuk professioneel station gehad, dat Radio Trans-Holland heette. Helaas is dit station met de noorderzon vertrokken. Geruchten doen de ronde dat ze naar Rotterdam zijn verhuisd.

Sinds enkele weken hebben we in Zoetermeer nog een nieuw station mogen verwelkomen: Radio Wavelength (R.W.L.), een station, dat veel weg heeft van het Amsterdamse A.Q.S.: veel goede import disco. R.W.L. is alleen nog 's nachts te ontvangen met testuitzendingen in stereo met een erg goed signaal op 99.7 MHz. Overigens heb ik vernomen, dat R.W.L. ver buiten Zoetermeer ook was te ontvangen, om precies te zijn in Gouda, Delft en Lelid. Ik ben benieuwd wat er gaat gebeuren zo hier en daar op de FM vrije radio band in Zoetermeer.

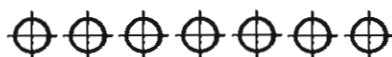
HENK VAN MONTFOORT - ZOETERMEER.

SATELLIET

Hier is dan ook weer eens een briefje van Freek. Het is hier op de middengolf vrij rustig. Op de FM draaien ze meer. Maar toch is het daar in voorgaande jaren veel drukker geweest.

Maar nu wat anders: hier bij ons is geen kabel TV. Nu wilde ik van lezers weten, wat je nu nodig hebt om satelliet TV te ontvangen. En wat dat allemaal kost. En of hier in de buurt ook handelaren zijn, die deze apparatuur te koop hebben en demonstren kunnen. Of dat men zelf een schotel kan maken. En zitten er al piraten op satellieten uit te zenden of zijn het allemaal legale stations?

F.BIJLSTRA, SKOALIKKERS 16, 9284 TV
AUGUSTINUSGA.

**„Vooral alleenstaanden, zieken en bejaarden
genoten van de uitzending”**

HET EINDE VAN „DE KLEINE PIRAAT”

SINT ANNALAND - Radio „De Kleine Piraat” zendt niet meer uit. De zender werd door de politie in beslag genomen. Volgens de zendamateurs uit Sint Annaland waren 75 tot 80 procent van hun luisteraars afkomstig van Schouwen Duiveland en Goeree Overflakkee. Reden waarom ze ons benaderden om hun verhaal te doen over hun illegale radiostation.

„Wie niet horen wil, moet maar voelen”, zo zullen velen denken als er een ether-piraat opgedoekt wordt en in principe hebben die velen nog gelijk ook. Wij waren zeer zeker op de hoogte van het feit dat we illegaal bezig waren”, zo beginnen zij hun verhaal.

Radio „De Kleine Piraat” werd op 4 september 1981 opgericht. „We begonnen heel klein maar bouwden het geleidelijk uit zodat we een steeds groter bereik kregen. Dat resulteerde in een steeds groter wordende luisterkring. We hadden gemiddeld drie uitzendingen per week, op vaste tijden. Voor het aanvragen van plaatjes stond de telefoon roodgloeiend. Maar, niet alleen het plaatje aanvragen was belangrijk. Het praatje erbij had veel meer te betekenen. Er groeide een hechte band tussen de luisteraars en de amateur. We herkenden bijna elke persoon al aan zijn stem, voordat deze zijn naam genoemd had. Lief en leed deelden we en ook problemen probeerden we samen op te lossen”.

Toen men moest stoppen, kwamen er veel sympathiebetuigingen. „Vooral de alleenstaanden, zieken en bejaarden, zij die het hard nodig hebben, genoten met volle teugen van onze uitzendingen. Zij voelen

zich sterk met ons verbonden”.

„Luisteraars van Schouwen Duiveland en Goeree Overflakkee reageerden spontaan. En daar zullen we altijd met plezier op terugzien. Veel luisteraars belden elke uitzending, ondanks de kosten die dat met zich meebracht. Een fanclub of donateurs hadden we niet. Dat hebben we bewust nooit gewild”.

Het team hoopt dat veel mensen na hun verhaal begrijpen waarom ze het risico namen om „gepakt” te worden. „Het zenden was voor ons een deel van ons leven. We deden het met liefde en plezier. Al onze vrije tijd ging eraan op. Wij hebben de wetenschap dat we er heel wat mensen blij en gelukkig mee gemaakt hebben en dat was ons alles waard”.

„Jammer dat men zo iets in ons land een misdrijf noemt. Reclame hebben we nooit gevoerd. Wat het storen aangaat, dat zal misschien een enkele keer zijn voorgevallen maar dan had dat, naar onze mening, nog met iets of iemand anders te maken. Mocht iemand toch nog storing van ons ondervonden hebben dan bieden wij diegene onze welgemeende excuses aan. Zulks was zeker onze bedoeling niet”.

De kleine piraat kreeg van de politie opdracht om met uitzenden te stoppen. Op 23 september 1984 nam men afscheid van de luisteraars. „Van vijf uur ’s avonds tot tien voor halféén ’s nachts draaiden we 198 plaatjes op verzoek. De dinsdag er voor werden er tussen tien uur ’s morgens en kwart voor acht ’s avonds 192 verzoekplaatjes gedraaid. Zulke cijfers zeggen toch genoeg over de belangstelling. We kregen na dat afscheid veel reacties in de vorm van bloemen en zelfs bakers. Dat is ook de reden dat we terug kwamen. Het was voor ons veel meer dan een leuke hobby”.

Het besluit om op 31 decem--

ber weer uit te zenden kwam de zendamateurs duur te staan: „Toen er rond halfdrie ’s middags een telefoontje binnenkwam met de melding dat we storing veroorzaakten, stopten we direct met uitzenden. Korte tijd later kwamen twee agenten de zender ophalen. Nadat er een foto gemaakt was van „De Kleine Piraat” met zender bij de kerstboom vertrokken zij, ons triest achterlatend. Dit betekent het einde van amateurzender „De kleine piraat”.

Een verhaal namens het hele team van radio De Kleine Piraat; Dimmie; de grote piraat; de kleine piraat en Lady Chickenway. Wie er op wil reageren kan dat doen bij de familie

C.P. Fase, Hoenderweg 79, 4697 BG Sint Annaland (Tholen), tel. 01665-2174.

Meer FM-zenders voor Nederland

De afgelopen maanden werd in Genève een zes weken durende conferentie gehouden waarbij de FM-band werd verdeeld. Tijdens deze bijeenkomst werden afspraken gemaakt over de verdeling in Europa, Afrika en het Midden Oosten. Aanleiding voor de conferentie was de uitbreiding van de FM-band van de 100 MHz naar de 108 MHz.

De Nederlandse delegatie haalde de volgende resultaten voor ons land binnen:

- een vierde landelijk FM-net
- behoud van de bestaande drie FM-netten
- de 23 regionale zenders die nodig zijn voor een landelijke bedekking (hiervan zijn nu al tien zenders in bedrijf)
- tenslotte is voor lokale omroep het gebied tussen 105 en 108 MHz gereserveerd. Hierop wordt het in de toekomst mogelijk enkele honderden (1) lokale radiostations met kleine reikwijdte in dienst te stellen.

Kortom, de nieuwe verdeling van de FM-band, die de komende jaren zal worden ingevoerd, biedt de nodige mogelijkheden tot grote uitbreiding van het Nederlandse FM-zenderpark.

Veronica heeft blad week 4

DX-rapporten

Dat.	Tijd	Station	Lokatie	Freq.	SMPO	%	km
08.12	12.37U	FOCUS	HEILOO	103.10	35555	60	
	12.55U	JACKETJO	ALKMAAR	104.83	35333	60	
	14.07U	V.R.L.	AMSTERDAM	089.50	25444	40	
	14.55U	PARADIO	HOORN	091.00	25555	40	
	15.22U	R.N.H.	H.H.WAARD	103.60	25555	40	
09.12	16.39U	NEPTUNUS	AMSTERDAM	101.20	25454	40	
	17.10U	CASANOVA	ALKMAAR	099.95	35555	60	
	21.49U	NOVA	BEVERWIJK	100.94	45454	75	
	22.16U	CAROLINE 2	BERGEN	097.67	44444	70	
	22.43U	DECIBEL	AMSTERDAM	096.10	55555	85	
10.12	00.13U	MONTEVIDEO	EGMOND	101.15	45555	75	
	06.23U	MAEVA	BRUSSEL	105.80	25233	30	
	06.29U	MAGIC 7 MUSIC	BRUSSEL	105.24	15232	20	
11.12	21.35U	SELECT	BADHOEVEDORP	102.25	45444	65	
	22.21U	ATLANTIS	ROTTERDAM	100.58	44444	65	
12.12	06.36U	PALOMA	ST.WILLEBRORD	100.08	45544	65	
	18.50U	R.O.R.	EGMOND	105.22	35444	55	
	23.35U	SPEERWER	Z.O.FRIESLAND	103.68	35222	50	

15.12	00.22U	KLEINE MAN	HAARLEMMEERPOLO.	102.22	35444	60	
19.12	20.48U	SATURNUS	IJMUJIDEN	103.70	24444	40	
	21.05U	RADIO DELTA	AMSTERDAM	105.70	15544	20	
22.12	18.36U	WATERLAND	PURMEREND	103.04	45454	80	
	18.44U	CASANOVA	ALKMAAR	099.96	45555	80	
25.12	14.48U	PASSIEF	DE RIJP	101.92	45555	75	
29.12	00.09U	ATLANTIS	AMSTERDAM	100.88	45544	70	
	19.20U	DUCKDOLF 80	BERGEN	093.99	35454	60	
	23.06U	TUNING	OOST HUIZEN	106.60	35443	65	
30.12	10.50U	ATLANTIS	WORMERVEER	104.43	45454	80	
	23.13U	NOOROZEE	KOOG A/D ZAAAN	102.85	44333	70	
31.12	00.03U	DELTA EKO	VELSEN	104.18	35444	55	
05.01	18.54U	ATLANTIS	AMSTERDAM	100.74	45555	75	
06.01	09.10U	GROEISTAD	ZOETERMEER	098.34	35222	45	
	10.39U	ENTERPRISE	ALKMAAR	101.21	45555	70	
	22.10U	WEST-NEOERLAND	EGMOND	104.12	45555	75	
13.01	21.47U	STUDIO ECHO	AMSTERDAM	103.25	45555	80	

Ontvanger: GRUNDIG SATELLIT 2400 / MARANTZ ST 450
Radio Clipper, Euratemplein 465, 1966 SX Heemskerk.

03.01	14.47U	BIG NOISE	OORDRECHT	180M	55452	72	
	15.17U	SAPPORO	VELLUM	180M	45454	66	
	15.19U	ANJA & BRENDA	BARNEVELD	180M	45354	63	
04.01	09.52U	ARMADA	LEMELERVELD	180M	35433	38	
	11.48U	ALBATROS	ZWIJDRECHT	180M	55555	81	
	11.49U	BIG NOISE	OORDRECHT	180M	55443	78	
	11.59U	DELMARE	ZWIJDRECHT	180M	55555	83	
	12.38U	DELMARE	H.I.AMBACHT	180M	55555	82	
	12.39U	LUCTOR	ZEELAND	180M	55455	79	
	12.41U	ATLETICO	N-HOLLAND	180M	55555	81	
	12.46U	NOVA 4	STAPHORST	180M	43453	58	
05.01	09.27U	DELTA	GIJESSENBURG	180M	55555	81	
	10.03U	NOVA 4	STAPHORST	180M	45253	63	
	10.06U	MARISKA	ELBURG	180M	35142	46	
	10.35U	'T SLOBBERTJE	??	180M	45343	50	
	10.41U	WATERMAN	ACHTERVELD	180M	45444	63	
	11.23U	LUCTOR	ZEELAND	180M	55555	79	
	13.08U	BLONDE ZEEMAN	NUNSPEET	180M	45454	56	
	14.31U	SKYWAVE	OMG.DEN HAAG	180M	55545	73	
	14.37U	ALBATROS	ZWIJDRECHT	180M	55555	82	
	14.54U	P.C.J.J.	LISSE	180M	25341	20	
06.01	10.06U	PALOMA	OIAM	190M	42412	VAR.	
	10.11U	NOORMAN	NIJKERK	180M	55434	78	
	11.01U	SLOPERTJE	KUINRE	180M	35443	40	
	11.01U	KRAANDRIJVER	SCHAGEN	1513K	35333	40	
	11.44U	ALBATROS	ZEELAND	180M	55555	79	
	13.20U	VRIJE VOGEL	NME PEKELA	180M	55455	77	
07.01	11.00U	ARMADA	LEMELERVELD	180M	35333	43	
	11.07U	SANTANA	EIBERGEN	180M	45343	58	
	14.14U	VOSSENJAGER	??	180M	35223	43	
	14.20U	KENTUCKY	NUNSPEET	180M	14341	16	
	14.23U	BLONDE ZEEMAN	NUNSPEET	180M	45444	58	
	14.43U	KRISTAL	NIJVERDAL	180M	25241	20	
	14.54U	BAVARIA	AMELAND	180M	14341	16	
12.01	10.04U	MARISKA	ELBURG	180M	45434	59	
	12.24U	NOOITGEDACHT	LOCHEM	180M	35443	39	
	14.30U	RODE PIRAAT	LELYSTAD	180M	45444	60	
13.01	11.22U	ZANDHAAS	EDE	180M	45444	60	
	10.47U	MANGOLINO??	EMST??	140SK	21141	20	

Ontvanger: SUPERSCOPE R-310
Antenne: Langdraad ca.3 meter
S-Meter: Max. 84%

Lulster/zendateur TURBO.
Bas de Ruiter, Henegouwsestr.1, 2983 TA Ridderkerk.

12.12	17.21U	STILLE ZWIJGER?		103.10	54553	100	
	17.24U	STUDIO 50	GRONINGEN	104.10	55535	100	
	17.27U	NOOROZEE	STADSKANAAL	102.10	55455	100	
	17.39U	AVONDROOD	VEENDAM	105.00	54555	90	
	17.53U	E.T.	COEVORDEN	104.50	55555	100	
	17.54U	CAROLINA	HOOGVEEEN	104.30	55555	100	
	17.55U	AMSTEL	UDDER	101.00	54454	85	
	18.02U	ROMANTICA	ZUNDERT	103.00	45455	55	
15.12	12.45U	B.M.W.	WESTERHAAR	104.50	55555	100	
	14.17U	TIARA	N.O.P.	100.80	55454	100	
	17.14U	RODE STER	?	103.00	55444	85	
	17.57U	SEVENTY SEVEN	ST.NIKLAAS	101.40	45434	60	
	21.03U	SHEFLAND	SLAGHAREN	101.50	55555	100	
16.12	12.41U	MOONLIGHT	HOOGVEEEN	104.00	55554	100	
	12.55U	ROOSMARIE	??	104.80	55454	90	
	12.59U	E.T.	COEVORDEN	104.60	55455	100	
22.12	10.53U	STILLE GENIETER	HARKEMA	102.00	55545	100	
25.12	15.47U	SILVANIA	APELOOORN	103.20	55554	100	
	17.54U	RONDOVA	OEVENTER	103.70	55555	100	
04.01	10.49U	VRIJ DRENTE	HOOGVEEEN	103.00	55555	100	
	17.05U	MOONLIGHT	HOOGVEEEN	104.60	55555	100	

Ontvanger: PHILIPS bulzenontvanger met kattaog.
Antenne: FM 284T 8-elements met open dipool roterend op ca.
10 meter hoogte. (ANTENNE IS TE KOOP!).
Lulsteramateur Gert Witteveen,
Lippenoordweg 20, 8051 XJ HATTEM. Tel.05206-45908.

12.12	00.15U	PIONEER	GELDROP	103.80	45555	90	12
	00.30U	BOSUIL	EDE	101.85	24433	40	
	00.40	DELTA ZULU	ZAANDAM	105.50	12222	15	140
	01.15U	FRACO	MONNIGENDAN	105.60	11111	3	
	01.15U	RIMBOEKIKKER	HEUSDEN	104.30	2443	40	33
	02.00U	FLDRIS	ZEVENAAR	105.00	22222	20	
	02.00U	BIG CITY	ZEVENAAR	104.35	22322	20	
	02.15U	SPACE 2000	ERMELD/ALMELO??	104.70	12111	5	
	02.40U	WITTE MAZDA	WINTERSWIJK	104.55	12212	10	
	02.45U	EDELWEISS	LUNTEREN	104.70	12322	15	
	02.45U	ONIX	HILVERSUM	101.85	22233	20	
15.12	02.00U	WINDPOWER	EERSEL	105.90	24343	40	17
16.12	01.00U	DELMARIO	AMERSFOORT	105.20	12212	10	
		PIONEER	ROTTERDAM	100.20	12222	10	
26.12	00.30U	VICTOR	HEUSDEN	104.95	34443	50	
	00.45U	M.B.S.	NIJMEGEN	101.30	23222	20	
	02.50U	MOONLIGHT	BISTHOUTAKKER	106.20	33343	50	
27.01	02.30U	MOBY DICK	TILBURG	106.60	34544	70	28
	02.45U	E.C.O.+HERC.104	VUGHT	100.55	35454	70	
30.01	23.00U	VICTOR	VUGHT	104.70	34443	60	
31.01	23.30U	ARIZONA	DRUNEN	104.65	12232	15	
07.02	00.30U	DISCO ACTION	??	105.00	22222	20	
09.02	20.00U	GALACTICA	ST.OEDENRODE	106.30	23332	40	12
	20.30U	OIAMANT	HEDEL	105.25	23322	30	35
	23.45U	ALLIGATOR	SON EN BREUGEL	104.80	45554	90	6

Ontvanger: PHILIPS AH109 digitaal
Antenne : 8-elements FUBA roterend op 9,5 meter hoogte.
Lulsteramateur KING CREOLE, Postbus 1358, 5602 BJ Eindhoven.

19.01	24.00U	HAWAII	NUNSPEET	102.60	55434	63	
	00.15U	VERONICA	IJSSELMONDE	101.80	34233	101	
	00.30U	KLEINE MAN	AUGUSTINUSGA	102.00	55455	100	
	00.35U	NOOROZEE	BARNEVELD	105.40	21242	77	
	00.45U	NOVA	OSS	101.50	45454	116	
	01.00U	SPEERWER	Z.O.FRIESLAND	103.90	34343	?	
	01.05U	HOUTHAKKER	AMERONGEN	102.00	45444	87	
	01.10U	BOSUIL	EDE	101.80	34333	89	
	01.15U	MOBY DICK	GRIJPSBERG	102.30	24343	120	
	01.30U	FLAMINGO	HARKEMA	102.10	35444	97	
	01.45U	SUNSHINE	VROOMSHOOP	104.30	45454	113	
	01.45U	WESTERB.HENKIE	COEVORDEN	101.30	45445	121	
	01.45U	K.T.O.	KAASBERGEN	101.20	25343	133	
	01.50U	WITTE PANTER	BUITENPOST	103.90	34444	114	
	02.00U	VRIJE PIRAAT	OMG.STAD GRON.	104.30	34444	117	
	02.00U	BLACK MOLLY	PUTTEN	104.20	35333	68	
	02.00U	SARINA	HARKEMA	102.00	22222	97	
	02.10U	DRAAI. SLIJTER	NIJKERK	102.00	43233	64	
	02.20U	MIAMI	EDE	102.40	45444	78	
	02.30U	KLEINE PIRAAT	PUTTEN	104.30	45354	68	
	02.45U	CALIMERO	ZWARTEBROEK	102.40	23231	?	
20.01	00.10U	PALOMA	ZWAAGWESTEINDE	101.60	34343	100	
	00.10U	O.Z.	ZAANDAM	104.00	44434	40	
27.01	00.00U	STAR	AMSTERDAM	101.80	35343	45	
03.02	16.00U	DECIBEL	AMSTERDAM	096.20	44444	45	

Ontvanger: PHILIPS F2132
Antenne : 3-elements roterend op 7 meter.
Voor reacties en QSL-kaarten (100% retour):
TURBO DUCK, Oosterstraat 74, 1554 JN Banningbroek.
Bosuil uit EDE nog bedankt voor de stickers en de brief.

06.12	00.15U	DRANKORGEL	DRACHTEN	101.95	43333	50	174
	00.40U	RITMEESTER	Z/W GRONINGEN	104.60	22111	10	200
07.12	00.15U	BAROMETER	AND IJK	104.35	12111	5	105
	00.45U	STAR	AMSTERDAM	100.00	33323	40	60
	01.15U	GIOIAGO	ARNHEM	104.25	12111	5	100
	01.50U	PIONIER	GELDROP	103.80	32233	50	92
09.12	00.25U	ZEESMURF	OLDENBROEK	101.85	33333	50	114
	00.45U	GLORIO	??	101.85	22232	20	
	01.08U	R.C.A.	AMSTERDAM	100.25	33223	40	60
11.12	00.05U	KL. SCHILOPAD	DOETINGHEM	102.20	32233	40	125
	00.23U	BOSUIL	??	102.25	11211	5	
	00.28U	FLYING DOG	PUTTEN	100.15	55555	100	86
	00.53U	BIG CITY	Z/O GELOERLAND	104.45	33333	50	
	00.55U	DRAAI. SLIJPER	NIJCKERK	102.50	32333	50	78
	01.05U	RITMEESTER	ZEVENHUIZEN	104.90	32222	20	190
	01.15U	TINUS TUSSENGAS	ARNHEM	102.10	44344	60	100
	01.44U	DRANKORGEL	DRACHTEN	102.10	43344	70	174
	02.08U	PULSAR	HEILOO	103.70	45434	80	80
12.12	00.45U	URKER VISSER	MARSSUM	103.55	22232	30	170
	01.05U	TROPICAL	TIEL	101.30	55555	100	65
	01.15U	REACTOR	TIEL	102.80	55445	80	65
	01.22U	CENTRAAL	PURMEREND	105.90	21111	5	76
	01.25U	DAKOTA	TILBURG	106.80	22212	10	55
14.12	00.40U	HOLLAND	AALLEN	104.95	22222	20	145
	00.45U	KL. SCHILOPAD	DOETINGHEM	102.10	33232	50	125
	01.12U	BARACUDA	MAASLAND	101.10	55555	100	15
	01.55U	STELLA MARIS	KATWIJK	101.85	55555	100	35
30.12	00.20U	REACTOR	TIEL	102.80	33444	40	65
	00.45U	D.L.	MAARSUM	104.65	11211	5	
	01.05U	ENTERPRISE	BLARICUM	100.20	11111	5	77
	01.50U	VL. SCHOTEL	DRACHTEN	102.05	22232	30	174
	02.00U	FLAMINGO	HARKEMA	102.85	54544	60	180
	02.15U	INTEL	HEEMSTEDE	100.20	44454	60	52
07.01	00.15U	PULSAR	HEILOO	103.70	25323	25	80
27.01	01.30U	MEXICO	WILLEMSTAD	101.80	55345	50	25
30.01	00.30U	ALBATROS	TERSCHUUR	101.35	44544	50	87
	01.30U	PULSAR	HEILOO	103.65	34344	50	80
	01.55U	BLACK ARROW	N.O. GRONINGEN	103.40	22333	30	218
04.02	00.00U	FANTASIE	MONNICKENDAM	101.75	43444	50	73
	00.30U	ZWARTE LOLA	ACHTMAAL	106.35	12211	10	50
	00.45U	BARON	ZUTPHEN	102.00	21111	10	120
	00.45U	FLYING OUTCHMAN	WEZEP	104.45	33233	60	124
	01.10U	C.O.R.	TERSCHUUR	106.65	43343	70	87
	01.20U	ALTRA	WATERLAND	101.20	32132	40	
	01.45U	A.R.Z.	ROOSEDAAL	104.65	55555	100	42
	02.15U	BIANCA	ETTEN LEUR	101.45	54555	80	38
	02.40U	ZWERVER	ROOSEDAAL	106.15	43423	40	42
05.02	00.25U	SJAMAAN	PURMEREND	100.25	22332	40	76
	00.45U	ZW. ZIGEUNER	LEEWARDEN	101.15	11211	5	170
	00.50U	GOLF ROMEO	OLDENBROEK	100.20	22132	55	114
	01.15U	FLAMINGO	HARKEMA	101.60	23323	60	180
07.02	01.00U	IMPALA	ALKMAAR	103.15	11211	5	84
08.02	02.15U	A.R.Z.	ROOSEDAAL	104.75	45554	50	42
10.02	24.00U	MAGIC SOUND	LAREN	104.50	21422	25	64
	01.25U	MULTIPLEX	AALSMER	100.20	45554	40	45
	02.05U	CENTRAAL	PURMEREND	106.20	41212	20	76

PIONEER RADIO, P.O.Box 34072, 3005 GB ROTTERDAM

01.01	17.10U	SPANNINGZOEKER	HOOGVEEN	180M	44444	
	17.20U	GELDERSE BDER	??	180M	44344	
04.01	11.20U	KING KONG	??	180M	34433	
12.01	12.20U	NOOITGEACHT	ACHTERHOEK	180M	33333	
	12.52U	BAVARIA	??	180M	33333	
	12.35U	ZWARTE ZIGEUNER	??	180M	34433	
	17.00U	CABALERO	HOOGVEEN	180M	33433	
	17.10U	POOLSTER	??	180M	33333	
13.01	15.40U	ALPENKRIJGER	NIEUWLANDDE	180M	34434	
14.01	11.15U	SCHADUW	ZWARTEMEER	180M	55555	
	11.25U	CURACAO	OLDENZAAL	180M	34444	
	11.35U	TALISMAN	GLANERBRUG	180M	34433	
	11.45U	TOULOUSE	??	180M	34443	
	12.00U	ARMADA	LEMELERVELD	180M	44444	
	12.05U	ZWERVER	??	180M	43443	
19.01	10.30U	SCHADUW	ZWARTEMEER	180M	55555	
	10.45U	ZWARTE BEER	STEENWIJK	180M	23553	
21.01	00.30U	CASABLANCA	EMMEN	180M	55555	
	10.02U	POOLSTER	COEVORDEN	180M	23443	
	11.04U	SCHADUW	ZWARTEMEER	180M	55555	
	11.10U	NACHTRIJDER	EMMERCOMPASCUUM	180M	45554	
	11.15U	ZWERVER	GLANERBRUG	180M	43443	
	17.20U	DRUKSTROOMJAGER	DENEKAMP	180M	43554	
	17.30U	INTERPOL	??	180M	33333	
24.01	11.05U	OME WILLEM	??	180M	34443	
	11.10U	BOSWACHTER	??	180M	24433	
	11.20U	MALLE PIET	EMMERCOMPASCUUM	180M	44544	
	11.30U	ZWARTE GANS	TER APEL	180M	34544	
	11.40U	RAINALD	??	220M	34444	
	11.55U	MALLE PIET	EMMERCOMPASCUUM	220M	44544	
27.01	11.00U	ZWARTE RAKKER	EMMERCOMPASCUUM	227M	45544	
	11.20U	RAINALD	??	227M	34444	
	14.10U	FLAMINGO	HARDENBERG	180M	25443	
	15.30U	WATERMAN	EMMEN	227M	44544	
29.01	15.02U	SCHADUW	ZWARTEMEER	180M	55555	
	15.10U	FLAMINGO	HARDENBERG	180M	34443	
	16.20U	KANIBAL	OOST-GRONINGEN	180M	34433	
30.01	14.45U	POLLUX	KLAZIENAVEEN	227M	45544	
	14.55U	MONTE CARLO	??	227M	45544	

Antenne: langdraad ca.20 meter.
Ontvanger: ARISTONA ST212
M.Hindriks, De Hulzen 46, Zwartemeer.

12.12	11.31U	MI AMIGO	DUISBURG	107.80	34433	32
	11.38U	LIBERTY	DEURNE	106.80	45555	45
	11.51U	ARCAN	MORTSEL	106.50	34454	32
	11.52U	VICTORIE	DEURNE	106.30	34444	34
	11.54U	PARITAS	BREDA	106.00	45555	60
	11.55U	EUROPA	WUUSTWEZEL	105.30	45555	60
	11.56U	MARS	??(BELGIE)	105.00	22222	14
	11.57U	REINAARD	??(BELGIE)	104.40	33433	42
	12.02U	ANIK	BRUSSEL	103.05	55455	59
13.12	11.58U	DECIBEL	AMSTERDAM	096.20	55555	100
	12.17U	F.R.R.	ROTTERDAM	105.60	35344	60
	02.15U	MAEVA	BRUSSEL	105.70	35555	62
	11.53U	PALOMA	ST.WILLEBRORD	100.00	45544	57
	10.35U	COMMUNIQUE	BRUSSEL	106.80	45545	49
	10.07U	MAGIC-7-MUSIC	??	105.20	45434	43
	10.24U	CONTINU	??	103.50	22222	42
14.12	00.25U	OKTAAF	AMSTERDAM	093.25	45554	73
	00.38U	SELECT	AMSTERDAM	102.20	45555	69
	00.51U	FOCUS	HEILOO	103.00	54454	66
	08.17U	STAR	AMSTERDAM	101.50	53555	81
	08.25U	SJUUL	AMSTERDAM	097.70	44555	60
	08.26U	EINSTEIN	AMSTERDAM	097.30	55555	80
	08.30U	IMPULS	LANDSMEER	099.95	54555	100
	08.34U	HELLORIVER	DE RIJP	100.60	33353	60
	09.05U	ENTERTAINER	LEIDEN	098.00	35444	45
	09.19U	MUSIC R.AALSM.	AALSMER	095.00	35353	32
	09.35U	CASANOVA	??	099.90	45444	58
	10.05U	R.V.O.	EGMOND	101.70	55454	72
	11.04U	BENELUX	HILVERSUM	095.80	32222	20
	13.48U	CITY	HILVERSUM	093.80	45454	58
	14.10U	STARLIGHT	LANDSMEER	095.10	54455	67
	14.55U	V.R.S.	AMSTERDAM	100.45	55554	87
	15.27U	ANTIGOON	AMSTERDAM	093.70	43354	72
	15.42U	MIRANDA	ALKMAAR	091.50	45554	60
	15.55U	MOSKOU	AMSTERDAM	103.15	42543	73
	18.02U	STUDIO ACTION	AMSTERDAM	093.60	43353	69
	18.05U	QUALITY SERVICE	AMSTERDAM	091.80	55555	82
	22.22U	RESA	??	102.70	55553	84
	22.29U	WEST NEDERLAND	EGMOND??	103.95	43454	60
17.12	15.58U	ABC	AMSTERDAM	090.40	45555	66
	16.03U	CONTINU	AMSTERDAM	089.50	45555	64
18.12	22.45U	V.R.Z.	AMSTERDAM	100.90	44455	73
	22.50U	REFLEX	BEVERWIJK	106.40	34443	31
27.12	15.58U	SATURNUS 5	AMSTERDAM	090.40	45555	66
10.01	15.04U	FREEWAVE	LEIDEN	096.40	34443	58
	15.17U	DISCO ACTION	AMSTERDAM	090.60	44444	69
11.01	09.59U	ATLANTIS	AMSTERDAM	100.70	55555	100
12.01	19.55U	BEACH CLUB	EGMOND	100.60	34333	38
13.01	10.42U	V.R.L.	AMSTERDAM	089.65	34444	44

QSO-STATIONS:

06.12	15.27U	ATLANTA	HOORN	106.30	44534	59
07.12	02.16U	D.M.V.	ALPHEN A/D RIJN	101.70	43444	58
	15.05U	ALVA	MONNICKENDAM	104.10	34434	48
09.12	10.11U	M.R.J.	ALKMAAR	106.30	34343	46
10.12	12.37U	HERCULES 104	VUGHT	104.80	44444	58
12.12	16.09U	GOLDSTAR	ZANDVOORT	101.90	44454	64
13.12	01.35U	DAKOTA	TILBURG	106.70	33343	25
	02.08U	INTERCITY	ROTTERDAM-N	101.00	44454	65
14.12	00.59U	SATURNUS	ROTTERDAM	107.05	32333	23
15.12	00.45U	KOEWEIT	HARDINXVELD	105.85	33223	23
	01.12U	FOCUS	NOORDWIJK	106.05	32243	30
20.12	15.01U	DISCUS	AMSTERDAM	106.00	44444	50
26.12	01.03U	ONYX	ZAANDAM	104.60	34343	30
27.12	11.12U	C.A.	AMSTERDAM	107.80	22322	18
28.12	11.56U	FANTIC	LOOSDUINEN	102.00	33343	28
07.02	00.14U	PARADISE	MONNICKENDAM	106.15	44444	63
	01.11U	ELCO	GOUDA	106.10	34443	32
10.02	23.40U	D.E.	VELSEN	106.30	44454	50
11.02	01.14U	D.F.N.	ALPHEN A/D RIJN	100.50	43444	62
	01.02U	PIONEER	ROTTERDAM	100.20	43333	42
	01.31U	A.R.Z.	ROOSEDAAL	104.60	33333	22
	02.03U	OMEGA	ROTTERDAM	105.30	33223	23

Ontvanger: PIONEER SX535

Antenne : 7-elemente op 18 meter hoogte
RADIO CENTRAAL, p/a Postbus 1061, 1440 BB Purmerend.
Ontvanger stations en amateurs waarmee is gewerkt kunnen via de postbus een QSL-kaart verkrijgen.

DE STICKER IS TE RUILEN (4 KLEUREN). GEEN QSL-KAARTEN, A.U.B.

20.01	14.25U	MI AMIGO	DUISBURG	107.80	45554	30	19.01	18.30U	DERBY	HOOGEVEEN	180M	43444	225
		HAACHT	HAACHT	106.60	55555	5	20.01	17.35U	807	BARNEVELD	180M	23332	140
		MADEIRA	BEGIJNENDIJK	106.20	55555	8		22.40U	??	VELUWE	180M	22243	160
		VIKING	KEERBERGEN	105.50	55555	5	21.01	17.40U	DRUKSTROOMJAGER	OENEKAMP	180M	34433	220
		REBECCA	NIEUMROOE	104.50	55555	10		19.02U	INTERPOL	OLDENZAAL	180M	34333	210
14.35U		EDELWEISS	PUTTE	104.20	55455	19		19.27U	CASABLANCA	HEERENVEEN	180M	33233	230
		VENUS	KEERBERGEN	103.70	54455	7	22.01	17.27U	SORBE	ZWANENBURG	180M	33343	150
		TOURING	AARSCHOT	104.00	55555	12		17.34U	CURACAO	OLDENZAAL	180M	23332	210
		WEST	HEIST O/D BERG	103.50	45544	12		17.42U	EIGEN RISIKO	LATTROP	180M	44434	215
		TEN	BEGIJNENDIJK	103.20	45544	8		17.47U	H.J. DE ZEEHAN	??	180M	44333	??
		BRUSSEL	BRUSSELEM	102.80	55555	35		18.18U	INTERPOL	OLDENZAAL	180M	23443	210
14.45U		V.R.L.	LEUVEN	102.20	55544	14		22.02U	NOOITGEDACHT	NIEUMLEUSEN	180M	23433	195
		UTOPIA	BAAL	101.80	55555	3	23.01	18.57U	KENTUCKY	NUNSPET	180M	22332	170
		KARDINAAL	HEIST O/D BERG	101.60	45544	12		19.04U	WILLEM BEVER	??	180M	22222	??
		HORIZON	HEIST O/D BERG	101.20	55555	14		20.56U	DRUKSTROOMJAGER	LATTROP	180M	32333	215
14.55U		GALAXY	BEGIJNENDIJK	101.10	45554	8	25.01	22.45U	WALDO	UDEL	180M	33443	155
		CHRISTINA	HEIST O/D BERG	100.40	55555	12	26.01	17.39U	DRUKSTROOMJAGER	LATTROP	180M	34233	215
		REFLEX	MECHELEN	100.10	45544	19	27.01	00.48U	CURACAO	OLDENZAAL	180M	33223	210
15.30U		ZOLDER	MECHELEN	108.00	33343	19		00.55U	SAPPORO	VOORTHUIZEN	180M	43434	150
		FM BRUSSEL	BRUSSEL	107.20	32243	30		01.01U	INTERPOL	OLDENZAAL	180M	24443	210
		C.V.L.	BRUSSEL	107.00	43444	35		18.14U	DE ZWERVER	ZWANENBURG	180M	24332	150
		ARCAN	MORTSEL	106.50	22234	30		19.16U	RODE STER	MARKLO	180M	23342	185
		AKTIEF	KONTICH	106.00	22242	25		19.50U	PELIKAAN	LOCHEM	180M	34443	175
		MAEVA	BRUSSEL	105.70	44444	30	29.01	18.20U	INTERPOL	OLDENZAAL	180M	33343	210
		MAGIC-7-MUSIC	BRUSSEL	105.30	22343	30		19.15U	NOOITGEDACHT	NIEUMLEUSEN	180M	23232	195
		M.A.R.S.	MECHELEN	105.00	44445	20		19.19U	DE ZWERVER	ZWANENBURG	180M	33233	150
		STAR	LINT	104.80	22242	25	Luisteramateur ZEBRA, Werchterbean 42, 3120 Tremelo (Belgie).						
		ANNICK	ANTWERPEN	102.90	22243	40	Ontvanger: I.T.T. Viola De Luxe						
		HEIKANT	BERLAAR	102.60	33333	14	Antenne : FM: 7/8 golf op 10 M. hoogte.MG: ferrietantenne						
		104	ROTSelaar	100.40	22242	6	Reakties altijd welkom. Steeds 100% retour.						
		V.R.P.	PUTTE	096.60	12242	40							

16.12	22.15U	NOORD HOLLAND	HEERHUGOWAARD	103.50	23334		11.02	18.00U	MIRANDA	ALKMAAR	091.10	45555	70
03.02	10.05U	PUBLIEK	SCHAGEN	098.20	34434			20.05U	UNIVERSE?	ALKMAAR	095.10	13232	5
	10.10U	DECIBEL	AMSTERDAM	096.20	33444			18.20U	W.M.R.	ALKMAAR	095.40	24343	20
	10.15U	CAROLINE 2	BERGEN	097.80	12222			18.30U	DECIBEL	AMSTERDAM	096.00	33444	40
	10.24U	DECIBEL??	TEXEL	096.45	34444			18.35U	CAROLINE 2	BERGEN	097.80	23333	10
	10.25U	UNIVERSE	ALKMAAR	095.00	33333			18.50U	NLS MUZIEK	ALKMAAR	101.60	24443	20
05.02	21.40U	MIRANDA	ALKMAAR	091.10	34333			19.10U	AKTIEF	DE RIJP	101.90	25544	20
	22.45U	DECIBEL	AMSTERDAM	096.20	34445			19.25U	FOCUS 103	HEILOO	103.10	45555	80
14.02	18.20U	MI AMIGO	JULIANADORP	103.50	55555			19.35U	SUPERSTAR	ALKMAAR	104.00	34444	60
								19.40U	CITY	ALKMAAR	104.40	14242	5
Lex de Vries, Javestraat 71, Den Helder.							Ontvanger: TECHNICS ST-Z11						
							Antenne : Vertikale draaddipool op ca. 8 meter hoogte.						
							Rob van Es, Kleine Olven 12, 1851 CW Helloo.						

KORTE GOLF

05.01	12.10U	FLYING DUTCHMAN	NEDERLAND	6230K	45444	08.40U	ABC	ENGELAND	7325K	24333	
	12.40U	DUBLIN	IERLAND	6910K	22222	09.30U	WAVES	FRANKRIJK	7325K	35333	
06.01	09.50U	FLYING DUTCHMAN	NEDERLAND	6225K	34223	11.45U	PACIFIC	ENGELAND	7325K	25222	
	11.00U	FLYING DUTCHMAN	NEDERLAND	6235K	34444	10.00U	FIREBALL 735	ENGELAND??	7350K	34333	
	13.00U	DELMARE	BELGIE	6206K	44444	11.10U	ABC	ENGELAND	7350K	23222	
	10.55U	TONAIR	NEDERLAND	6230	45344	09.00U	STATION 41	ENGELAND	7373K	45344	
	11.30U	UNID	??	6240K	34222	09.10U	101	DUITSLAND	7445K	34444	
	12.20U	48 INT.(LIVE)	ENGELAND	6275K	25333	09.55U	KBC	NEDERLAND	7445K	44444	
	11.20U	WESTSIDE	IERLAND	6280K	44444	12.10U	MILANO	ITALIE	7295K	45444	
	11.10U	MI AMIGO	IERLAND	6289K	24122	12.25U	WAVES	FRANKRIJK	7325K	35333	
	10.10U	IERLAND	IERLAND	6310K	33333	20.01	09.45U	FRS-HOLLAND	NEDERLAND	6206K	35333
	09.45U	DUBLIN	IERLAND	6910K	24222		10.00U	FLYING DUTCHMAN	NEDERLAND	6224K	35333
	10.30U	TIME	ITALIE	7105K	25222		12.15U	RHA	NEDERLAND	6240K	45444
	10.25U	SPOLETO	ITALIE	7140K	35333		09.00U	SPECTRUM WORLD	ENGELAND	6240K	34333
	09.00U	VICTORIA	DUITSLAND	7295K	44444		10.00U	WAVES INT.	FRANKRIJK	6275K	24222
	10.05U	UNID	??	7315K	24212		13.35U	WAVES INT.	FRANKRIJK	6275K	24222
	12.35U	ABC	ENGELAND	7325K	43444		12.00U	PACIFIC	ENGELAND	6275K	24222
	12.25U	KBC	NEDERLAND	7350K	35333		11.30U	WESTSIDE	IERLAND	6278K	33333
	11.10U	CRYSTAL	ENGELAND	7375K	34333		10.40U	IRELAND	IERLAND	6310K	35222
	09.10U	101	DUITSLAND	7445K	44333		09.10U	DUBLIN	IERLAND	6910K	35434
06.01	08.50U	AQUARIUS	NEDERLAND	7490K	24222		10.15U	TIME	ITALIE	7105K	33333
13.01	10.35U	UNID	NEDERLAND	6200K	33333		09.55U	KBC	NEDERLAND	7315K	44444
	11.50U	DELMARE	BELGIE	6206K	35333		09.50U	ATLANTIQUE 2000	FRANKRIJK	7330K	34333
	14.10U	KBC	NEDERLAND	6206K	35333		11.45U	UNID	NON STOP MUZIEK	7335K	24222
	10.15U	FLYING DUTCHMAN	NEDERLAND	6225K	45434		10.10U	CRYSTAL	ENGELAND	7375K	34333
	09.20U	SPECTRUM WORLD	ENGELAND	6240K	45344		08.50U	101	DUITSLAND	7445K	24322
	11.00U	WESTSIDE	IERLAND	6280K	44333		09.50U	KBC	NEDERLAND	7445K	24222
	12.25U	MI AMIGO	IERLAND	6290K	24222	27.01	09.00U	UNID	NEDERLAND	6205K	22222
	10.30U	IRELAND	IERLAND	6310K	25222		09.30U	CLCG	DUITSLAND	6206K	23222
	08.50U	WORLD MUSIC R.	NEDERLAND	6910K	34444		11.30U	CLCG	DUITSLAND	6206K	23322
	09.00U	DUBLIN	IERLAND	6910K	44444		11.25U	DELMARE	BELGIE	6206K	24333
	12.00U	TIME	ITALIE	7104K	34323		14.10U	MARABU	DUITSLAND	6206K	24333
	09.10U	VICTORIA	DUITSLAND	7295K	45444	Jos, Postbus 19037, 3501 DA UTRECHT.					
	12.30U	WINGS OF HEALING U.S.A.		7295K	45444						
	13.00U	EARTH	U.S.A.	7295K	45444						

RADIO BOSUIL - VENLO

Radio Bosuil werd opgericht in maart 1980 en heette toen nog Radio Nachtuil. Later werd een single gevonden, waar "Bosuil" op stond. Die single was van Trio Henrico. De medewerkers waren Kleine Piraat, Goofy, Rona Lisa, Lady Bella, Ruud en Peter.

Peter had op school een half Watt zender gekocht en toen hij ermee thuis kwam, dacht Ruud dat het een print was van de TV. Men probeerde de zender uit, maar er was geen antenne, hetgeen opgelost werd met koperdraad. Ruud ging met radio en al op de fiets om te kijken hoe ver ze kwamen: slechts 300 meter. Later werd een andere zender aangeschaft van 2 Watt, maar dat apparaat liep van 101 tot 108 MHz. en stoorde ook nog op Nederland 2. Men ging ondanks alles toch programma's maken op 103.1 MHz. en een keer moest het er toch van komen: het voorlopige einde van Radio Bosuil vond plaats op 24 december 1981 om 20.15 uur.

Ze kwamen terug met een half Watt-je en later met een 5-Watt stentor met antenne.

Radio Bosuil draait nu niet meer regelmatig en bijna altijd met nonstopmuziek. Maar als ze draaien dan springt de radio haast uit

elkaar: uitstekende modulatie en natuurlijk een schitterende zender. Jongens, ga zo door. Zoals jullie bestaan er maar weinig.

LUISTERSTATION COSMOS.

ADRES RADIO BOSUIL:
P/A LESSINGSTRAAT 17,
5924 CA VENLO. (Geen stickers).

ZOETERMEER (Verv.)

Nadat het hier wat stil is geweest, begint het luisteren toch weer aantrekkelijk te worden. Radio Groeistad (zie pag.14) houdt het hoofd boven water, maar zeer opvallend is de totaal vernieuwde Radio Sweet Lake City (RSLC) met nieuwe medewerkers en een zeer hard stereosignaal op 92.1. Ook heeft RSLC een nieuw zelfgecreëerd jinglepakket, dat lekker in het gehoor ligt.

Ook Telstar-Den Haag valt op met zijn twee zenders: Telstar-Den Haag en Telstar-Leiden. Echt weer iets voor hen, zo'n uitbreiding. Als we teruggaan in het verleden van Telstar valt op, dat het station in 1982 was te beluisteren met maar liefst drie zenders in Den Haag, waarvan hetzelfde signaal werd doorgestuurd. Dat kon

dus niet missen om op Telstar af te stemmen. Telstar-Leiden, dat overigens volgens zeggen binnen een maand de grootste van Leiden is geworden, maar dat vind ik persoonlijk wat overdreven.

Als ik verder over de band draai, kom ik op 97.6 een zeer hard signaal tegen, wat na even luisteren het signaal van Radio Sjuul uit Amsterdam blijkt te zijn. Daar komen we makkelijk van af qua format: 100% pure disco, waar Decibel trouwens ook een aardig handje van heeft. Maar niettemin toch twee leuke zenders voor Amsterdam. Alleen mis ik gewoon een bepaald geluid in Amsterdam, maar voor dat signaal kan ik nu rustig op 96.3 kHz. gaan luisteren naar Radio ?....nique.

Als ik de antenne weer draai naar Den Haag, kom ik op 97.2 Radio Stad Den Haag tegen, die in het februari-nummer al uitvoerig werd besproken door Mr.Y uit Delft, die Radio Constant er helaas wat beknoot vanaf liet komen. Tenslotte is dit toch een zeer goed jong station dat net 1 1/2 jaar uitzendt en nu al tot 1 van de 4 van Den Haag behoort.

HENK VAN MONDFOORT-ZOETERMEER.
POSTBUS 216, 2640 AE PIJNACKER.

RECLAMESPOTS

PROFESSIONELER KAN HET NIET!

En voor Vriendelijke Prijzen!

Demo: f. 10,- naar Radio Service,
Postbus 63.444, 2502 JK Den Haag.

RADIO SERVICE

LET OP! Er is ook een voordeliger uitvoering. Voor slechts f 5,- ontvang je dezelfde demo, maar dan op een goedkopere cassette. Trouwens: het is een hele bijzondere demo! Als je 'm bestelt, dan hoor je wel waarom....

VAAR MEE MET S.M.C.

LEVERANTIE VAN DE BOEKEN: "PIRATE RADIO THEN AND NOW" EN "LAST OF THE PIRATES".

Wij maken de bestellers erop attent, dat in verband met de verzending van een zeer grote partij Engelse boeken via de importeur te Amsterdam er wel eens een vertraging van een paar weken kan optreden voordat het boek bij u in huis is. Deze boeken worden door ons persoonlijk opgehaald, dus u behoeft u niet ongerust te maken. Op het moment van dit schrijven (15 februari) hebben wij vernomen, dat er elk ogenblik een grote partij kan binnenkomen.

S.M.C. DONATEURSCAP.

We starten met het rubriceren van onze vaste afnemers en belangstellenden. Degenen, die hun donatie van 5 gulden overmaken, ontvangen van ons hun donateurskaart, geldig tot maart 1986. Zo'n kaart geeft u recht op een gratis bezoek aan een filmmiddag en geeft u op elk artikel van SMC een korting van 1 gulden.

Bovendien: elke 100e donateur krijgt gratis van ons een zeereisje aangeboden, elke 50e betaalt slechts de helft van de bootreis, elke 20e krijgt een gratis fotoboek, elke 10e een gratis cassette. Medio februari hebben de eerste aanmelders hun kaart al in huis gekregen. Elke winnaar ontvangt meteen van ons bericht.

S.M.C. NIEUWS

Wij zijn vorige maand gestart met ons audio magazine, omdat veel mensen ons vragen, of wij van een bepaalde gebeurtenis een bandopname hebben. Vanaf medio februari is dit kwartaalmagazine verkrijgbaar voor 10 gulden (C-60 cassette).

We hebben erop staan: mislukte kaping Laser 558, jingles, de kerstdagen, oud en nieuw, de storm, de terugkeer enz. enz. Samenstelling: Piet Treffers.

"Mijn hemel, wat een maand om nooit meer te vergeten", zo zuchten de DJ's bij Laser, toen op de vroege zondagmorgen 10 februari j.l. voor de tweede keer de mast weer naar beneden kwam. Hadden ze net met veel moeite weer een mast opgezet. En mooi dat ie was. Mijn vriend, compagnon, stuurman, reis-leider, psychiater van overspannen DJ's Leen Vingerling had de mast pas nog gezien. Hij zei nog: " 't Zal mij benieuwen, hoelang die overeind blijft staan".

Maar alle gekheid op een stokje: Laser is voor anderhalf miljoen gulden (of dollar) van eigenaar veranderd. Het management van meneer Lindau in New York viel toch tegen. De adverteerders liepen weg en dan tot overmaat van ramp ook nog uit de lucht.... Een station, dat voornamelijk moet bestaan van de top veertig en een klein beetje gouwe ouwe heeft 't moeilijk. De gouden dagen van The Beatles en The Rolling Stones zijn voorbij en al jaren worden er geen veldslagen meer geleverd bij de kassa, als een bepaalde single uitverkocht is. Dat is wel eens anders geweest.....

Als de voortekenen ons niet bedriegen (als ik lieg, dan lieg ik in commissie), dan liggen er binnenkort nog twee schepen in de Theemsmonding erbij, aldus ook Vara's teletekst van afgelopen week. Beide schepen zouden uit Amerika afkomstig zijn.

Een fijne bijkomstigheid is ook nog, dat de Nederlandse justitie bij monde van Mr. Wooldrik verklaard heeft niet te zullen ingrijpen, hoewel men wel weet van waaruit getenderd wordt. Mr. Wooldrik, namens de vele fans, hartelijk dank.

Bij onze zuiderburen worden ook al plannen gesmeed om komend voorjaar met een zeezender te komen. Toch Radio Maeva? Er wordt momenteel druk gespeculeerd. Zelfs de naam Tack is al gevallen. Volgens Belgische bronnen komt Sylvain dit jaar uit de Surete gevangenis. (Uit liefde voor zijn vriendin smokkelde Sylvain in een gipsen been wat cocaïne mee, door verraad werd hij op het vliegveld van Orly te Parijs gepakt).

EEN KIJKE IN DE STUDIO VAN RADIO MONIQUE. OP DE FOTO BOVEN EEN DETAILOPNAME VAN DE JINGLECARTRIDGES. BENEDEN DE STUDIO MET DOORKIJK NAAR DE RADIO CAROLINE STUDIO. FOTO'S: LEEN VINGERLING.

INTERVIEW MET TOM ANDERSON

door Frank Vermang (8 dec. aan boord van de Ross Revenge)

Frank Vermang: "Tom, wat is volgens jou het verschil tussen Caroline nu en Caroline vanaf de MV Mi Amigo in de jaren '70?"

Tom Anderson: "Wel, we hebben nu een beter schip, beter materiaal en het is allemaal ook veel veiliger dan toen. Wat de rest betreft is er eigenlijk niet zoveel verschil. De 'spirit' aan boord is nog steeds dezelfde. We doen nog steeds wat geen ander station doet."

Frank: "Wat betekent Loving Awareness voor jou?"

Tom: "Erg simpel; gewoon vriendelijk voor iedereen zijn en er niets voor terug verlangen. Als iedereen elkaar behandelt zoals ze zelf behandeld willen worden begint 'het' te werken."

Frank: "Wat is je mening over Laser 558?"

Tom: "Persoonlijk hou ik niet van het station. Ze doen iets heel anders dan wij. Het enige waarin ze niet verschillen is dat ze ook vanaf een schip uitzenden. Maar er is plaats voor Caroline en Laser, wij zijn vooral een LP-station en zij een Top-40 station. We hebben een totaal ander publiek en ik denk niet dat we aan Laser veel luisteraars verloren hebben, waarschijnlijk enkelen maar dat waren mensen die alleen luisterden omdat we op een schip zitten en niet vanwege de muziek die we spelen. De luisteraars van Laser zijn mensen die vroeger naar commerciële radio aan land luisterden en niet naar Caroline. Maar we zijn goede vrienden en het is goed burens te hebben waar je regelmatig op bezoek kan gaan, so good luck to them."

Frank: "Jij was aan boord in Maart 1980 toen de Mi Amigo zonk..."

Tom: "Ja, jammer dat dat schip gezonken is, ik heb er veel goede herinneringen aan. De Mi Amigo heeft fantastisch haar taak volbracht. Het zinken zelf ging heel rap. We waren een tijdje op drift toen we vastliepen op een zandbank. Eenmaal op die zandbank begonnen we het schip leeg te pompen, het was dus allemaal nogal veilig tot plotseling, in een tiental minuten tijd, het water heel erg snel begon binnen te stromen. We gingen toen in de reddingsboot en er was eigenlijk geen tijd om in paniek te raken."

Frank: "Hoe ben je terug bij Caroline geraakt?"

Tom: "Er waren erg veel geruchten begin jaren '80. Ik wist dat er een schip was, ik wist alleen niet waar, tot ik in Maart 1983 naar Spanje ging om op het schip te werken. Vanaf dat moment ging alles vrij vlot. We hebben erg hard gewerkt in Spanje en in Augustus '83 brachten we het schip hierheen. De rest is geschiedenis."

Frank: "Op 20 Augustus 1983 deed jij het openingsprogramma..."

Tom: "Ha,ha, ja, nee.... daar praat ik liever niet over."

Frank: "Het format is t.o.v. de start toch wel veranderd."

Tom: "Dat is ook logisch, toen we begonnen hadden we een bepaald idee maar om te weten wat onze luisteraars eigenlijk willen zijn we voorlopig nog aan het experimenteren. Het is ook erg moeilijk voor ons want er komen telkens andere medewerkers aan boord en die hebben ook telkens een ander idee van wat Caroline zou moeten zijn. Maar we blijven in ieder geval een album georiënteerd station. Bovendien moet je een format- wijziging langzaam invoeren, je kan niet zomaar van de ene op de andere dag overschakelen op muziek voor een ander publiek want dan ben je ineens al je oude luisteraars kwijt zonder dat je daarvoor nieuwe luisteraars krijgt. Die komen slechts langzaam, als ze komen. Ons idee nu is zoveel mogelijk verschillende platen te draaien, dus zoveel mogelijk tijd laten voor je dezelfde plaat nog eens draait."

Frank: "Wie is er nu aan boord." (8/12/84)

Tom: "Naast de Monique- ploeg en onze scheepshond zijn dat nu: Keith King, Johnny Lewis, Stewart Vincent, Peter Chicago, Mike Barrington, Marty Wright, Dave Richards en ik dus. Er zijn nogal wat personeels- veranderingen maar ik denk dat we nu wel met een min of meer vaste ploeg zitten. Heel wat mensen zijn reeds weggegaan omdat ze zich niet kunnen aanpassen aan het leven aan boord of liever Top-40 muziek draaien etc. Er is ook helemaal geen plaats voor ego-trippers. Je bent hier meer dan alleen maar D.J. Je moet de muziek, de atmosfeer 'leven'; dat is wat Caroline zo speciaal maakt voor mij."

Frank: "Hoe zie je de toekomst voor Caroline?"

Tom: "Die ziet er vrij goed uit. Het is natuurlijk erg moeilijk te zeggen hoe het er volgend jaar zal uitzien, daarvoor zijn er teveel factoren die de toekomst kunnen beïnvloeden maar ik denk dat we wel blijven bestaan."

Frank: "Ok; Tom bedankt voor dit interview en slaap lekker."

Tom: "Graag gedaan, de groeten aan alle lezers van het FRM."

Interview met ex-zeezender DJ en technicus door S.M.C.

Kent u Bob Noakes nog? Bob werkte in de jaren '73 en '74 op Radio Caroline en Radio Noordzee als DJ en als technicus. Hij kwam enige tijd geleden nogal in het nieuws door een boek, dat hij geschreven heeft. Uitgever Paul Harris – ook geen onbekende voor het zeezenderpubliek – kwam na jaren van stilte keihard terug met een uitstekend boek, waarover Bob 9 jaar gedaan had: "Last of the Pirates". In dit boek beschrijft Bob Noakes het wel en wee aan boord van een piratenschip. Het boek is nogal controversieel; sommigen bekritiseren het nogal, anderen zijn er vol lof over. Ik heb ervan gesmuld. Tijdens de kerstdagen heb ik het boek wederom gelezen en de omgeving om mij heen totaal vergeten. Dit boek gaf S.M.C. aanleiding om Bob "eens nader aan de tand te voelen". Bob was zo vriendelijk onze zeezendermiddag van 24 november j.l. te bezoeken en medio december 1984 kwam hij bij mij langs voor het interview, waarvan hier het eerste deel.

DE JAREN NA NOORDZEE EN CAROLINE

"Ik kende de zeezenderwereld al een beetje via Graham Gill, die ik regelmatig zag bij een toen bekende platenzaak in Amsterdam, Record World. Via Graham ben ik bij Caroline gekomen, maar daarover later. Na de close-down van Radio Noordzee bleef ik in Nederland, omdat ik hoopte dat de Mebo 2 nog eens de haven van Slikkerveer zou verlaten, hetgeen ook overeengekomen was met de Nederlandse overheid (we mochten van Van Agt een maand in dok blijven voor reparatiewerkzaamheden), doch een bezoekje van ene Sylvain Tack lekte uit en de Mebo 2 bleef – zoals je weet – ruim 2 jaar in de haven aan de ketting. In de eerste tijd bleef ik aan boord om de nodige reparaties te verrichten; er werd bijvoorbeeld een hele nieuwe studio ingericht. Er zat geen schot in de Mebo, dus ik ben na 6 maanden naar Engeland gegaan samen met Robin Adcroft. Chris Carey bood ons een baan aan en we maakten ping-pong TV-spelletjes. Dat hielden we ruim 3 maanden vol.

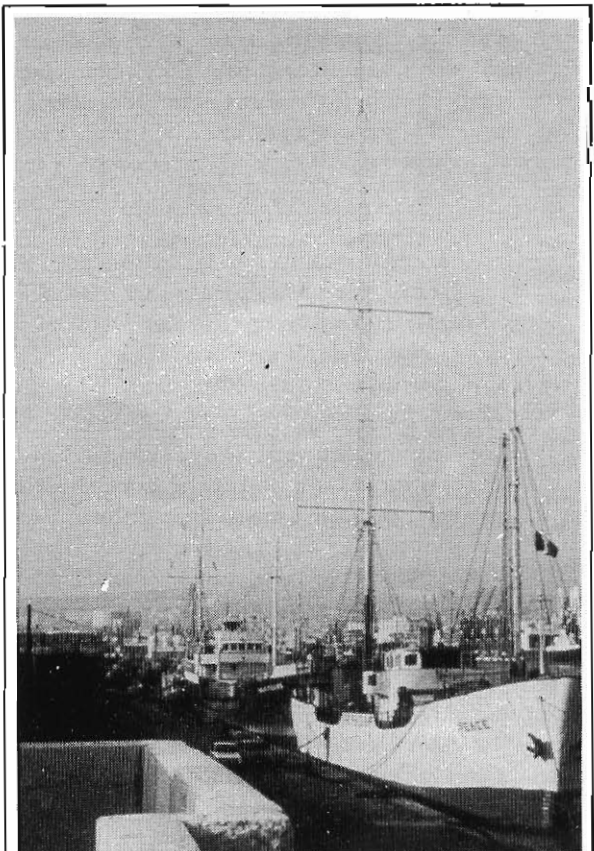
In mei 1975 werd ik door Abe Nathan opgebeld: hij bood mij en Robin een baan aan op de Voice of Peace. Zijn schip lag in Marseilles en zou naar de Suez varen. We hoopten door het Suezkanaal te varen. Ik besloot de baan te nemen. Ik dacht toen, dat het Vredesschip werkelijk iet met vrede had uit te staan, dus zag ik het als een menselijke plicht om voor dat station te gaan werken. Nu weet ik, dat Abe een uitgekookte zakenjongen is: hij bood mij 100 dollar per maand aan. Ik was zowel DJ als technicus, dus ik wilde 200 dollar hebben, eigenlijk nog een schijntje. 200 Dollar was in die tijd al niks, nu is het helemaal een hongerloon-tje.

Enfin, ik kwam aan in Marseilles en werd door iemand van de ploeg van Abie opgehaald. Wij naar boord. Er was een Belgische machinist, een Engelsman en een Hollander onder de bemanning en o, ja..... een zekere Keith Ashton, een ex-Capital Radio jock. Abie wachtte in Frankrijk op brandstof. Uiteindelijk kwam die en we voeren de haven van Marseilles uit.

AUTOBANDEN

Amper de zee op, wilden we de autobanden, die langs de reling hingen, naar binnen trekken. Abie, die twee linkerhanden heeft, hielp mee. Hij pakte ook een touwtje, maar kwam met zijn vingers tussen de banden en de reling van het schip. Drie vingers lagen open – overall bloed. Abie krijsen..... we moesten terugkeren naar de haven.

Wordt vervolgd.

Het Peace Ship in Marseilles

Abonnenties

Prijs: f 2,-- per regel van 50 letters, spaties of leestekens. Getypte tekst of blokletters. Abonnementen moeten vóór de 10e v.d. maand binnen zijn.

Betaling: Vooruitbetaling op giro 3538279 t.n.v. Free Radio Magazine, Postbus 10252, 1001 EG Amsterdam of bijsluiting in postzegels van het verschuldigde bedrag naar: FRM, Postbus 10252, 1001 EG Amsterdam.

Abonnementen kunnen alléén geplaatst worden door PARTICULIEREN. Bond-/cass. opnames, stickers, schema's etc. worden geaccepteerd. HANDELAREN kunnen anze advertentietarieven aanvragen.

Aangeboden

TE KOOP: FABRIEKS MIDDENGOLF/KORTEGOLF ZENDER. 1 TOT 18 MC. 800 WATT. F.900,= TEL: 05735-2655 (MARTIN).

50 WATT FM-ZENDER + TOEBEHOREN. VOEDING, RICHTANTENNE EN BLOWER. F. 395,= OOK LOS TE KOOP. TEL: 542-542 (NA 18.00 UUR).

TE KOOP: 40 WATT FM-ZENDER. GEEN STENTOR MET 2 SD1272 F.400,= TEL: 01890-6669 (RON).

T.K.A. NIEUWE SONY MTL-10. CASSETTEWISSELSYSTEEM. DRAAIT 20 UUR. NOG SLECHTS 10 STUKS a F. 1100,=.

AKAI GX77 AUTO-REVERSE SPOELENDECK F. 2650,= KORTING BIJ MEERDERE STUKS. BEL NA 17.30 UUR: 02520-15862 (HENK).

M.G. ZENDER 4-TRAPS 35 WATT OUTPUT COMPL! STORINGSVRIJ. EVT. MET LINEAIR MAX. 900 WATT OUTPUT. MET ANTENNE. FM-ZENDER 3-TRAPS 5 WATT OUTPUT. TEL: 05233-2273

ENIGE NIEUWE LINEAIRS W.O. 1W.1N, 8W.UIT F.80,=. 3 IN, 20 UIT F.100,=. 5 IN, 35 UIT F.200,=. 5 IN, 50 UIT F.300,=. 10 IN, 40 UIT F.250,=. MOSFET OSC. F.55,= EN NOG ENKELE ZENDERS INL:02154-18273

VRIJE RADIO SHOP

RADIO

NOORDZEE

INTERNATIONAAL

DE LAATSTE 8 UUR VOOR

FL. 50,--

GIRO: 3423249

J.LEYGRAAFF - NIEUWEGEIN

MEER INFORMATIE? POSTBUS 19037, 3501 DA UTRECHT

H.T.S.'ER ELECTRONICA MET 5 JAAR ERVARING MET F.M. ZENDAPPARATUUR BOUWT OP VERZOEK F.M.-STUURZENDERS, EINDTRAPPEN, STEREOCODERS, VOEDINGEN EN TOONREGELINGEN VOOR ZEER LAGE PRIJZEN.

BEL VOOR INFO EN AFSpraak TUSSEN 17.00 EN 18.00 UUR TEL.: 02159-42211 (A.U.B. VRAGEN NAAR JOOST).

AANGEBODEN: 1 VHF KAN.4 TV-ZENDER, KRISTAL GESTUURD. 12 WATT HF-OUTPUT WERKT OP 15 VOLT COMPLEET IN KAST F.750,=. 1 MOBIELE KANTEL- EN UITSCHUIFBARE ANTENNE MAST, HOOGTE 11 METER F.500,=. TEL: 02152-52325

WELK RADIOSTATION ZOEKT NOG DISC-JOCKEY'S? BEL DAN NU VOOR MEER INFORMATIE: 073-418566 OF VANUIT BELGIE: 00-31.73.418566 (ROB DE VAAN).

PRINTEN (DUBBELZIJDIG) VOOR DE 5-WATT FM-ZENDER UIT FRM 6-'84. F.25,=. TEL:020-327464.

Gevraagd:

GEVRAAGD: DE L.P. EASY-BEATS "HELLO HOW ARE YOU" EN DE SINGLE: ESCAPE "DE UNIFILSOLDAAT". POSTBUS 578, 7900 AN HOOGEVEEN OF TEL: 05282-567

??????????

RON 26 JAAR, WIL CORR. MET EEN BUITENAARDSE J.DAME. SER. REAC. BRIEF OF CASS. VIA POSTBUS 28552, 3003 JB ROTTERDAM.

Ziaja & Dorst maakt je wegwijz in de "jungle" van jingles en commercials. Op onze nieuwste demonstratie-cassette leggen we nóg 'ns haarfijn uit wat wij precies voor je kunnen betekenen.

Jingles, jocksings, whispers, woofers, shouts, a-cappella's, inserts, promo's en donuts, het zijn geen holle kreten, op onze demo zul je levende voorbeelden aantreffen, compleet met tekst en uitleg!

Luister eerst naar onze demo en besluit dan pas door **wie** je jingles en commercials laat maken.

Fair of niet Fair?

Ja toch?

Vraag aan die demo!

ZIAJA & DORST
GELUIDSPRODUKTIES

van idee tot eindproduct!

reklamespots, jingles, shouts, jocksings, whispers, fillers, hele liedjes, snelle inserts & effecten.

☎ Studio:070-983090 Jurgan:456495 Roberto:687893

(voor een democassette f 10,- naar Miquelstraat 124^b Den Haag)

DE ENGELSE ZEEZENDERS IN DE JAREN '60.

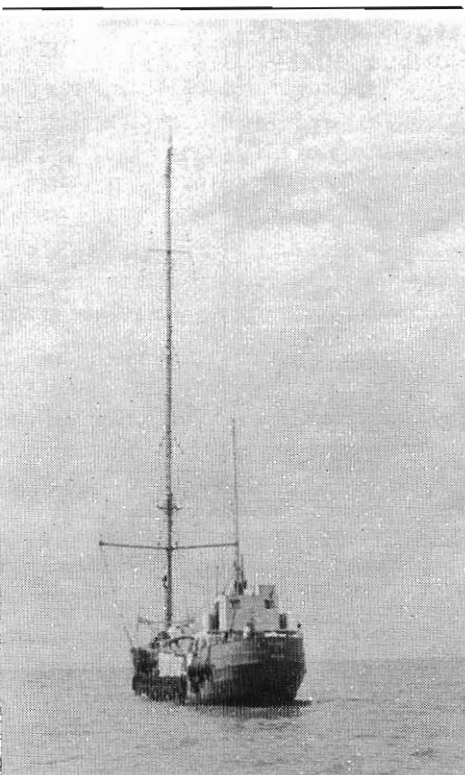
HERHALING UIT FRM
JAARGANG 1975

In mei 1967 was Radio 270 pas een jaar oud, maar tijdens dat jaar had dit station zich ontwikkeld tot een offshorastation, dat zowel een lokaal als een nationaal karakter had. Aan de luisteraars in het Noord-Westen van Engeland stonden heel wat diensten ter beschikking. Een nieuw idee van Radio 270 was de "Swap-Shop", waarnaar de luisteraars konden schrijven, als ze iets wilden ruilen. Deze aankondigingen werden gratis omgeroepen. Ook verkeersmeldingen, kinderrubrieken en programma's voor liefdadige instellingen onderscheidde het station van de normale "popzenders".

Caroline was het eerste station, dat aan de "overleving" begon te werken. In maart werd een alle Engelse medewerkers een ultimatum gesteld: als zij na de afkondiging van de M.O.A. verder wilden werken bij het station, dan zouden zij hun Britse staatsburgerschap moeten opgeven. Er werden ook nieuwe medewerkers aangetrokken uit Amerika en Canada. 1 Discjockey en 1 nieuwslezer waren er zeker van, dat zij - als het zover was - stateloos zouden worden. Een van hen verklaarde geen burger meer te willen zijn van een land, waar zulke wetten konden worden afgekondigd.

Diezelfde tijd werd aangekondigd, dat er een kantoor zou worden geopend in Nederland en dat in Parijs een advertentie-agentschap zou worden opgericht. Ronan had goede hoop, dat binnen een jaar adverteerders uit de gehele wereld op de zender vertegenwoordigd zouden zijn, die niets te maken hadden met Engeland. Ook Radio 355 en Radio 227 openden een kantoor in Amsterdam. Radio London liet een voorraad zendbuisen aan boord brengen, die lang genoeg mee moest gaan om het station onafhankelijk te maken van levering vanuit Engeland. London wilde in de toekomst voornamelijk met Amerikaanse advertenties gaan draaien. Het Nederlandse kantoor van Caroline werd beheerd door een Zuid-Afrikaan en er werd gezegd, dat er ook nederlandstalige uitzendingen vanaf de "Mi Amigo" zouden komen, zodra er een tweede zender aan boord was gebracht. Voor de muziek zou men naar Nederlandse en Amerikaanse platenmaatschappijen gaan. De bevoorraden van de meeste piraten, Welismuller, liet weten dat ook na het afkondigen van de anti-piratenwet het bevoorraden door zou gaan. De plannen van de Engelse regering om de piraten "uit te hongeren" zouden dus in ieder geval mislukken.

Radio Caroline verklaarde op de eerste dag, dat de nieuwe wet van kracht zou worden, zij deze opzettelijk zou breken om een proces uit te lokken.

m/v Mi Amigo

Twee weken voordat de M.O.A. afgekondigd werd, op 28 juli, was het einde van Radio 390 aangebroken. Drie rechters beslisten die dag, dat Red Sands Fort binnen de territoriale wateren gelegen was en op de vraag van de verdediging of het station dan niet kon blijven uitzenden, totdat de nieuwe wet van kracht geworden was, gaf een onbewogen rechter het antwoord, dat Radio 390 gewoon 18 dagen vroeger dan de bedoeling was geweest, de lucht uit diende te gaan.

Een boot voer naar het fort om de mensen daar te informeren over de uitspraak van de rechters en om 17.10 uur weerklonken de laatste groeten van Radio 390 door de ether met op de achtergrond het Britse volkslied. Een schrale troost was, dat dit station het nog een jaar had weten te rekken, terwijl stations als Radio Essex en Radio City het in de eerste ronde al op hebben moeten geven. Estuary Radio bleef achter met een hoop schulden, die het extra jaar uitzenden niet hadden kunnen goedmaken.

Wat was echter nog niet het einde van het drama: tien dagen na het uit de lucht gaan kwamen vijf man het fort op om alles te vernietigen. De vier 390 mensen, die nog op het fort aanwezig waren, waaronder Graham Gill, werden met mokers bedreigd als ze zich niet rustig hielden. Een van de technici wist stiekum een S.O.S.-bericht uit te zenden, dat door zijn vrouw werd opgevangen, die daarop de politie waarschuwde. De overvallers werden door hen van het fort gehaald en Mr. Lye beloofde de politie, dat de radio-apparatuur zo snel mogelijk van het fort verwijderd zou worden, als zijn mensen daar in die tussentijd politiebescherming konden krijgen.

Aan boord van een ander fort lieten de bewoners weten, dat ze helemaal niet van plan waren het te verlaten. Roy Bates van Radio Essex verklaarde dat ze zich liever "dood zouden vechten" met iedereen, die het zou wagen Rough Towers aan te vallen. Voor dit doel waren ondermeer booby traps en een onder stroom gezet hek aangebracht. Dit niet alleen met het oog op de Caroline-organisatie, die onderhend al acht keer had getracht het fort te bemachtigen, maar ook het Ministerie van Defensie vertrouwde hij voor geen cent. Men had hem eerder al 5000 pond geboden, als hij het fort weer aan de Kroon zou overgeven. Ondertussen stond er echter wel een heel leger paraat "voor het geval de onderhandelingen scheef zouden lopen", dus Bates twijfelde er sterk aan, dat er geen geweld zou worden gebruikt, zoals door het ministerie was verklaard.

Waarom het ministerie deze voorzorgsmaatregelen had getroffen, was wel duidelijk: als de onderhandelingen wel zouden slagen en Bates het fort zou verlaten, dan was aan te nemen, dat de Caroline-organisatie, die al heel wat geld had gespendeerd aan de verovering van het fort, klaar zou staan om het zaakje over te nemen.

Kort nadat de M.O.A. van kracht was geworden, vond een gebeurtenis plaats, die over het algemeen werd beschouwd als een poging om Roy Bates af te schrikken. Twintig man van de Royal Engineers bezetten het enige andere ongebruikte oorlogsfort, dat zich voor de kust van Essex bevond. Drie dagen later weerklonk een enorme explosie; oranje vlammen en een wolk lichtgrijze rook gaven te kennen, dat er een eind was gemaakt aan het bestaan van dit fort, dat in 1940 was gebouwd als onderdeel van het verdedigingssysteem van de marine. Het ging hier om Sunk Head Fort, dat nog enige tijd gebruikt was door Radio Tower en dat nu door verschillende piraten als eventueel bevoorradingsfort in aanmerking werd genomen. Roy Bates stond vanaf zijn eigen fort, Roughs Tower, toe te kijken hoe zijn buurman de lucht in werd geblazen.

Op 14 juli werd door de Postmaster General in het Lagerhuis aangekondigd, dat de Marine (Broadcasting) Offences Act op 15 augustus in werking zou treden, nadat de Koninklijke Goedkeuring was verleend. Op de vraag of er veel kans was, dat de zeezenders op een andere manier in de lucht zouden blijven, antwoordde Mr. Short, "dat dit van de Europese collega's zou afhangen".

De eigenaars van de stations reageerden somber op het nieuws. Mr. T.V. Shields van Radio Scotland gaf toe, dat "het leek of de strijd nu wel verloren was". Radio 355 en Radio 227 lieten alle plannen om vanuit Nederland verder te gaan, varen en Ted Alibury zei dat beide stations de lucht uitgingen, voordat de M.O.A. werd afgekondigd. Aangenomen werd, dat ze geen adverteerders konden vinden in andere landen.

Stichting Media Communicatie

Tel.: 020- 62.11.41 (Na 18.00 uur)

POSTGIRO: 4065700

BANK: 63.44.95.216

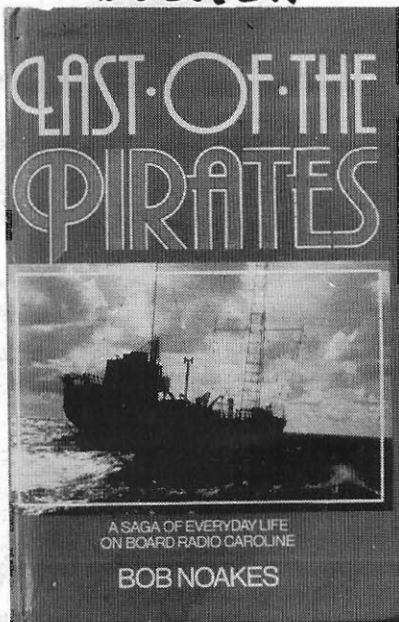

UITVERKOOP!

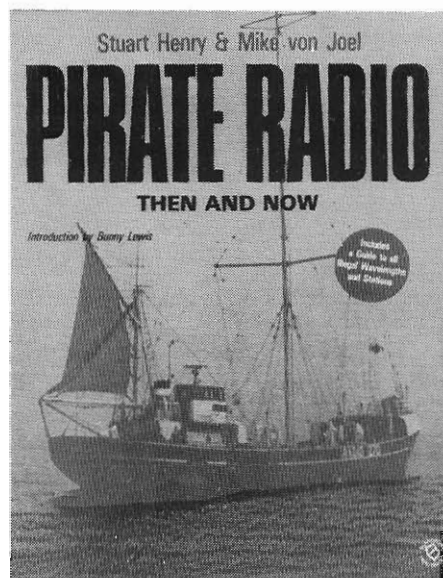
Postbus 53121 - 1007 RC Amsterdam
SMC goolt in de uitverkoop: LP "CAROLINE STORY". Vertelt het begin van de geschiedenis van het zendschip "Mi Amigo" vanaf Radio Nord tot aan het zinken. in het Nederlands ingesproken door Marc Jacobs en geproduceerd door Hans Knot. Diverse jingles. Feestprijs: Hfl. 9,50 incl. verzendkosten. Haast u: nog slechts 70 stuks!

SPECIALE AANBIEDING: CAROLINE/MONIQUE SET, BESTAANDE UIT: CASSETTE, 6 STICKERS, 1 SINGLE EN 1 FOTOBOEK. PRIJS FL. 35,-- TEVENS TREFT U IN DIT PAKKET EEN BON AAN, WAARDOR U MEEINGT NAAR DE VOORJAARSTREKKING VAN EEN GRATIS BOOTTOCHT !!!!!

BOEKEN

- 1) HITSOUNDS OF THE SIXTIES. Het enige naslagwerk, waarin u alle hits uit Amerika, Engeland en Nederland gescheiden kunt vinden per maand en per land. Oms een overzicht vanaf jan. 1960 t/m dec. 1969. FL. 17,50
- 2) 20 JAAR CAROLINE. Geschreven door o.e. Hans Knot. Verder commentaar overbodig op alweer de 5e druk van dit meesterwerk. FL. 25,--
- 3) RADIO CAROLINE FOTOBOEK, UITGAVE 2. Met o.a. 40 foto's van de Ross Revenge. Inclusief plaat voor slechts FL. 25,--
- 4) PIRATE RADIO THEN AND NOW door Stuart Henry en Mike Joel. Dit boek behandelt de geschiedenis van de Engelse zeezenders in de jaren '60. Prijs incl. verzendkosten FL. 27,50
- 5) LAST OF THE PIRATES - A saga of everyday life on board Radio Caroline, geschreven door Bob Noakes. Net uit, nu al een bestseller! Prijs incl. verzendkosten FL. 45,--
- 6) A LID OF LASER door Paul Alexander Rusling. Nu verkrijgbaar voor de prijs van FL. 40,-- (incl. verzendkosten). Dit is de luxe uitgave met de herde kaff!

PLATEN

- 1) Geschiedenis Radio Caroline. Op deze uitstekende, door Hans Knot geproduceerde LP staan alle Caroline jingles, die nu nog gebruikt worden. Een koopje dus! FL. 9,50
- 2) WELCOME CAROLINE/1e Dag van uitzending. Nog slechts 100 ex. voorradig. Een collector's item. Wordt niet meer bijgeperst. Prijs FL. 7,50

VIDEOFILM

Ruil 1 uur Leser en Carolines: deze uitstekende en tevens goedkope film is opgenomen tijdens een SMC boottrip naar de zendschepen. Op deze videoband vindt u ook interviews met de DJ's. Tevens ziet u een Hollander halsbrekende toeren uithalen door in een mast te klimmen. FL. 75,--

POSTERS

LASER KLEURENPOSTER - De origineel FL. 15,--
Caroline kleurenposter FL. 9,50
Laser poster FL. 7,20
De 2 laatste posters samen voor slechts: FL. 12,--

AUDIOMAGAZINE

NIEUW: SMC AUDIO MAGAZINE. Een 60 minuten durend zeezendermagazine met o.a.: een mislukte kaping op Leser van Paul A. Rusling, de Laser jingles op studiokwalltelt, Caroline en Laser tijdens de kerstdagen en oud en nieuw. De storm van januari en de terugkeer. Elk kwartaal komt er 'n nieuw audiomagazine uit. FL. 10,--

DONATIES

Wordt nu DONATEUR van SMC voor FL. 5,-- per jaar. U ontvangt regelmatig onze speciale folders met aanbiedingen. Tevens kunt u eenmaal per jaar gratis onze filmdag bezoeken. Elke 5e donateur ontvangt een gratis poster, elke 10e het fotoboek, elke 50e ontvangt 50% korting op een bootreis.

SMC organiseert op 16 MAART a.s. een videofilmdag in ZAAL MORIA, SPEERSTRAAT 7 te AMSTERDAM. De aanvang is om 11.00 uur en de filmdag duurt tot 16.30 uur. De vertoonde films zijn: 20 Jaar Caroline, een Leserfilm van 30 minuten, een film over Radio City uit de jaren '60, een film over R.N.I., een film over de SMC boottocht naar Caroline en Leser, een film over Ronan O'Rahilly enz. enz.

Toegangsprijs: FL. 7,50. Voorverkoop: FL. 6,--.

Gasten: Redakteur Freewave, Simon Barrett, Robert Briel van Veronica, Bob Noakes. Voorts wordt er een boottocht verlost en er wordt een quiz georganiseerd o.l.v. Hans Knot. Getracht wordt voor deze dag een groot videoscherm naar te zetten.

De Speerstraat ligt vlak bij het Olympisch Stadion. Eventueel te bereiken met tram 16 of 24. Telefonische inlichtingen: 020-621141 na 18.00 uur.

SMC HEEFT VOOR EEN IEDER EEN SPECIALE VERRASSING !!!!!

CASSETTES

- 1) Zeezenders 80-84: fragmentenverlies 1 1/2 uur edembenemende zeezenderavonturen, opgenomen en gemixt door Piet Treffers. De terugkeer van Caroline, de komst van Laser en Radio Paradijs. FL. 15,--
- 2) Zeezenderjingles. Tijdsduur 45 minuten. FL. 15,--.

T-SHIRT

Nieuw bij SMC: Het nieuwe Caroline/Monique T-shirt. Leverbaar in medium, large, extra large. FL. 18,50 incl. verzendkosten.

STICKERS

Nieuwe Caroline/Monique stickers:
6 voor FL. 5,--
14 voor FL. 10,--

FILMDAG

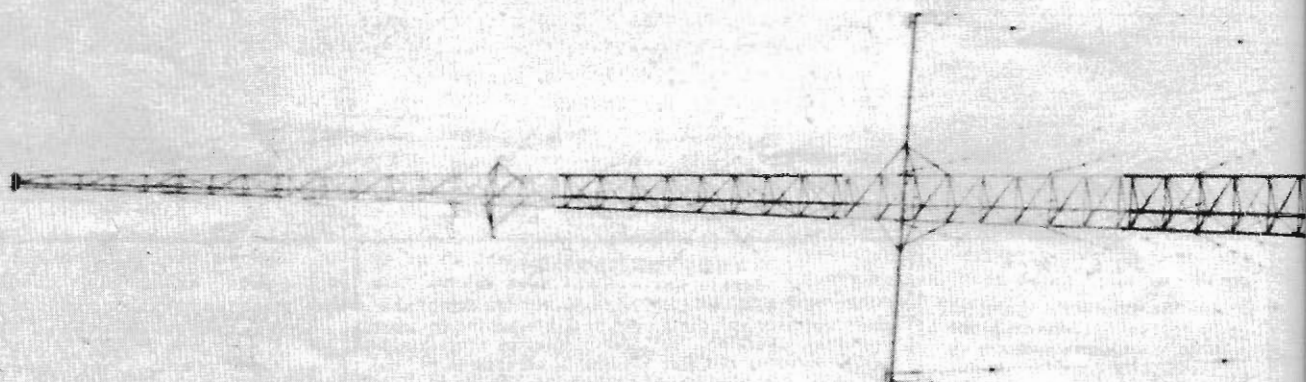
BOOTTOCHTEN:

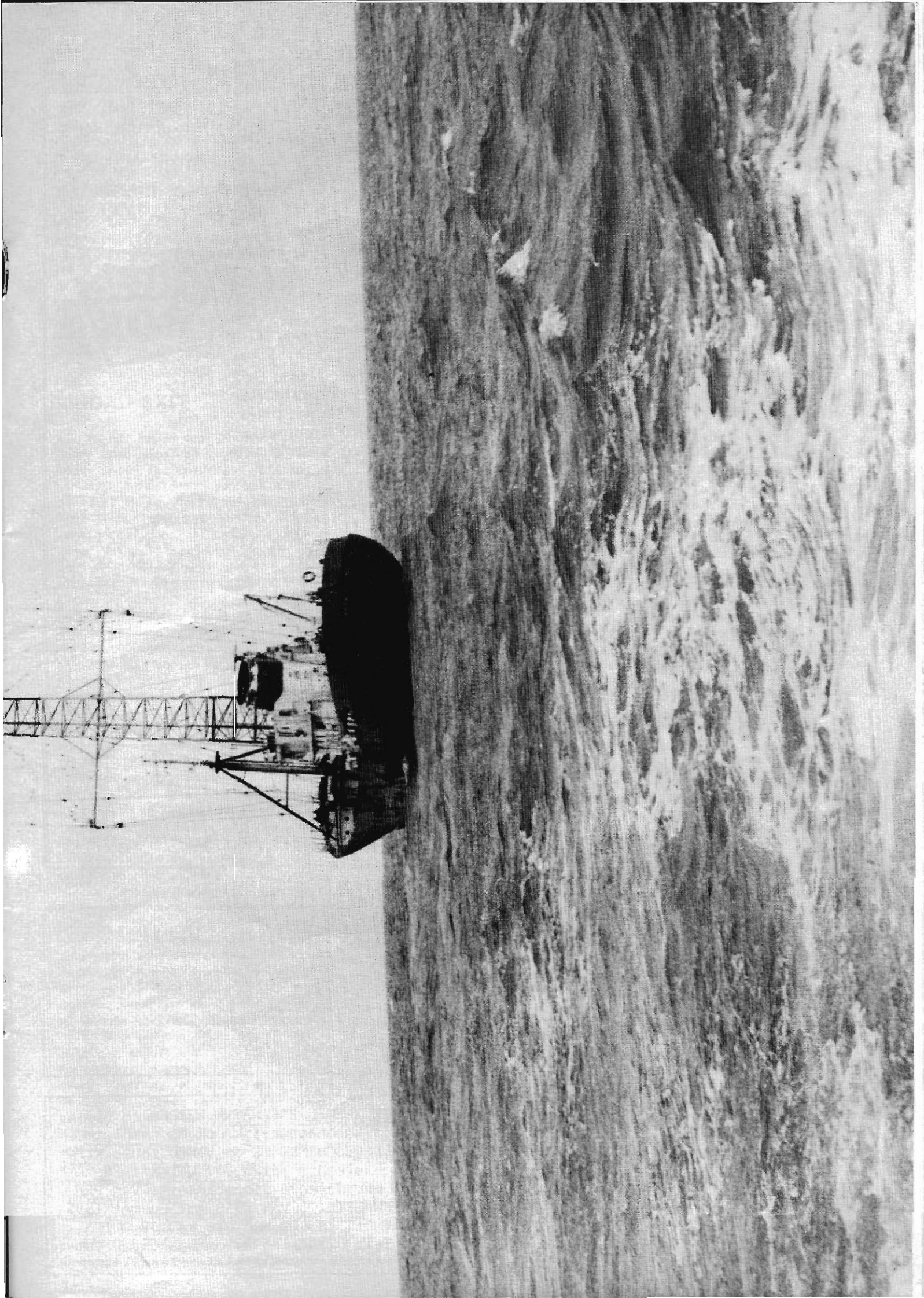
WE VAREN VANUIT NEDERLAND OF BELGIE. DE PRIJS VAN DE BOOTTOCHT BEDRAAGT FL. 180,--. VERVOER VANUIT NEDERLAND KAN GEREGLD WORDEN.

BIJ DE TOCHT DOEN WE BEIDE ZENDSCHEPEN AAN. FOTOGRAFEREN IS TOEGESTAAN! U BENT DEELNEMER DOOR STORTING VAN FL. 100,-- OP ONZE BANK- OF GIROREKENING. GEVAREN WORDT UITSLUITEND TOT WINDKRACHT 6. BROOD MEENEMEN S.V.P. + SLAAPZAK. PASPOORT NIET VERGETEN!

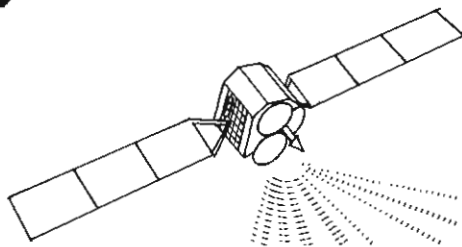
FRM

FREE RADIO
& TV
MAGAZINE

HIGH SKY NEWS

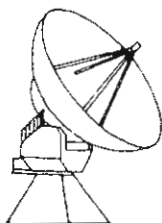

2-wekelijks blad voor
satelliet- en
kabeltelevisiekijkers

waarin uitgebreide
programma-informatie
van SKY CHANNEL

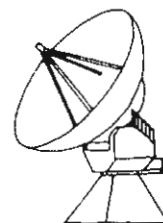

Lees hierin alles over de programma's van Sky Channel, Music Box, en in de naaste toekomst van abonnee-TV (ATN), de nieuwste video-films, strips en muziek. In elk nummer bovendien een leuke prijs-vraag waarmee je o.a. T-shirts (van Music Box en Sky Channel), LP's, stripalbums, gratis abonnementen op HSN, en zelfs regelmatig videofilms kunt winnen.

Vraag gratis proefnummer aan of abonneer je gelijk,
exclusief voor de lezers van FRM voor slechts f 25,-
tot 1 februari 1986!

REAMEDIA - Maasstraat 11 - 1078 HA Amsterdam

HET 'LOW BUDGET' TARIEF

Iederéén kan nu in het F.R.M. adverteren: speciaal voor de "kleine" adverteerder, wiens advertenties niet in aanmerking komen voor de rubriek "abonnenties", is de prijs van 1/16 pagina verlaagd tot f 25,--.

Wie dus in het komende jaar wil adverteren met platen, foto's, cassettes, boottrips en noem maar op, kan gebruik maken van dit speciale advertentie-tarief.

Voorwaarden: Deze kleine advertenties dienen vantevoren betaald te worden. Men kan een keus maken uit de volgende betalingswijzen:

- Per giro: Tegelijk met de opgave van de tekst een o-verboeking doen op postgiro 3538279 t.n.v. J.Herps/F.R.M. te Amsterdam.
- Girobetaalkaart: Deze insluiten bij de advertentie-opdracht.
- Eurocheque: idem
- Kontante betaling per aangetekende brief bij de advertentie-opdracht.
- Buitenland: per int. postwissel, Eurocheque of kontant per aangetekende brief.

MAXIMAAL 1 ADVERTENTIE PER UITGAVE

PHILIPS BGY33, 12V, FM MODULE 88-108 MHz. 100mW IN. GEEFT 0-25W. (REGEELBAAR!!), GEHEEL ZONDER TRIMMERS, NU COMPLEET MET PRINTJE + ALLE ONDERDELEN A F 235,--. EVT. MET PLL STUURZEN-DER. 5W, HIFI, VFD-ZENDER, ZEER STABIEL EN RUISARM OOR MOSFET OSCILLATOR, 5 TRAPS + FILTER + ALLE PLUGGEN IN HF DICHT KASTJE, WERKT PERFECT!!! F 135,--; PLL UITVOERING F 295,--; STEREOCODER F 125,--; LOSSE PLL F 175,-- (50 KHz. STAPPEN), VOEDING PHILIPS 0-30V, 0-20A. LAB VOEDING VOOR KONTINUE-GE-BRUIK!!! F 550,--; VOEDING VOOR 00E06-40, 900V, 400 mA SLECHTS F 175,-- (GEHEEL IN KAST); BLX LINEAIRS VANAF F 375,-- (ORIG. PHILIPS, GEEN HAM). BEL 03410-15650 NA 18 UUR S.V.P.

SOUND PRODUCTIONS ROTTERDAM

Grootste voorraad non-stop muziek van Nederland en verzending door geheel Europa.
Top 40, Disco, Mix Laser, Goud v. Oud, Evergreens, Euroaix, Achtergrond, Nachtwacht/Candlelight enz. op band of cassette Zeer laag geprijsd.
Bestel nu een infopakket à fl. 1,- postz. (ingesloten)
Of bel 143293 of 584047 in R'dam.
Postbus 28590-3003 JB of 21182-3001 AD ook weer in R'dam.
Nu nieuwe info met groot voordeelnieuws; opruiming oudere programma's voor zeer interessante prijzen.

PROFESSIELE PHILIPS VOEDINGEN (CONTINUE GEBRUIK)
18-28V 10-15A (VOOR BV. 2XBLY94) F 275.-
50V 12A INCL. 19-INCH REK (IDEAAL VOOR EEN EINDTRAP MET 2XBLY96) F 600.-
20-27V 32A SWITCHED MODE POWER SUPPLY F 500.-
4-30V 5A INGESTELD OP 13.8V 5A F 100.-
13.8V 10A ZELFBOW F 200.-
VERDER DIVERSE ARTIKELN ZOALS: 19-INCH KASTEN, TRAFD'S, ELCD'S, PRINTPLAAT ETC. BEL VOOR EEN GRATIS ARTIKELLIJST : 040-418683

DE ECHTE ZEEZENDERFANATEN HEBBEN 'M AL...
maar jij kan natuurlijk ook de complete ZEEZENDERGESCHIEDENIS op VIDEO thuis krij-gen voor slechts f 125,--. UNIEK is deze ruim 1 uur durende videocassette van PER-FEKTE KWALITEIT. VAN 1958 tot en met 1985 kortom: DIT IS HET MOOISTE WAT JE OOI-T ZAG!! Tel. 02154-14678-Postbus 659 H'sum.

LASER 558

In het vorige FRM besloot ik mijn "proza" met de informatie over de antenne van Laser, die begin januari weggeblazen was. Nu open ik mijn verhaal met hetzelfde onderwerp. Want opnieuw -nu ik dit schrijf- is Laser kortgeleden door de storm getroffen. In de nacht van 9 op 10 februari kwam een van de twee masten volledig naar beneden. Dat zal de kersverse financier niet erg bevallen zijn. Maar daarover meer verder in deze O & O.

LINDAU EXIT

Al in het begin van januari wist Robb Eden -de man van de Laser Road Show- te melden, dat Roy Linday, "President" van Music Media Int. in New York, het wellicht niet lang meer zou maken. Eden verklaarde toen dat Laser financieel volledig aan de grond zat en dat er hard aan werd gedacht het station te verkopen. De Ierse eigenaar Smyth had na een jaar geen winst kunnen maken en dat was wel de periode waarbinnen dat had moeten gebeuren.

Ik schreef vorige maand al dat Richard Branson van o.a. Virgin Airlines/Records grote belangstelling had getoond voor Laser. Kennelijk heeft hij nu definitief die belangstelling omgezet in actie. Volgens diverse bronnen kocht hij het station voor anderhalf miljoen dollar. Pas later zou duidelijk blijken, dat Virgin de nieuwe (mede?) eigenaar zou zijn van de noodlottige zeezender. Lindau verklaarde in die dagen: "Ik kan niet ontkennen dat we financiële problemen hebben. Natuurlijk is het waar, dat we meer reclame zouden willen hebben. De klanten komen niet zo hard binnen als we hadden verwacht, hoewel we met heel wat belangstellenden in onderhandeling zijn. Het belangrijkste is dat het station kans ziet om continu in de ether te blijven. Helaas hapert daar nog wel eens wat aan. But what can I do?"

Kort na die woorden van Lindau kwam Laser op 18 januari weer in de lucht. Eerst met non stop albumtracks en Rick Harris was te horen: "This is Radio Thirty Three and a Third with albums all the way". Ook was er zo nu en dan een vrouwenstem te horen, die zei: "What am I doin' here?" Kortom, Laser was weer terug van weggevoerd. Kort na de grap van 33 1/3 Radio hervatte Laser de normale

programma's, alsof er niets was gebeurd. Rond die tijd bracht een van de Amerikaanse "zendtijdverkopers" van Laser een bezoekje aan Jo Sandiland, de dame die de scepter zwaait over Capital Radio in Londen. In dat gesprek kwam o.a. naar voren, dat Laser heel wat potentiële Britse adverteerders had gesproken, maar die allemaal had doorgezonden naar ILR-stations. Langs zijn neus weg had de man ook nog gezegd dat Roy Lindau binnen een paar dagen zou zijn opgehoepeld bij M.M.I. De reden van het bezoek van de advertentieverkoper blijft wat duister, maar hij sprak toen wel de waarheid: Roy Lindau's dagen bij M.M.I. waren geteld. Wellicht was de toenadering van Laser aan Capital alleen opgezet om zeker te weten of Jessie Brandon daadwerkelijk een contract had getekend met het Londense lokale station. Dat contract was inderdaad rond sinds 7 januari, maar nog steeds was er geen werkvergunning binnengekomen voor de Amerikaanse DJ. Wel kreeg zij vanaf die datum het volle pond betaald door Capital, hetgeen door de Britse "collega's" van Jessie niet erg op prijs werd gesteld.

Maar goed, Laser 558 was weer in de lucht en dat zij er ooit uit waren geweest voor langere tijd, was kennelijk niet bekend bij de Amerikaanse adverteerders. Glenn Kolk, de "U.S. lawyer" van de zeezender hoopte tenminste dat de klanten niets van de onderbreking hadden gemerkt.....

En ook op 18 januari hoorde ik, dat Roy Lindau zijn bureau op Madison Avenue had opgeruimd en plaats had gemaakt voor -wat eerst zijn ondergeschikte sales manager was. Onder druk van de Ierse Smyth had Lindau zijn biezen gepakt. Even daarna kwam de informatie, dat Laser was overgenomen door Richard Branson. Die mr. Smyth schijnt ook de eigenaar te zijn van een sterk Mexicaans radiostation aan de grens van Amerika. In ieder geval is hij enig eigenaar van enkele kranten en schijnt hij onlangs nog een reclamebureau in het Australische Sydney te hebben overgenomen.

De man, die het allemaal moet gaan waarmaken bij M.M.I. is dus nu John Moss geworden. (Niet te verwarren met Johnnie Moss oftewel John Lewis, die ook onder die naam in Ierland werkte).

Moss had meteen al nieuws. Laser zou er nieuwe deejays bijkrijgen. Drie vrouwen! De namen zou hij pas later bekendmaken. Nu Holly Mi-

chaelis had besloten bij Laser te blijven, betekende dit dat de mannen en vrouwen op de Communicator in aantal gelijk zouden zijn. Moss liet ook weten, dat als Laser (weer?) er bovenop zou zijn, er serieus verder zou worden onderhandeld met kandidaten voor een tweede station op het zendschip. De nieuwe "President" van M.M.I. vertelde me, dat het in ieder geval geen popstation zou worden, geen top 40, geen heavy, geen golden oldies. Moss denkt dat het iets heel anders zal worden. Toen ik hem het format noemde van Al Ham, Music of Your Life, was het meteen in de roos. "Hoe wist je dat ik die stijl voor een tweede station had gekozen?", sprak John Moss verbaasd. Ik legde hem uit, dat het niet zo moeilijk was om een format uit te pikken dat de meeste kans van slagen heeft, gezien het enorme succes in Amerika. Voor wie nog niet gehoord of gelezen heeft over M.O.Y.L. volgen hier wat namen die de sound aangeven van het format: Frank Sinatra, Perry Como, Doris Day, Johnny Mathis, Glenn Miller, Tony Bennett, Peggy Lee, The Platters, Benny Goodman, Johnny Ray, Les Paul & Mary Ford, Elvis Presley, Ella Fitzgerald enz. enz. Even voor de goede orde: zeezenders hoeven natuurlijk niet altijd bij uitstek pop/rockstations te zijn. Een zender voor de 45 plussers zal zeker ook in Europa een goede kans kunnen maken. "Maar", zo verduidelijkte Moss, "eerst verdient Laser alle aandacht. Over een paar maanden hoop ik winst te gaan maken. Pas dan kunnen we echt aan een tweede station gaan denken. Want we moeten het antennesysteem aanpassen en sterkere generatoren aan boord brengen".

Slechts enkele dagen later stortte een mast naar beneden. Het lijkt soms wel een "mens-erger-je-niet" spel, waar Laser nu in is beland. Steeds weer terug naar "Af". Maar wie heeft het gedoe met die masten nu eigenlijk niet voorzien? De Laser-masten zijn van een dermate lichte uitvoering, dat een fiasco niet kon uitblijven.

"Het liefst had ik een compleet ander schip voor Laser, maar dat zit er niet in", zei Moss. Ook hij wist donders goed, dat zij een verkeerd schip, met verkeerde masten, verkeerde zenders en verkeerde generatoren hadden. Wie was ook weer die Britse adviseur geweest van Laser?

Volgens Moss was er een "nieuw" jinglepakket in de maak voor het station. Dat woordje "nieuw" heb ik maar tussen aanhalingstekens

gezet, omdat Laser eigenlijk nooit een pakket heeft gehad. Het wordt dus tijd....

Op 29 januari vertelde Roy Lindau vanuit zijn huis: "Ik kreeg steeds meer problemen met 'the owner' (mr. Smyth dus -J.W.). Bovendien was het station zo vaak uit de lucht dat dit de verkoop van reclamezendtijd sterk beïnvloedde. Over een overname of deelname door Richard Branson van Virgin wil ik niets zeggen. Je weet dat ik hem eind '84 sprak en dat hij me toen aanbod een grote hoeveelheid aandelen te kopen in "EURAD" (de maatschappij, die Laser in bezit heeft). Ik zeg er verder niets meer over en dat zal John Moss waarschijnlijk ook niet doen. Je kunt het beste met Glenn Kolk spreken, de "lawyer" van EURAD. Wellicht dat hij meer informatie krijgt wil". Lindau vertelde verder, dat het laatste wat hij over het station had vernomen de reparatie van de masten betrof. "De reservemast is nu geplaatst"; zo zei hij, "en bovendien zijn beide masten met 10 meter verlengd". Roy Lindau gaat, na zijn negatieve ervaringen met offshore radio (eerst sinds 1981 Caroline bij Major Market Radio en daarna in 1983 Laser 730/Laser 558) weer terug naar de verkoop van reclame t.b.v. Amerikaanse stations. "That's a real hot market at the moment".

Roy's secretaresse Ellen Maldonado bleef aan zijn zijde en verliet M.M.I. op hetzelfde uur als haar baas.

En zowaar, de volgende dag, 30 januari, was Laser weer terug. Van die extra 10 meter op de masten was niets te merken. Het signaal was even sterk als voorheen. Meeten waren er twee nieuwe spots te horen: "The Beverly Hills Cop", een U.I.P. film met Eddy Murphy en "Dickie Dirt Jeans" voor een tweetal jeanszaken in Londen.

Op 4 februari was het dan zover. In de vroege ochtend om 7.15 uur, ja hoor: de eerste gelezen commercial voor Virgin Airlines. Hoe kon het ook anders? Op dezelfde dag kwam de Daily Mirror, de krant die zelden of nooit over zeezenders schrijft met een artikelje over een tweede zender aan boord van het Laser schip. Ze hadden de kok horen fluiten, maar wisten niet waar de lepel hing. Op de Communicator zou een Album Orientated Rock station spoedig in de lucht komen op de tweede zender. Helaas, ze hadden het allemaal wat verkeerd begrepen. In een telefoongesprek met John Moss was gezegd, dat als er een tweede station zou

komen, dit een A.O.R. station zou worden, d.w.z. een Adult Orientated Radio format. Maar goed.....

En dan, nog maar nauwelijks een lange week uit de lucht, slaat de storm op de Noordzee opnieuw toe en haalt met gemak weer een van de Mickey Mouse masten naar beneden. Op zondag 10 februari alweer geen Laser, dus. Het A.D. en de Haagse Courant schrijven "optimistisch" dat het nog maar de vraag is, of Laser terug zal komen, gezien de slechte financiële positie. En als dat het geval is, kan het nog weken duren.....

Op zondag 10/2 -toen het nog stil was op de 558 kHz.- probeerde men

bij Caroline zelfs via de programma's contact te zoeken met de burens. Diverse keren was de oproep tot contact te horen. Men wilde via kanaal 16 wel eens praten. Wat er precies werd gezegd, moet je maar aan Buster Pearson vragen; die luistert op dat soort frequenties ook mee.

14 Februari: 's middags om 16.00 uur zette Laser de zenders weer aan. Zoals David Lee Stone vertelde, waren ze er weer in geslaagd de mast op te bouwen. Maar het signaal was zeer zwak en wellicht waren het alleen de luisteraars in de kustgebieden die de terugkeer goed hebben kunnen horen. Na een paar dagen was de oorspronkelijke "power" nog niet terug.....

CAROLINE: OP NAAR 22 JAAR

Nog maar even en het is opnieuw Pasen: de "Lady" is weer een jaartje ouder. "Another year older and what have you done", zong John Lennon in Imagine. Ja, wat heeft Caroline gedaan? Het station versleet tientallen DJ's, adverteerders, maar vooral een ankerketinkje hier en een ankertje daar. De keren, dat het format wisselde, zijn niet op je vingers na te tellen. Maar, zo langzamerhand begint het erop te lijken, dat dit tot het verleden behoort. Het geluid van Caroline blijft tamelijk consistent. Op zich een wonderlijk verschijnsel, als je bedenkt dat het beleid op dat punt vanuit het Londense kantoor nog steeds niet veel meer is dan "voeten op de tafel en tegen iedereen 'everything is cool, man' roepen". De redelijk stabiele situatie is dan ook meer het gevolg van de invloeden van Jay Jackson en John Lewis. Las ik niet ergens in een zo levendig beschreven verslag van een trip naar de schepen, dat ik

er zelf bijna ook zeeziek van werd, dat Jay een dictator wordt genoemd? Jay was? programmeur en probeerde daarom iedereen aan boord hetzelfde format te laten draaien. En aangezien het tamelijk vrijgevochten clubje op de Ross dit nooit zo gewend was geweest, noem je iemand die de leiding neemt al gauw een dictator. John (Moss) Lewis tracht kennelijk een record te breken van "aanboord-zitten". Dat weekje in januari, dat hij even aan land was, doet daar nauwelijks afbreuk aan. Over land gesproken: de berichten over Caroline's landactiviteiten, de Rock Show, zijn zeer gunstig. Uit die happenings wordt ook het offshoregebeuren gedeeltelijk gefinancierd. (Is dit nog steeds nodig?.....!) Gezien het aantal adverteerders blijkbaar nog wel en ook ondanks de lange spot van "Lotto 649". Dat ding duurt zo'n 2 1/2 minuut! Hoe dan ook, geld of geen geld, een goed jinglepakket is er ook nog steeds niet. Paul

Marti Wright (Foto:SMC)

Keith King (Foto: F.Vermang)

McKenna zou dat doen, maar hij heeft zijn handen helemaal van de Lady losgetrokken, om het maar eens plastisch uit te drukken. Paul heeft zich helemaal op Radio Chiltern geworpen! Voorlopig zijn we genoodzaakt om naar het allegaartje van bijeengegraaid materiaal te blijven luisteren.

Geld voor een nieuwe zender is er ook nog niet. Chicago zei onlangs voldoende onderdelen te hebben om de 10 kW zender weer naar een echte 10 kWatter terug te bouwen. Maar ook daar is nog altijd niets van te merken. Laat staan, dat we moeten geloven wat sales manager Vincent Monsay beweert. Hij zegt, dat er over een paar maanden een nieuwe 50 kW Continental Electronics aan boord gebracht wordt. Edward Key, vice-president van C.E. zou dat leuk vinden. "Maar tot nu toe heeft niemand van Caroline zelfs nog maar offerte aangevraagd", vertelde hij.

En dan ook uit Amerika vernam ik dat de rechtszaak tegen James G. Ryan voorlopig is verplaatst naar juli. Nieuwe details hierover zijn onderweg vanaf de rechtbank te Philadelphia.

Terug naar het schip: op 27 januari weer een nieuwe deejay, Alec Newman. Drie dagen later verdwijnt Jay Jackson midden in zijn show en verlaat de Ross met stille trom. Via de tender was hem een brief gebracht van zijn "mate" Andy Archer. Deze had een telefoontje gekregen van Morris Vass, de managing director van Radio Luxemburg, met de vraag of hij in contact kon komen met Jay Jackson. Andy maakte een briefje voor Jay en schreef daarop, dat Jay met spoed aan land moest komen omdat hij met "208" moest gaan praten voor een show.

Morris Vass van Radio Luxemburg verklaarde desgevraagd, dat hij niet ontkende met Jay in gesprek te zijn. "Maar dat zijn we met meer deejays. Een van de jongens in Luxemburg komt in Londen werken, dus zoeken we iemand die zijn plaats inneemt. Maar het zou te voorbarig zijn om meteen te zeggen dat Jackson onze nieuwe man wordt. We zijn ook nog met anderen in onderhandeling".

Als we Jay dus niet meer op Caroline horen, dan zal hij dat wellicht wel zijn op 208 meter/1440 kHz.

GBLC/VFG

Op dit moment zijn er niet veel schokkende ontwikkelingen rond het wat twijfelachtige ex WRL1-project. Al sinds november zijn in Amerika de syndicated programmes van WRL1-Radio London gestopt, nadat deze met veel enthousiasme in augustus waren gelanceerd. De producenten van de programma's, de B & L studio's in Londen, zonden geen banden meer omdat zij niet genoeg zekerheid kregen over de financiële afhandeling van hun Amerikaanse avontuur. Chris Elliot, de presentator van de London Top 40 Shows, is in afwachting van het resultaat van John England's nieuwe plannen t.a.v. de show. Er wordt onderhandeld met een nieuwe syndicator. Nadat in het begin van '84 de plannen voor de syndicated Radio London show bekend waren gemaakt, rook de concurrentie meteen geld en startte met haar programma's van een bijna gelijke opzet. Radio Luxemburg met "The London Top 30 Show" en een paar jongens, die in de States BBC-programma's doorverkopen, begonnen "Rock over London". Chris Elliot

zit daar niet zo mee: "We hebben het in Londen druk genoeg met ons normale werk in de productiestudio en bovendien krijgen we het steeds drukker met de PAM's Jingles, waar we 'de Britse dochter van zijn'. Elliot behoort ook steeds meer tot de groep, die het zendschip "The Four Freedoms" beschouwt als een product uit de rijke fantasie van John England. Maar toch....

In de vorige O & O beschreef ik een aantal geruchten over mogelijke nieuwe zeezenders. Zo was er het verhaal over een zendschip in Spanje. Nu is duidelijk waar dit gegeven vandaan komt. De "voorman" van het geplande religieuze station Voice of Free Gospel (VFG), Randy Helm, is tamelijk veel in de publiciteit geweest in Amerika. In een van zijn eerste interviews had hij wat losgelaten over het schip en verteld, dat het tijdelijk in de haven van New York lag. John England had daar onmiddellijk op gereageerd en verklaard, dat The Four Freedoms" Inmiddels weer was verplaatst. Onlangs werd Randy Helm weer geïnterviewd en zei toen, dat hun schip min of meer "ready to go" lag te wachten in een Spaanse haven. (Waar hebben we dat meer gehoord?) Opnieuw werd er aangegeven dat er zal worden uitgezonden met een "50.000 Watt AM en een 10.000 Watt SW signaal". Randy vertelde de journalist, dat er "early spring" zal worden begonnen. In het artikel werd ook een korte levensbeschrijving van Randy Helm gegeven. Vier jaar was hij pastoor bij "Christian Life Outreach Centre" en daarvoor werkte hij zes jaar als politiemann bij het Arlington Police Department (!!) Ook is hij nog als pastoor verbonden geweest aan de Universiteit van Texas. En (mogelijk) straks is hij de baas van een "offshore kerk". De foto bij het artikel laat een modieus geklede dertiger zien met snelle krulletjes en een imposante snor. Een vriend van Randy Helm, werkzaam in dezelfde "branche" is nogal ongerust. Het verhaal is helaas nog niet helemaal voor 100% duidelijk, maar dat komt wel. Deze vriend van Randy dus, Terry Knight uit Tulsa/Oklahoma had een aanzienlijk bedrag bijeengebracht voor religieuze radio-uitzendingen door Johan Maasbach. Hem was echter verteld, dat er een (Pools?) zendschip voor de kust van Zweden zou komen te liggen, dat de religieuze uitzendingen zou gaan verzorgen sinds september 1984. Maasbach zou hierbij betrokken zijn. Nu de mensen in Oklahoma horen, dat Maasbach bij Radio Montique de ether vult, schijnt hun verbazing zeer groot te zijn.

Monique studio (Foto: SMC)

RADIO MONIQUE

Rond de start van Monique heb ik - geloof ik - ooit eens geschreven dat er ook een Amerikaan bij de opzet betrokken zijn. Zonder het zelf te weten zou dat die Terry Knight wel eens kunnen zijn....

Hoe dan ook, Monique is nu weer een paar maanden aan het bewijzen, dat Hilversum 1 t/m 5 maar niks voorstellen. Hoewel er enkele lezers zijn, die zich altijd aan mijn persoonlijke mening storen, wil ik desalniettemin toch even iets zeggen: Monique is -naar mijn bescheiden mening dus- geen vis en geen vlees. Het is ongeveer het onduidelijke beeld dat je krijgt na het openen van een blik "hondenmaaltijd". Je weet dat het voor de hond is en op het blik staat meestal ook nog, wat ze erin geprakt hebben, maar het blijft gissen.

Helaas wordt door de mannen aan boord niet het niveau gehaald dat we gewend waren van Veronica en Noordzee en misschien zelfs van Mi Amigo, als je je dat nog beter kan herinneren.

Ik vraag me werkelijk af, wie er op zo'n station heeft zitten te wachten. En als er nu sprake zou zijn van idealisme.... maar dat is het ook niet. Monique is gewoon business. Neem nou zo'n programma van Berk, dat is toch niet meer, wat het twaalf jaar geleden was. Er zijn inmiddels heel wat land-"piraten", die heel wat beter "radloutje kunnen spelen". En waar dat Internationaal voor staat is helemaal een raadsel, vanwege het Spaanse adres of de brieven van Belgische luisteraars?

Dan blijft de vraag of je het station alleen op Maasbach en Maaslander kunt laten draaien. Oke, ook nog Sportlife en Escolette. De rest zal dan toch van de

platenmaatschappijen moeten komen, zodat Ronan iedere maand op tijd zijn vulstje kan vullen. Dan schijnt er nog iemand in Zoetermeer met een hele partij fotoboeken van Caroline in z'n maag te zitten. Met een postbusnummer aldaar wordt getracht via Monique weer wat Lebensraum te krijgen. Graag wil ik nog even in het midden brengen, dat een postbus geen enkele dekking geeft in Nederland, want een telefoontje naar het plaatselijke postkantoor levert in een minuut de naam en het werkelijke adres van de persoon of firma achter de box op. Waarom dan die rlsco's als er een postbus in Spanje is?

Bij Veronica maakten ze het laatst helemaal bont. Daar wordt beweerd dat het aan boord helemaal niet lekker gaat. Sommige deejays kregen maar voor de helft betaald en soms was er nauwelijks eten aanwezig. Ook schijnen er maaltijden met sneeuw bereid te zijn. Geloof jij het, geloof ik het. Hopelijk hoeven ze niet aan de blikken van Raffles (de scheepshond) te beginnen.

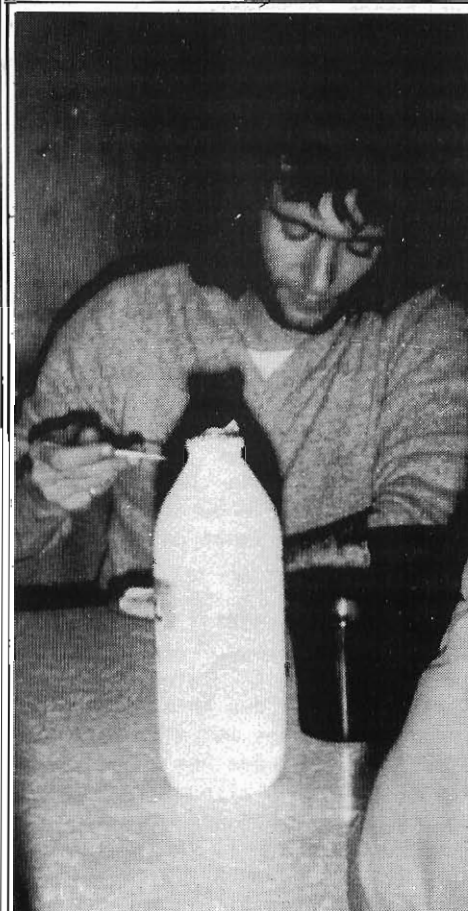
Dan wordt er ook nog gezegd, dat de zondag tot 13.00 uur in ieder geval niet meer te beluisteren wordt/is, omdat eerst tot 10.00 uur de dominees de 963 beheersen en daarna Vader Abraham tot 12.00 uur zijn "favorieten" draait, waarna niemand minder dan de Aal voor Willem O. Duys gaat spelen. Alsof het allemaal nog niet genoeg is, wordt er ook gedacht aan Franse en Duitse nieuwsberichten tussen 18.00 en 19.00 uur. Gaat John de Mol Jr. nu wel of niet de R.M.I. Road Show doen en alleen maar de Formule 1 Reizende Discotheek? De "Lotto 649" spot zal in een Nederlandse versie nu ook naast Caroline op RMI te horen zijn.

TUSSEN WAL EN SCHIP

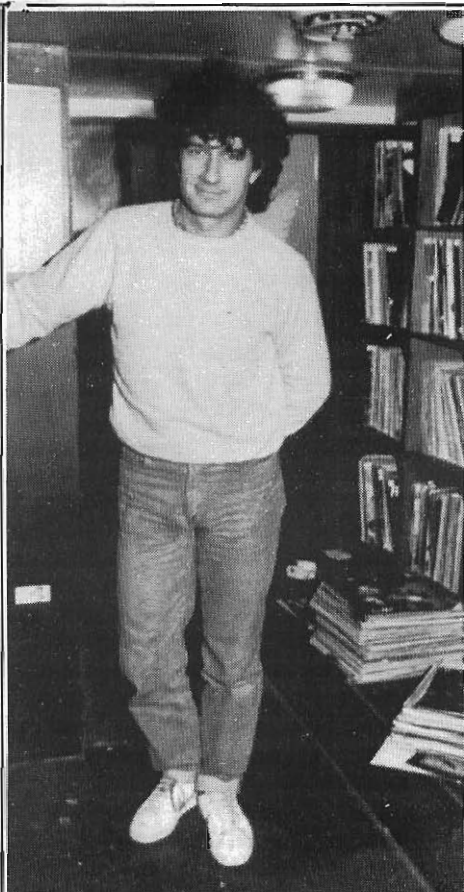
We zijn erachter, wat die verhalen over de "terugkeer" van Radio Phoenix betekenen. Jan Anderson (ex Caroline) had nogal wat telefoontjes met verzoeken om advies gekregen van Paul May, die ook enige tijd als Paul Dean op Laser heeft gewerkt. Nadat hij door Laser min of meer aan de kant was gezet, dacht hij wel zelf een zendschip te kunnen gaan opzetten. Jan, ooit verbonden aan de Phoenix club, had Paul horen vragen wat er nog over was van Phoenix, want hij (Paul) wilde voor zichzelf beginnen. Jan had daaruit begrepen dat Paul met Radio Phoenix wilde beginnen. Inmiddels hoorde hij, dat May zijn plannen voorlopig heeft laten varen. Hij kon niet genoeg kapitalisten bij elkaar krijgen, die hem zouden willen financieren.

Andy Archer wordt hoe langer hoe bozer op Paul Harris en Bob Noakes.

Ik ga een zendmastenfabriekje beginnen aan de kust van Essex.

Tom Anderson in de mess tijdens interview met Frank Vermang (zie pag. 21)

Mr.T.James (Foto: SMC)

Roger Carr en Robb Day, die door Lindau uit de Laser Road Show waren gezet, zijn daar op een of andere manier toch weer bij betrokken. Want Lindau is nu weg....

Die foto van Dave Chaney die Jose bij mijn vorige O & O plaatste, moet je maar zien als een afscheid aan de lezers. Chaney komt niet meer terug.....

Er zijn inmiddels wel drie vrouwelijke deejays aan boord: Chris Carson, Ellen Kelly en Liz. Het zal wel steeds gezelliger worden op die Communicator.

De deejays op Caroline moeten zich in dat opzicht maar behelpen. Ze draaien trouwens nog steeds dubbele beurten. Het wordt tijd, dat Ronan ook aan Lotto 649 gaat meedoen.

Jessie Brandon is nu toch gestart bij Capital Radio. Haar programma's worden live per satelliet uit de States overgeseind. Er zit toch meer geld bij de ILR-stations dan je voor mogelijk houdt. Volgens mij worden we goed in de maling genomen en gaat Jessie's programma, dat in haar thuisland is opgenomen, gewoon op de band en per koerier (Priority?) naar het centrum van Londen.

Nog steeds zegt M.M.I. dat Kasey Kasum's American Top 40 op Laser zal komen. Er wordt alleen niet bijverteld wanneer.

Kort nadat de Britse Home secretary plotseling op het TV nieuws aankondigde dat er in Engeland eind 1985 een begin zal worden gemaakt met Community Radio, werd in Londen een reeks bekende vrije radiostations met krachtige hand opgerold.

O.a. Radio Jackle werd tot drie keer toe te grazen genomen. De derde keer was het station teruggekomen om na zo'n 15 jaar afscheid van haar luisteraars te nemen. Om 19.00 uur zou het station definitief en voor altijd de lucht uitgaan. Maar de Engelse witte muizen (Yellow men) konden het niet laten om drie minuten voor de closedown met veel agressie het station binnen te vallen. Jackle kan ook wel vergeten, dat het een vergunning krijgt om legaal te worden. De DTI heeft gezegd, dat alleen de mensen, die rustig op hun vergunning hebben gewacht zonder piraatje te hebben gespeeld, aan de beurt komen.

Overigens, bij de Home Office is ondanks de plannen nog niets bekend over de technische kant van Community Radio, zoals het toegestane zendvermogen, of het MG of FM wordt, of er op mag worden geadverteerd en zo ja, of dan de IBA erbij wordt betrokken enz. enz. Inmiddels heeft de BBC de nieuwe markt en de Home Office aangeboden om de Community Radio van de grond te tillen. Daaaag Pirates.....

K.F.M. een top 40 station in de Dallas Texas omgeving, denkt eraan om een zendschip voor de kust van Zuid-Frankrijk neer te leggen. Een

voordeel hebben ze dan in ieder geval: ze kunnen vanuit Spanje tenderen.....

Caroline deejay Mark Summers is gewoon Walton Andrews, die in oktober 1984 voor het laatst op de Ross heeft gezeten. Priveproblemen hielden hem enige tijd aan land en brachten hem tot het kiezen van een nieuwe naam.

De Engelse Jocks van Caroline kunnen het nog steeds niet goed verkroppen dat hun 50 kW zender aan de Dutch is verhuurd. Ik zou zeggen, jongens ook meedoen aan de Lotto 649. Als je de hoofdprijs wint, kan daar best een echte 50 kW. Continental vanaf.

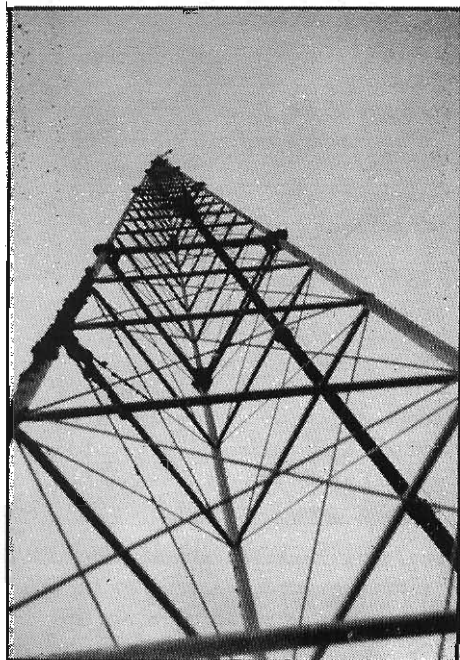
11 Februari: de Engelse correspondent van TROS Radio in actie: er zouden 4 (vier dus) zendschepen vanuit Amerika naar Engeland worden gevaren. En dat moet allemaal binnen een paar maanden staan te gebeuren. Dat de informatie van de correspondent niet helemaal klopt, blijkt wel uit het feit, dat een van de stations Radio London zou zijn. Een van de boten zou voor anker gaan in de Ierse Zee. Een ongemakkelijker stuk water dan dat kun je rond G.B. niet vinden.....

De nieuwe public relations policy van Music Media is kennelijk toch niet zo goed als door John Moss werd beweerd. De toegezegde foto's en blo's van de drie nieuwe Laserzussen hadden allang binnen moeten zijn, zodat jullie daarvan hadden kunnen meegenieten. Dan maar.....

Tot volgende maand,

JOHN WENDALE.

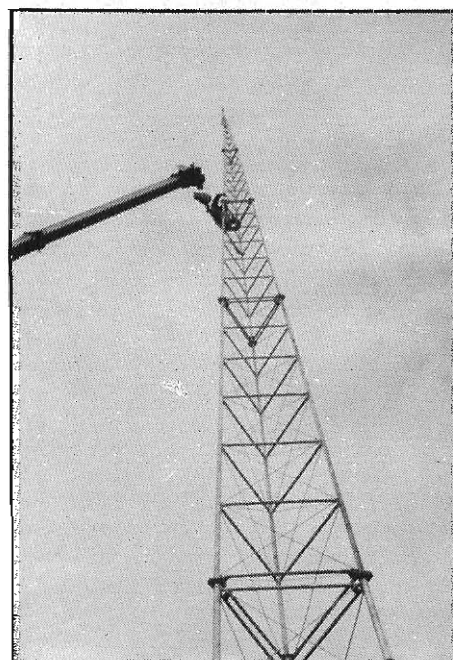

**Heeft Radio Monique
Regionaal iets te maken**

**met Radio Monique Int.
vanaf de Noordzee?**

INTERVIEW MET GERARD VANDENABEELE door Frank Vermang.

De reden van deze reportage staat hierboven vermeld. Dankzij Steven Vanhove uit Kortrijk hadden we een afspraak met Gerard Vandenabeele, de "grote" man achter Radio Monique Regionaal.....

FRANK: Waarom wordt er beweerd dat de twee (voornoemde) stations iets met elkaar te maken hebben?

GERARD: Daarvoor moeten we eerst even teruggaan in de geschiedenis. In 1981 en 1982 was ik werkzaam als Public Relations man bij W.L.S., toen een van de best bekende Belgische vrije radio's. Wegens allerlei (financiële) moeilijkheden en ruzies werd de toestand eind 1982 zo slecht bij W.L.S., dat ik besloot het station te verlaten en een eigen zender op poten te zetten.

In die tijd had W.L.S. een aantal bekende (Nederlandse) D.J.'s, die als ze naar België kwamen, meestal bij mij logeerden. Op 19 december 1982 begonnen - we dan vanaf de Koppenberg -het hoogste punt in de omgeving- met Radio Dolfijn. De studio's vestigden we in een ruime caravan. Als medewerkers was een aantal mensen uit de eigen streek aangetrokken, plus de beste jocks van W.L.S. met wie ik goede kontakten had: Ad Roberts, Maarten de Jong, Ton van Dijk e.a.

W.L.S. kreeg een zware klap te verwerken, waarvan ze trouwens nooit meer hersteld zijn en Dolfijn was in een maand tijd het populairste station in Oudenaarde en omgeving. Langzaam maar zeker kwamen er toen problemen o.a. met betalingen en zo (er mocht toen nog geen reclame uitgezonden worden, waardoor er geen inkomsten waren). Begin 1984 lagen we een week of twee stil en nadat er enkele mensen opgestapt waren, kwamen we weer in de lucht. We deden voort met anderen, maar langzamerhand verwaterde de boel toch een beetje. De bekende Nederlandse DJ's verlieten door omstandigheden (geen ruzie) het station en werden vervangen door -minder goede- medewerkers uit eigen streek. Halfweg 1984 viel Radio Dolfijn stil; het enthousiasme was eruit. Er vonden toen enkele verschuivingen plaats in de beheerraad en vanaf november 1984 kwamen we weer onregelmatig in de lucht. Om nieuwe medewerkers te kunnen aantrekken, besloten we de indruk te doen ontstaan, dat Dolfijn niet meer bestond, maar dat er een nieuw station voor in de plaats gekomen was. Dat konden we het gemakkelijkste doen door de naam te veranderen. Dolfijn veranderde (toevallig) in Monique..... de naam van m'n vrouw.....

FRANK: Toch zijn er verschillende aanwijzingen, die een verband met de zeezender doen vermoeden.....

GERARD: Allemaal toeval. In het voetbalstadion te Oudenaarde staan er panelen met daarop "Radio Monique Internationaal 104.1 FM/319 MW", maar dat is omdat ik -uit sympathie voor Maarten de Jong en Ad Roberts wat reclame maak voor de zeezender. Dat is toch niet verboden? Het is ook onzin dat (toevallig) dezelfde programma's hier en aan boord te horen zijn. Zoiets doen is gewoon vragen om in beslag genomen te worden. De huidige medewerkers zijn bijna allemaal nieuw; het is natuurlijk mogelijk dat Maarten de Jong, Ad Roberts of anderen eens (toevallig) te horen zijn, maar dat kan niemand verbieden. De jingles, die wij gebruiken zijn dezelfde als die vanop zee, aangevuld met jingles waarin duidelijk vermeld wordt, dat het om Radio Monique Regionaal gaat. Momenteel hebben we nog weinig medewerkers, maar het is mogelijk, dat we binnenkort gebruik gaan maken van een nieuwe bandservice (opgezet in Hilversum) met DJ's als Tony Berk, Stan Haag, Bart van Leeuwen, Tom Mulder enz..... Elke vrije radio zal daar echter kunnen gebruik van maken. In het begin vond ik die aandacht in diverse bladen, die ons in verband brachten met de gelijknamige zeezender wel leuk, maar toen de overheid hier begon "zenuwachtig" te worden, ben ik nogal fel uitgeschoten tegen een paar bladen. Een inbeslagname kunnen we ons ook weer niet veroorloven.

FRANK: Als je na het lezen van bovenstaand interview nog steeds de indruk hebt, dat de "twee Monique's" toch iets met elkaar te maken hebben, dan is dit louter toevallig.

RADIO MONIQUE REGIONAAL (FM 104.1)
POSTBUS 1,
B-9700 OUDENAARDE,
BELGIE.
TEL. (055) 311733
133752

RADIO MONIQUE INTERNATIONAAL,
APARTADO 146 (= POSTBUS 146),
PLAYA DE ARO,
PROV. DE GERONA,
ESPANA
319 METER MIDDENGOLF.

DE STUDIO VAN RADIO MONIQUE INTERNATIONAAL
AAN BOORD VAN DE "ROSS REVENGE"

Radio Grensland

Na bijna een jaar eindelijk weer eens een bericht uit het Belgische Kinrooi. Sinds de reportage over Radio Grensland (maart 1984) in het FRM, is er van alles veranderd in en om de studio's, mede daarom dit bericht.

Na een voor ons erg goede zomer van '84, begon de herfst een heel stuk slechter. Wegens storingen (interferentie) van enerzijds de R.O.Z. en anderzijds een niet nader te noemen Belgische vrije radio, was voor vele (vaste) luisteraars de ontvangst erg slecht of helemaal onmogelijk geworden, zodat er voor ons niet veel anders opzat dan op een andere frequentie uit te gaan zenden.

Zoals de meesten onder u wel zullen weten, is dit makkelijker gezegd dan gedaan, maar na enige tijd zoeken werd een frequentie gevonden, waarop goed viel te werken en welke op de meeste radio's nog net te ontvangen was, namelijk 105.3 MHz.

Medio januari werd dan eindelijk de knoop doorgehakt en de hoofdzender op 105.3 MHz. afgeregeld, terwijl ons signaal synchroon de ether inging op laag vermogen via de oude 101 MHz. Dit gebeurde een week lang met regelmatig een jingle, dat we van frequentie waren veranderd, zodat alle luisteraars ons weer konden ontvangen.

Al tijdens de eerste dagen merkten we, dat de keus goed was, want de (enthousiaste) reacties stroomden binnen, o.a. uit plaatsen als: Genk, Houthalen, Neerpelt, Maastricht, Venlo, Nijmegen, Eindhoven enz. enz. en dit alles met een vermogen van nog geen 100 Watt,

wat maar weer eens bewijst, dat grote vermogens echt niet nodig zijn.

Verder hebben we de hele ledenadministratie ingevoerd in een computer, zodat het een stuk gemakkelijker is geworden om iedereen op zijn of haar verjaardag te feliciteren.

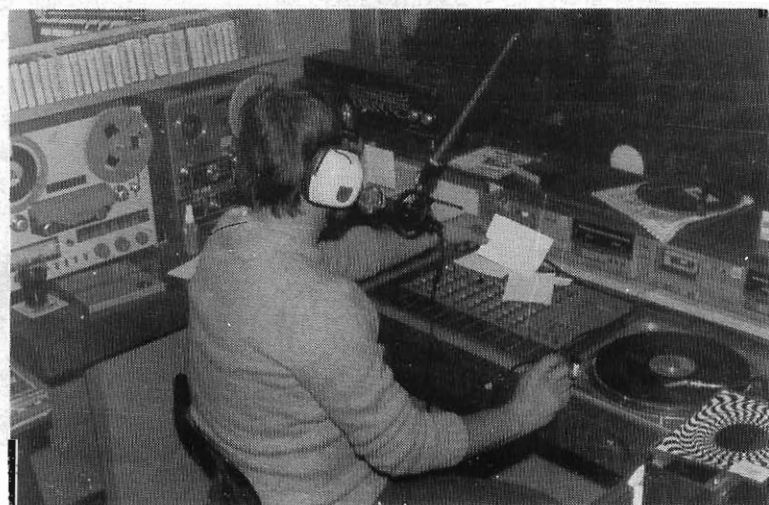
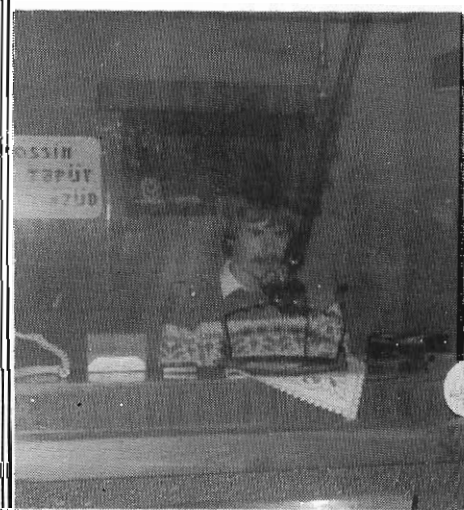
In de tussentijd beschikken we nu ook over een uitstekende opnamestudio, momenteel nog elders ondergebracht, maar deze zal binnen afzienbare tijd naar de Weertersteenweg 120 verhuizen, zodat alle DJ's er optimaal gebruik van zullen kunnen maken. Ook onze drive-in show (de grootste en meestgevraagde van N.O.Belgie) heeft weer een uitbreiding ondergaan, namelijk een videoshow met een beeld van max. 6 x 2 meter.

We zijn nog steeds dagelijks te beluisteren van 08.00 uur tot 24.00 uur. op 105.3 MHz. dus.

Tot zover wel het belangrijkste nieuws van Radio Grensland Kinrooi, maar nu we toch aan het schrijven zijn, zouden we willen vragen of er nog platenmaatschappijen zijn, die hun produkten bij

ruim 100.000 luisteraars willen promoten. We hebben een speciaal programma voor de nieuwste platen -ook nederlandstalige- zodat iedereen zeker aan de beurt komt. Ons adres:

WEERTERSTEENWEG 120
B-3688 KINROOI-MOLENBEERSEL
TEL.: 09-3211864639

Onze studio is voor iedereen vrij toegankelijk, dus als je bijvoorbeeld in het weekend zin hebt om een kijkje te komen nemen kan dat en in de kantine staat de koffie of een pilsje altijd klaar.

Wij wensen al onze collega's waar ook ter wereld nog veel succes en hopen ook u eens te ontmoeten in België.

Hoogachtend,
J.P. VAN HET GROENEWOUDE
V.Z.W. RADIO GRENSLAND KINROOI.

P.S. Radio Grensland heeft nog plaats voor enkele bekwaame presentatoren. U wordt bij ons niet betaald, maar wel beluisterd!

REAKTIES VAN LEZERS:

Ik ben het niet volledig eens betreffende het feit, dat een station dat geen 24u. op 24u. uitzendt minder luisteraars of reclame-inkomsten zou hebben. Al sedert een 3-tal jaren ben ik medewerker van Radio Uilenspiegel-Roeselare en sedert februari 1985 ben ik programmaleider. Radio Uilenspiegel zendt dagelijks uit van 6 tot 24 uur en op vrijdag en zaterdag tot 3 uur 's nachts.

Wij vinden het geen noodzaak om 's nachts uit te zenden. Want verschillende radiostations, die wel 's nachts uitzenden zijn soms wel onbeluisterbaar en is het meestal om prestige te doen, zodat men kan zeggen dat men 24 op 24 uur uitzendt. Zo heb je sommige stations, die je na 03.00 uur niet meer hoort: band van bandopnemer is aan zijn einde. Op andere stations hoor je soms doffe muziek of elke week dezelfde muziekbanden. Ook banden, die andersom draaien of 2 kanalen door elkaar of band op te lage snelheid..... je kan het allemaal wel horen 's nachts. Natuurlijk zijn er ook stations, die wel een goede nachtprogrammering hebben.

Ik denk dat, eenmaal de legalisatie een feit zal zijn en de radio's moeten betalen, er vele zullen zijn, die van 24 uur naar 18 uur zullen overschakelen. Als lokaal station, met een reikwijdte van 8 km. heb je 's nachts maar een minimaal aantal luisteraars en valt het te overwegen als het nog financieel haalbaar is 24 op 24 uit te zenden.

Groeten,
PAUL VERMEERSCH, RUMBEEKSESTEENWEG 371, B-8810 RUMBEKE.

Naar aanleiding van het artikel "Brussel, de radiomesthoop van België" (Dec. '84) vond ene Pat Bryan (echte naam?) het gepast te reageren om een ander recht te zetten en de lezer hiermee van dienst te zijn, omdat Bruxelles-Inter (volgens hem) onrechtmatig beoordeeld zou zijn.

Voor ik daar dieper op inga toch eerst even dit: Het is al lang een oud zeer dat een station dat uit een reportage niet zo positief te voorschijn komt, reageert met een woedende brief aan de redactie, met de bedoeling de reporter in kwestie te intimideren. Veelal wachten zulke stations een paar maanden om dan een eigen (uiteraard erg positieve) reportage in te sturen. Die reportages haal je er meestal moeiteloos uit. Ze pullen uit van de ophemelingen van het station, de presentators en de grote luisterkern.. De objectiviteit van die reportages is dan ook zeer twijfelachtig. Om nu terug te komen bij Pat Bryan: Indien Pat het artikel aandachtig had gelezen dan had hij toch wel moeten merken dat de eerste alinea vermeldt dat niet wij (Frank Vermang en ondergetekende) maar elf andere personen het waren die kritisch luisterden. Van deze personen had geen enkele ook maar enige binding met een of ander station. De correcte bewerking en uitwerking van hun gegevens lag in mijn handen, terwijl Frank instond voor de "final touch". Ik dacht dus dat we wel dat we objectief zijn aangezien niet onze mening de doorslag geeft. Wel sta ik 100% achter het artikel van ons, daar mijn mening zowat dezelfde is als dat van de medewerkers hieraan. Dus daar zal Pat er al lelijk naast als hij ons verwijt dat we met de kritiek ver naast de pot zitten. Maar dan de rest... Vooreerst spreekt Pat de gegevens geen enkele, maar dan ook geen enkele keer tegen. Wel is intussen het format wel zoals hij dat schreef in zijn brief maar toen wij het artikel samenstelden (Juli-Aug. '84) was het wel degelijk het format dat wij vermeldden. Verder wordt de kritiek op de erg zwakke zwakke jocks niet weerlegd, wel geeft Pat hoogmoedig toe "dat sommige deejay's inderdaad meerdere uren moeten presenteren". Vooral die zin is nogal hypocriet, hij

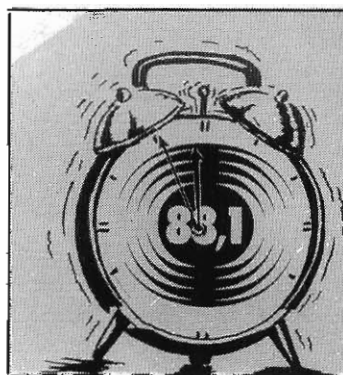
bevestigt als het ware dat de jocks zo'n 3 uur presenteren, doch dat ze onnoemelijk slecht waren 'vergeet' hij. Nogal begrijpelijk dat Pat dat vergeet. Om maar een klein voorbeeldje te geven: afgrijpselijke slechte presentatie, 'witjes' tussen de plaat en de aan- of afkondiging van ca. 20 seconden... Zelfs een luisteraar van het allerlaagste niveau vindt zo'n station (terecht) een klungelstation. Begrijpelijk dat het bij onze 11 personen dan ook vlug door de mand viel. Momenteel (12-02-'85) draait het station al een paar dagen non-stop. Blijkbaar hebben de jocks het station ook al de rug toegekeerd. Als jij dan non-stop muziek een horizontale programmering noem, mij goed hoor maar....voor zover mij bekend is een horizontale programmering dezelfde deejay op hetzelfde uur, dus... Dat de programma's eentonig zijn betekent dan, gezien de nonstop, helemaal niets. Ik heb me intussen suf geluisterd, maar nog geen enkele commercial, geen infoblok, alleen zo nu en dan eens een jingle.

Maar wat ik het ergste vind is de bewering als zou Bruxelles Inter aan de top staan van de Brusselse vrije radio. Dat noem ik pas lef hebben! Het betekent een kaakslag voor o.a. Contact dat zich zonder blikken of blozen aan de top mag weten staan. Er mag al eens gelachen worden, maar of o.a. de mensen van Contact met jouw bewering kunnen lachen laat ik hierbij in het midden. Ik zou voorzichtig stellen: Bruxelles-Inter heeft nog een erg lange weg af te leggen om mee aan de top te raken. Dat B.I. de dynamische van Brussel zou zijn daar heb ik het afgelopen jaar niets van gemerkt. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat Pat iets te maken heeft met dit station. Dat je na 1 artikel al aan de geloofwaardigheid van het FRM begint te twijfelen vind ik op zijn zachtst gezegd merkwaardig.
RUDY DERO, ANTWERPSELAAN 46,
1000 BRUSSEL België

ABONNEMENT BELGIE

GOED NIEUWS VOOR ONZE BELGISCHE ABONNEES: NU IS HET MOGELIJK IN BELGIE HET ABONNEMENTSGELD OVER TE MAKEN IN BELGISCHE FRANKEN: STORT BFRS. 850,- OP BANKREKENING 235-0430464-87 BIJ DE GENERALE BANKMAATSCHAPPIJ TE HASSELT T.N.V. JOSE HERPS/FRM, POSTBUS 10252 TE AMSTERDAM EN JE ONTVANGT HET KOMENDE JAAR HET F.R.M. IN JE BUS.
OOK LOSSE NUMMERS E.D. KUNNEN VIA DEZE REKENING BESTELD WORDEN

Alternatives LOkal RAdio Zuerich

**Radio LoRa —
Das Weckradio
auf 88,1 Mhz**

5 Oktober j.l. was ik te gast bij Radio LoRa, de alternatieve LOkal Radio, Zuerich —de enige zender zonder commerciële gedachte. Radio LoRa is als vereniging opgericht en behoort politiek meer tot de linkse scene. LaRa is vooral een alternatief radiostation voor de minderheidsgroepen, dus zeker geen top 40 station.....

Als je LoRa in Zuerich opzoekt is de studio in dezelfde wijk gelegen als die van Radio Z; er liggen slechts enkele straten tussen. Ze zenden geen 24 uur uit, nee... de uitzendtijden zijn van 06.00 tot 09.00 uur en van 12.00 tot 24.00 uur en af en toe 02.00 uur. Ze hebben ook 'open end' programma's, dat wil zeggen dat ze tot 06.00 uur doorgaan. De zender staat op dezelfde lokatie als die van Radio Z en R-24, maar ze zenden alleen met 50 Watt uit. Ook hier geen steunzender: alles wat vanuit de studio komt, gaat via de kabel/PTT naar de zender. Wat de financiële aspecten betreft, laten we het budget zien, dat in het Info 3/84 gepubliceerd werd.

Luisterdichtheid zoals ik van Radio Lora hoorde: van 18-19 uur 1,2% en van 19-20 uur 0,8%, maar toch een totaal van ruim 30.000 luisteraars.

Radio LoRa beschikt over een klein platenarchief, maar als iemand een programma wil draaien, moet hij toch liefst zijn of haar eigen LP's draaien. Ja, dat kan bij Radio LoRa; ook als amateurs uit het luister-, pardon... lezersgebied van FRM eens een programma bij dit station zouden willen presenteren, dan kan dat. Als je naar Zwitserland met vakantie gaat en een programma wilt maken (bijvoorbeeld over de problemen van je eigen zender met de autoriteiten, RCD etc.), maak dan gerust een afspraak met LoRa. Dat programma kost je niks. Je krijgt alleen bij de afspraak meegedeeld waar je op moet letten: geen discriminerende programma's e.d. Je mag gerust het programma live maken ofwel dit bij je thuis opnemen en sturen..... als je maar eerst een afspraak maakt. Iedereen is ook van harte welkom om zich aldaar (liefst vanaf 13.00 uur) zelf te komen oriënteren.

Bild: Photoscene

Zwei eifrige Radioaktivisten bei einer Direktübertragung

LoRa~Programm

Einige Tage vor dem Start erscheint in Grossauflage ein weiteres ALR-Info mit dem detaillierten LoRa-Programm der ersten Wochen. Auch die Presse wird regelmässig auf unsere Sendungen hinweisen. Ein übersichtliches Wochenprogramm findet Ihr u.a. in der WoZ und in Läden, tägliche Hinweise vor allem im Tagi und im Volksrecht.

In der Startphase sieht unsere tägliche Programmstruktur so aus:

17.00-18.00 Fundgrube

Veranstaltungshinweise, LoRa-'Börse' (Mitfahrgelegenheiten, Jobs, Wohnungen usw.), Neuerscheinungen, Tips aller Art - und selbstverständlich Musik.

18.00-19.00 InfoLoRa

Härtnäckig recherchierte, aufsässige und nicht immer bierernste Infos über alles, was uns dies- und jenseits des Uetlibergs wichtig scheint. Wer in Zürich informiert sein will, schaltet spätestens um 18 Uhr auf 88,1 MHz.

! Genaue Programminfos sind unseren Flugblättern, der WoZ, der T-Gesetzblätter und dem Volksrecht zu entnehmen.

19.00-20.00 LoRa-Thema

Thematische Sendungen im Wochen- oder Zweiwochenrhythmus:

- o Montag: Männer / Büezothek / Drogen Knast
- o Dienstag: Drittwelt / Italienische EmigrantInnen
- o Mittwoch: Frauen
- o Donnerstag: Lateinamerikanische und spanische EmigrantInnen
- o Freitag: Ökologie / Juristische Tips / Kinder und Jugendliche
- o Samstag/Sonntag: noch offen

20.00-21.00 Offener Kanal

20.00-21.00 Offener Kanal

Die Stunde, die nicht verplant ist (ausser) sonntags: Stammtisch

21.00-23.30 Wort und Musik

Buntgeschecktes, kontrastreiches, profiliertes Mosaik - sehr viel mehr darüber im nächsten Info

23.30-24.00 InfoLoRa

Das Neueste vom Abend und aus den druckfrischen Zeitungen, dazwischen Lockeres bis Lyrisches.

Ab Mitternacht Musik-Specials

Nach Sendeschluss (ca. 01 oder 02 Uhr) bis 17 Uhr wird ein Endlosband auf die LoRa-Sendungen vom Tag hinweisen.

Geld, Geld...

An der Kerngruppensitzung wird regelmässig über die finanzielle Lage von Radio Lora gesprochen. Nachfolgend die Hauptpunkte aus dem Protokoll vom 3. September zum Traktandum Finanzen:

Vorhandene Geldmittel für den Betrieb bis 31.12.84 Fr. 74'000.-

Budgetierte Ausgaben bis 31.12.84 Fr. 93'000.-

Finanzierungslücke bis 31.12.84 Fr. 19'000.-

Dieser Fehlbetrag muss gemäss unserer Budgetierung durch Einzahlungen während den Monaten September und Oktober gedeckt werden, (ca. 370 Mitgliederbeiträge). Die Mitgliederzahlungen der Monate November und Dezember werden dem Betriebsjahr 1985 gutgeschrieben.

redaktionsstatut
6 Grenzen
ProduzentInnen, deren Sendungen rassistischer sexistisch sind, finden im ALR grundsätzlich keinen Platz. Der Entscheid liegt heider Programmkommission.

JOUW PROGRAMMA IN ZWITSERLAND OP DE RADIO!

TECHNISCHE GEGEVENS:

De programma's worden graag gewenst op cassettes (Maxwell of TDK) met Dolby B of C opgenomen en niet langer durend dan 90 minuten, dus geen C120 cassettes gebruiken! Geen DBX en geen HighCom. Ook open reel (spoelenband) is mogelijk, uitsluitend 2-spoor op 19 of 38 cm/s. Ook hier geen DBX of HighCom.

Nog wat over de geldelijke kant van Radio LoRa: iedereen kan lid worden voor 50 Zwitserse franken per jaar. Men verwacht in de komende tijd een ledenaantal van 5000 om zodoende het station draaiende te kunnen houden.

Tsja vrienden, LoRa is een station, dat uniek is onder alle bestaande stations in Zwitserland. Uit de verschillende knipsels, die ik uit de info's geknipt hebt, kun je opmaken hoe uniek. Ook van LoRa heb ik een groot aantal stickers ontvangen. Er kan dus weer geruild worden. Wie er wat van wil hebben, kan natuurlijk weer contact met mij opnemen (en niet met het station zelf!).

Jammer, maar met de foto's wilde het niet lukken dit keer. De flitser begaf het en de film draaide niet goed in de camera. De foto's van Radio Zuerisee, waarover een reportage in het volgende FRM zijn echter wel gelukt.

Groetjes van

Rolf

en tot schrijfs of horens (cassette).

Rolf Schmid-Leuenberger
Geretschwilerstrasse 2
Telefon 071/85 35 96
CH-9212 Arnegg,
Radio: SWL-Station HE9SOT
CB-Station HELP 75

KORTE GOLF

We hebben weer een paar leuke maanden achter de rug. En in tegenstelling tot andere jaren is het aantal stations na nieuwjaar niet afgenomen. Ironisch genoeg staat de radio nu afgestemd op het Hilversumse station City en die zijn uitsluitend te beluisteren in de FM-band. Daar klinken de meeste stations sinds tijden. Zal wel wat met konditie's te maken hebben. Ik vind het in ieder geval niet zo erg. Wat wel minder leuk is, is het feit dat er de afgelopen periode weer een station het onderspit moest delfen in de strijd voor de vrije ether. Daarover lezen jullie straks meer. Natuurlijk moet ik mijn excuses aanbieden aan Tom de Wit. KBC Radio komt natuurlijk uit Nederland, dat weet toch iedereen. Maar de verwarring kwam indertijd uit Engeland. Alleen werd dat telefonisch doorgegeven. Heel veel van de spullen die in deze artikelen gepubliceerd worden, komen binnen via de telefoon en erg veel komt uit Engeland. Daar was men in de veronderstelling dat er een tweede station onder de naam The Mighty KBC was gestart. Ik weet nog dat ik toen gezegd heb dat ik de naam niet erg origineel vond omdat er al een station was met die naam. Maar men wist mij verder ook niets te vertellen dus Tom, sorry als het in het verkeerde keelgat is geschoten. Het was niet de bedoeling om verkeerde informatie te geven. Maar er slipt er wel eens eentje tussendoor. Laten we afspreken dat iedereen die iets fout ontdekt dat even naar vermelde postbus stuurt. Je krijgt dan altijd een berichtje terug en we zullen e.e.a. ook in deze rubriek opnemen en dan kunnen we het wat leuker doen. Deze rubriek mag niet een soort zeezender-rubriek worden waar de mensen elkaar regelmatig afkatten. Dat zou teveel voor dit goede blad zijn.

Dan moet mij verder nog even van het hart dat er tot nu toe maar weinig inzendingen binnen gekomen zijn inzake de ontvangst en evt. nieuwtjes voor de middengolf. Dat vind ik erg jammer. Doe dus ook eens mee en gooi er eens wat op. Verder mag natuurlijk iedereen die wat te zeggen heeft dat doen. Zeker als het nieuws is want daar is iedereen blij mee. Wat zeker nieuws is, is het feit dat Spectrum World Broadcasting ontzettend veel reactie's heeft gehad op de marathon-uitzending van eind 1984. daarover en nog veel meer over het station lees je iets verderop.

Om de inleiding af te sluiten moeten we eigenlijk allemaal even zingen want Radio Apollo Int. is zojuist jarig geweest. Het station heeft dat op 10 Februari gevierd. Proost dus en nog vele jaren.

WIE HEEFT DE METEOR GEHOORD???

Uit Finland kregen wij een bericht binnen dat Radio Meteor, een oude plaat

uit Finland, twee uitzendingen had verzorgd. Dat gebeurde op 25 en 26 December 1984. Een derde uitzending werd in de middag van de dertigste December gehouden. De zender die men gebruikte leverde een vermogen van 20 Watt en dat is niet zoveel maar met het zelfde vermogen worden er ook stations uit onze 'buurt' in Finland ontvangen dus waarom niet. Men had een aardige antenne die op een hoogte van 15 Meter was opgehangen. Helaas hebben we geen bericht ontvangen van mensen die het station gehoord hebben. Maar misschien wil iemand dat eventueel alsnog bekend maken. Het adres voor Radio Meteor is: Postbus 41, 7700 AA Dedemsvaart in Nederland.

EEN NIEUWE VUURBAL

Op 13 Januari 1985 maakten wij plotseling kennis met een nieuw station dat voor deze gelegenheid een frekwentie vrij vond in de 41 meter-band. De naam van het station is Radio Fireball 735. Het eerste gedeelte van de naam is wel vrij makkelijk maar wat het getal te betekenen heeft is vooralsnog onduidelijk. Er werd die dag uitgezonden via 7350 KHz. en men heeft een aardig adres gevonden om de evt. schrijvers te kunnen bedienen. Het is P.O.Box 5, Brandon, Suffolk in Engeland. We kennen natuurlijk allemaal Radio Caroline SW. Dit station maakte vroeger gebruik van P.O.Box 1 en verhuisde naar nr.3. Zou men in Brandon de postbussen met oneven nummers reserveren voor vrije radio-stations?

SATELLITE BROADCASTING COMPANY

De SBC werd de laatste tijd niet zo vaak meer gehoord maar men heeft duidelijk plannen om daar verandering in te brengen. De baas bij het station, die de wel-luidende naam Mikel Air draagt, heeft ons laten weten dat het station binnenkort via een ander station te beluisteren zal zijn. En dan wil Mikel SBC vaker de lucht in sturen. Het adres van SBC is hetzelfde als dat van Radio Meteor.

WEEKEND MUSIC RADIO

Daar hebben we er een paar van. Maar met deze WMR bedoelen we het station uit Schotland. Zij hadden beloofd om tussen de Kerst en Oud en Nieuw van het vorig jaar een geintje uit te halen. Dat zou overigens hetzelfde geintje zijn als ieder jaar. Men wilde de bijzonder populaire pirate Radio Telstar op de korte golf laten horen maar dit jaar ging dat dus niet door. Nou ja, dit jaar, vorig jaar dus. Radio Telstar had wat problemen met de GPO en was dus niet in de lucht. Niet dat het station uit de ether gehaald werd maar Telstar kreeg wel ongewenst bezoek. Men wist de zender

echter in veiligheid te brengen. Ook dat was niet zozeer het probleem want de medewerkers van Radio Telstar hadden graag uitgezonden in eerder genoemde periode maar ondanks het feit dat de technicus van WMR de helpende hand bood, wist men de zender niet op tijd gereed te krijgen en dus gingen de uitzendingen niet door. Dat was niet leuk voor de luisteraars die er wel een beetje op gerekend hadden en zeker niet voor de medewerkers van WMR. Zij hadden vele uren in de voorbereiding gestoken. We zullen in de toekomst waar-schijnlijk wel wat meer over het station kunnen lezen want enkele vrienden uit Engeland hebben besloten om eens een weekende naar Schotland te gaan voor een bezoekje aan het station. Daar trekken wij dan weer profijt van. Het adres van WMR is nog altijd: 42, Arran Close, Cambridge in Engeland.

RADIO AQUARIUS INTERNATIONAL

Geen nieuwe maar een gouwe ouwe. Radio Aquarius is tegenwoordig (ik hoop althans dat het nog steeds het geval is) te beluisteren via 7490 KHz. Het station heeft het een tijd rustig aan gedaan. Er werd in 1980 voor het laatst wat van het station vernomen. Het station werd gehoord rond 08.30 uur GMT. Het adres is Postbus 628, 3100 AP Schiedam in Nederland.

SPECTRUM WORLD BROADCASTING

Dit station heeft al verschillende sterke staaltjes uitgehaald. Het begon allemaal in 1983. In de winter van dat jaar ontstond het idee om een station te beginnen dat de nadruk zou leggen op het DX-en. Het station zou er een moeten worden waar de DX-ers hun ervaringen kwijt zouden kunnen en verder wilde men daar veel aandacht aan gaan besteden. Vanaf de prille start had men al het idee voor ogen om over de gehele wereld gehoord te worden. Dat willen overigens de meesten wel en dus keken de DX-ers er wel een beetje van op toen bleek dat het station binnen een jaar via verschillende frekwenties in bijna alle delen van de wereld te beluisteren is geweest. In dat jaar kreeg men meer dan 300 reacties op de uitzendingen. Het grootste succes was het bereiken van Nieuw Zeeland waar men rond Pasen gehoord werd en waar enkele weken later luister-rapporten vandaan kwamen. Vanaf dat moment doen de medewerkers erg veel aan de mogelijkheden die men met de zender zou kunnen hebben. Er werd en in de toekomst wordt er weer veel uitgezonden op erg veel verschillende frekwenties. SWB wil de afstand die men vorig jaar bereikte (19000 Km.) ook nu weer halen. Verder heeft het station, net als de grote wereldomroepen een extra service voor

Australië, een nieuw doelwit van de medewerkers, en de USA. Gerry Sinclair vertelde dat hij echt hoopte dat men dit jaar in het land der kangeroos te beluisteren zou zijn. Hij vertelde verder dat de medewerkers bijna door alle post heen waren die er rond de eerste week van Januari was binnengekomen. Daar waren behoorlijke afstanden te vermelden. SWB heeft de afgelopen maanden verschillende keren vroeg in de morgen uitgezonden om eerder genoemde landen te bereiken. Dit is immers het jaargetijde waarin het wel eens wil lukken en men heeft ook besloten om in Februari en begin Maart verschillende delen van de pogingen te doen. Wat erg leuk is bij dit station is dat men kritiek prima kan hebben. Ze worden er niet kwaad om. En wat erg op prijs gesteld wordt is opbouwende kritiek. Iedereen, al duurt het soms even door de vele post, krijgt antwoord. Ook de mensen die niet de moeite nemen om een IRC te kopen op het postkantoor. Overigens wordt het mesturen van twee van die dingen wel op prijs gesteld want voor niets gaat alleen de zon op en het station scheept de schrijver ook niet af met een kleinigheidje. De medewerkers hebben allemaal een eigen show. Bob Earl brengt de Breakfast show die om 08.00 uur GMT begint. Hij geeft tijdens deze show het eerste nieuws door, draait goed muziek en maakt grappen die vaak

overlopen van sarcasma. Maar hij blijft wel netjes. Gerry Sinclair is een uur later aan de beurt en hij geeft ook veel info en muziek. In zijn programma worden de briefschrijvers even naar voren gehaald en geeft hij ook wat DX-tips. Deze uitzendingen heeft men voorlopig voor 1985 op het programma staan. Men wil iedere Zondag uitzenden. Voorlopig gebruikt men voor deze uitzendingen die op Europa zijn gericht hoofdzakelijk 6240 Khz. In de 48 Mb. maar dat kan natuurlijk veranderen. Daarnaast zal het station ook via vele andere frequenties te beluisteren zijn want men heeft voor Pasen weer een idee voor een marathon. Dan zal het station te beluisteren zijn via de frequenties tussen 3.9 Khz. en 13 Mhz.

SWB is dus volop in beweging en laten we maar blij zijn met een station als dit. Het adres waar je snel bericht krijgt is: 134 Eastworth Road Chertsey, Surrey, KT 16 8 DT in Engeland. Tenslotte kunnen we nog vermelden dat in tegenstelling tot andere beweringen SWB geen enkele binding heeft met Radio Krypton en ook niet met andere stations die in het verleden werden genoemd.

CANZONI RADIO

In Italië heeft men vele prive-stations en er komen er iedere keer weer meer bij. Als je dan een naam hoort als Canzoni Radio dan denk je meteen weer aan Italië maar dit keer zaten we er dus naast. Canzoni Radio komt helemaal niet uit Italië. Het is een station uit

Duitsland. Tenminste, dat was het laatste wat we hoorden. De medewerkers van het station zullen wel aangestoken zijn door de houding van collega 101 Int. want die hebben ook nog niet verteld waar vandaan zij uitzenden. Canzoni Radio zal b.v. te beluisteren zijn via 6206 Khz. Natuurlijk schrokken we daar een beetje van want dat is juist de frequentie waar we Dalmare an FRS-H regelmatig beluisteren. Maar geen angst. Canzoni wordt door Dalmare uitgezonden en we spreken dan van een relay. De meeste programma's zullen via Dalmare en andere stations uitgezonden worden. Het is echter niet uitgesloten dat het station ook met een eigen zender in de lucht komt. Waar die zender staat is voorlopig een raadsel. Men noemt als mogelijkheden Ierland en daar komt-le: Italië. Ook zullen de programma's dan via middengolf en FM te beluisteren zijn. Als programma's heeft men de gewone dingen als een DX-show, letterbox etc. Canzoni Radio wil in zoveel mogelijk banden gaan uitzenden via andere stations. Een raadsel voor de korte golf. Meer nieuws hebben we op het ogenblik niet maar het is te hopen dat er spoedig wat meer helderheid komt want op deze manier kan niemend er een touw aan vast knopen. Een adres hebben we ook nog niet. We houden het voorlopig maar op een station uit Duitsland. En ook voorlopig als enige duidelijke frequentie 6206 Khz. waar we dan maar blijven luisteren, misschien worden we daar wat wijzer.

RADIO APOLLO INTERNATIONAL

Op 10 Februari 1985 besteedde Radio Apollo Int. haar uitzending aan het 3-jarig bestaan. Twee weken eerder was het precies 3 jaar geleden dat het station voor het eerst uitzond in de korte golf. Hoe de uitzending in elkaar steekt weten we op dit moment nog niet. De kopy moet juist die dag op de bus dus bewaren we dat wel tot de volgende maand. Verder nieuws over Apollo is er ook maar weinig. Men heeft voor de lente enkele relays op het programma staan voor Radio Enterprise en Radio USA. Daarnaast komt er misschien ook een Noors station aan de beurt maar meer gaststations worden er niet meer aangenomen. Dan wil Apollo ook dit jaar weer 6 of misschien, als het even meezit, wat meer internationale programma's gaan uitzenden. Daar moet dan wel de medewerking van de mensen van het continent bijkomen en die zijn op het moment niet zo actief. Marcel van Dam heeft zijn studio ongewild af moeten breken. Maar die wordt wel weer opgebouwd als de financiën daar toereikend voor zijn. Daarna gaan zij er weer tegenaan. Verder wil Apollo doorgaan met de co-uitzendingen met Radio 48 Int. en komt ook dit jaar The Voice of the Leek weer aan bod. Waarschijnlijk wordt ook dit jaar weer een poging ondernomen om de USA te bereiken. Die uitzending zal dan

bijzonder vroeg in de morgen plaatsvinden en als de mogelijkheden daar zijn ook worden herhaald. Onlangs werd er uitgezonden i.s.m. Radio 48 Int. Daar kwam bijna niets van terecht. Allereerst was men gewoon een beetje aan het testen meer het signaal kon geen heenkomen vinden zodat men naar andere middelen greep. De antenne werd op het dak van de auto van Howard Bell geplaatst. Daarmee probeerde men het weer en nu lukte het beter hoewel het resultaat niet overdreven genoemd mag worden. Men noemde tijdens de uitzending een telefoonnummer en er werd gebeld uit verschillende delen van het land en ook op de Channel Islands kon men het station, zij het uiterst zwak, ontvangen. Het was dan ook alleen maar een proefje. Dave Scott kreeg overigens nog een vervelende ervaring te verwerken want hij had voor die gelegenheid de accu uit de auto van zijn moeder gehaald en die accu was na verloop van tijd leeg. Hoe vertel ik het mijn ouders??

Mensen die een antwoord kunnen geven op die vraag kunnen schrijven naar: Radio Apollo Int. P.O.Box 5, Hunstanton, Norfolk PE 36 5 AU in Engeland. Een andere mogelijkheid is Postfach 750925, D2820 Bremen 70 in Duitsland.

SNELLE SCHRIJVERS

We hebben de afgelopen weken veel reacties binnen gehad omtrent de beantwoording van ingezonden luisterreporten. Men is over het algemeen erg positief over het geschrevene en slechts enkelen dachten dat wij er iets aan konden doen als stations niet of erg laat antwoorden. Dat kunnen we dus absoluut niet. Erger nog, we zijn er zelf ook regelmatig het slachtoffer van. Er zijn gelukkig erg veel stations die wel snel antwoorden. Spectrum World deed er 10 dagen over en Radio Kritel was ook erg vlot met 15 dagen. De snelste was Radio Delta uit Nederland. Van dat station was het bericht al na 9 dagen binnen. Station 41 deed er ook maar 11 dagen over. Radio Flying Dutchman en Radio 48 Int. houden elkaar in evenwicht met 14 dagen. Radio Big Brother is traag maar de QSL-kaarten rollen wel binnen. We kregen reacties binnen die ons vertelden dat het station er 75 en 48 dagen over deed. Dan komt de absolute uitblinker van deze maand. Van Radio Milano Int. kregen we te horen dat het station er 129 en een keer 143 dagen over had gedaan om de post te beantwoorden. Ondergetekende stuurde zo'n twee maanden geleden een rapport en heeft nog steeds niets gehoord. Ik zal nog wel een poosje moeten wachten. De Nederlandse stations doen het over het algemeen erg goed en dat is voor ons toch een heugelijk feit. KBC 25 dagen. Albatros 24 dagen. Flying Dutchman zo'n 16 dagen en Delta dus 9 dagen. Klasse vind ik dat. Naast Radio Milano Int. is ook Radio Mirage een probleem want dat station beantwoordt ook niet meteen. Ze

staan al een poosje bekend als een station dat nauwelijks reageert. De uitzending van 4 November heeft wel redelijk wat brieven opgeleverd maar tot dusver hebben we geen meldingen binnen van mensen die al antwoord ontvingen.

RADIO ALBATROS

Even was het stil rond dit Nederlandse station. Men heeft echter de draad weer opgepekt. Tenminste, dat waren de plannen voor Februari en we moeten af en toe een beetje op de feiten voorruit lopen. Radio Albatros heeft echter laten weten vorige maand weer terug te keren. Zij hadden hun zender opgeblazen toen zij uitzonden via 6200 Khz. In December van het vorige jaar. Het station werd voor het eerst gehoord op 25 November van het afgelopen jaar en toen kreeg men maar enkele brieven binnen. Daarom wil men nog een poosje doorgaan om te laten zien dat men werkelijk wat in de mers heeft. Peter is de diskjockey van het station en hij hoopt dat hij wel veel brieven moet beantwoorden. We hopen met hem mee. Tenslotte kunnen we nog mededelen dat het station in de lucht zal komen met een zender die rond de 25 Watt zal gaan leveren. Het adres is Postbus 290, 3330 AG Zwijndrecht in Nederland.

RADIO BIG BROTHER

Johan Rood schijnt het erg druk te krijgen. Ook Radio Big Brother heeft nu aangekondigd dat men via Delmare gaat uitzenden, als herhaling. De programma's zullen eerst via de eigen zender uitgezonden worden waarna de banden naar België gestuurd worden en daarna zal het station dus via 6206 Khz. te beluisteren zijn. Als alles goed is gegaan zal de eerste show al via Delmare zijn uitgezonden. Men heeft 3 uur zendtijd gehoord in België en de eerste show zou o.a. een overzicht bevatten van de politieke piraten die er in Duitsland bij bosjes zijn. Op 27 Januari was Radio Big Brother te beluisteren maar toen stopte men nogal abrupt. Plotseling was er geen signaal meer te nemen. Wat de reden hiervan was is niet bekend maar laten we hopen dat het station niet uit de lucht is gehaald want dat zou natuurlijk niet leuk zijn. Rond deze tijd van het jaar wil men in Duitsland nogal eens rot doen tegen vrije radiostations. Het adres van Radio Big Brother is Postfach 750925, D2820 Bremen 70 in Duitsland.

FUTURE WORLD RADIO

Dit station heeft dus niets te maken met KBC Radio. Enige tijd terug liet men blijken dat men niet zo tevreden was over de post-bezorging via de postbus. Hopelijk zijn die problemen opgelost. Dit is waarschijnlijk de reden waarom verschillende mensen ook nog geen reactie van FWR ontvangen hebben. Omdat

het station hier zelf weinig aan kan doen hebben we het station niet vermeld in het rijtje met stations dat het wel doet betreft niet zo best doet als het op beantwoorden aankomt. Men maakt echter nog altijd gebruik van Postbus 725 in Arnhem in Nederland.

RADIO NOVA MUSICA

Dit keer wel echt Italiaans. Roger Kirk van Radio Victoria levert ook regelmatig bijzonder waardevol nieuws. Hij kwam met de mededeling dat sinds 27 Februari

Radio Nova Musica met uitzendingen is begonnen in de 41 Mb. op 7480 Khz. Men heeft een zender die 100 Watt levert. De programma's die te horen zijn worden getept van de FM-frekventies van het station. In de FM-band gebruikt het station 87.6 MHz, 96.7 MHz, 99.9 MHz, en 105.5 MHz. De baas van het stel is Claudio Barretti en het adres is: Radio Nova Musica, Via Burridge 24A, I-33080 Procla (Portenbne) in Italië.

RADIO VICTORIA

Over dit station kunnen we hopelijk binnenkort lezen in het FRM. Als het aan Roger Kirk en mij ligt gaat het zeker door maar Jose is de baas. Radio Victoria draait nog altijd lekker. Er komen nog altijd leden bij voor de club maar het zijn er nog altijd niet genoeg. Dus iedereen die interesse heeft mag altijd schrijven. De mogelijkheid bestaat dat Radio Victoria op het moment niet meer via de zo vertrouwde 7295 Khz te beluisteren is. De resultaten van deze frekwentie waren zeker niet slecht maar men wilde betere resultaten. De frekwentie werd een tijd geleden ook uit nood gekozen door Radio Milano Int. maar frekwentie moest verlaten van de Italiaanse regering. Sinds enige tijd zendt RAI regelmatig buiten (1) de band uit en wat zij mogen mogen anderen ook. Dus is men bij Milano, en ook bij Victoria van plan om een andere frekwentie op te zoeken, want de stations werken nauwer samen dan we denken. Het is dan ook helemaal niet vreemd als het station onlangs al boven de 7300 Khz. te beluisteren is geweest. Daarbij kunnen we nog vermelden dat 7341 Khz. de meest geschikte frekwentie lijkt te zijn. Daar zal men dan ook verder gaan met de zeer succesvolle geschiedenis van de zeezenders die men erg grondig aangepekt heeft. Zo grondig dat zelfs op dit moment de programma's nog niet allemaal klaar zijn. De boei is wel helemaal gereed maar men houdt de mogelijkheid open om de laatste bijzonderheden die eventueel plotseling opduiken alsnog in te passen. Radio Victoria biedt de gehele documentaire te koop aan in hun Fanzine. Informatie kan verkregen worden via de postbus van het station. Men heeft overigens nog wel meer leuke dingen die voor een klein prijsje de deur uit gaan. Het is zeker de moeite waard om eens te

schrijven naar het station en ook eens op te letten bij de uitzendingen. Men heeft sinds enige tijd een Nederlands gepresenteerd programma. De jongen die men daarvoor heeft aangenomen is ook niet de eerste de beste. Hij doet het erg goed en de programma's vallen bij de direkte van Radio Victoria in de smaak. Een nieuwe doelgroep hoewel men waarschijnlijk Duitsland als voornaamste doelgroep heeft gekozen. Maar een beetje hulp van de burens is nooit weg. Uit de reacties van vorige maand bleek dat veel mensen wel interesse hebben in een uitgebreid artikel over dit station. Men wil wel eens wat meer weten over de jongeman die kapsones heeft. Nou, ik ken vertellen dat het met die kapsones best wel meevalt. Voorlopig heeft die jongen al behoorlijk wat spullen aangedragen voor zo'n artikel waarbij een behoorlijke hoeveelheid tekst. De OSL-kaart is er al en daarnaast zijn er wat foto's mee gestuurd. Het adres van Radio Victoria is Postfach 1214, D-6380 Bad Homburg in Duitsland.

ITALIE

We zijn er toch een beetje mee bezig als we het over Victoria hebben want die zenden uit via Radio Milano Int. Inmiddels hebben enkele Italiaanse stations het loodje gelegd. Het zijn Radio Manila en Radio Europe Int. Er is echter ook een nieuw station dat is gaan uitzenden via de middengolf. We hebben al berichten over het station als zou het laat in de avond in Nederland ontvangen zijn op 1621 Khz. Het station heeft als naam Radio Internationale Verona. De zender heeft een vermogen van 100 Watt. Het adres van het station is Via Corso Porto Palio 34, 37100 Verona Italië.

RADIO SYLVIA INTERNATIONAL

We hadden al een poosje niets meer van het station gehoord en dat was niet zo vreemd want dat soort dingen gebeurt wel vaker. Radio Sylvia schaalden wij gewoon in het rijtje stations dat er gewoon even mee ophoudt. Daar zaten we dus lekker naast want het station is inderdaad gestopt, maar helemaal niet op de manier waarop de meeste stations dat vaak doen. Radio Sylvia werd voor het laatst gehoord op 9 December 1984. Dat was dan ook meteen de dag waarop de politie de boel confisqueerde. Radio Sylvia was dus niet meer. De berichten komen overigens maar sporadisch door en we zitten nog altijd op een antwoord van de medewerkers zelf te wachten. Waarschijnlijk kunnen we dan wat meer vertellen inzake de wettelijke toedracht van de raid. Dan weten we ook meteen of het station zal terugkeren in de ether. Het zou wel erg jammer zijn als het station niet meer te beluisteren zou zijn. Sylvia was nog erg jong en wie gunt zo'n station nou een wiegedood! De politie, en dat is het laatste bericht wat we binnenkregen, viel binnen

rond 12.30 uur GMT en arresteerde vier medewerkers van het station die dus allen op een forse boete mogen rekenen. Daar is men in Duitsland immers helemaal niet misselijk mee. Het is dan na bovenstaande ook erg onwaarschijnlijk dat het station zal terugkeren in de ether.

RADIO EASTCOAST COMMERCIAL

Een station wordt wel eens uit de lucht gehaald. Sommige stations wel vaker. Er zijn ook stations die steeds weer teugkomen en stations die verschillende keren afscheid nemen. Radio Eastcoast Commercial is een station dat we in elk rijtje kwijt kunnen. Een tijdje terug werd het station een paar keer uit de lucht gehaald en dat had op een gegeven moment tot gevolg dat de medewerkers achtervolgings- weanzin kregen. Zij hadden echt het idee dat de politie hen overal volgde. Dat was natuurlijk helemaal niet waar. Radio Eastcoast was op dat moment druk bezig met de relays van Wonderful Radio London Int. een station dat helaas niet als zeezender terug zal keren, tenzij wonderboy Wendale weer andere berichten heeft ontvangen. Bij ECC ontkende men ook maar iets uit te staan te hebben met de uitzendingen van WRLI. Opmerkelijk was echter wel dat de uitzendingen plaatsvonden op precies dezelfde frekwentie waarop ook ECC te beluisteren was. ECC stopte, WRLI ging door. Radio 47 Int. kwam en gebruikte dezelfde frekwentie waarop ook WRLI te beluisteren was. Bij Radio 47 Int. was Norman Nelson te horen en die kennen we natuurlijk ook wel van Eastcoast Comm. Inmiddels heeft Radio 47 Int. weer plaats moeten maken want op een mooie dag in Februari, het was de eerste Zondag, werd Radio Eastcoast Comm. weer gehoord. We worden dus stevig in de mailing genomen. Radio Eastcoast Comm. is dus verre van dood en ook WRLI zal dus gewoon blijven uitzenden. Radio Eastcoast Comm. is een station dat ook gebruik maakt van de postbus in Duitsland. Het adres is o.a. te vinden onder Apollo Int. Wat men verder van plan is bij Eastcoast is niet bekend. Maar men blijft echter wel uitzenden want dat doet men nu al vele jaren met veel succes.

RADIO LONDON

Om de verwarring nog wat groter te maken is er nu in de UK een station bijgekomen dat luistert naar de naam Radio London. Op 27 Januari was men voor het eerst te beluisteren. Radio London was op verschillende frekwenties in de 48 Mb. te horen en riep andere stations op. Weekend Music Radio uit Schotland reageerde en zo konden we wat meer te weten komen over het station met de zo

bekende naam. De persoon die via het station te beluisteren was noemde zichzelf Richard en had onlangs nog gewerkt voor verschillende landpiraten in de UK. Hij noemde in zijn gesprek met WMR o.a. de stations Radio Floss en Radio Jackie die beiden uit London komen. Over dat laatste station hebben we nog een nieuwtje maar daarover later. Richard gaf ook een adres door en dat was RT 163, P.O.Box 206, Aylesbury, Buckinghamshire in Engeland. Er werd op die dag met een oude zender gewerkt die men aan het uittesten was. De verbindingen die werden gelegd zullen spoedig tot het verleden behoren want men wil reguliere uitzendingen gaan verzorgen voor geheel Europa. Het zal ons benieuwen.

RADIO PACIFIC INTERNATIONAL

Adressen blijken de laatste tijd nogal wat problemen op te leveren. Futura World Radio, KBC en al die Engelse stations. Er was altijd wel iets met het adres. Dat geldt ook voor Radio Pacific Int. Dat station zou via verschillende adressen te bereiken zijn maar dat is absoluut niet waar. Het enige adres wat door Radio Pacific gebruikt wordt is een adres in Frankrijk. Het is het adres van Radio Waves Int. het station dat de uitzendingen voor Radio Pacific Int. verzorgt. Dit adres luidt: BP 130, F-92504 Rueil Malmaison, Cedex in Frankrijk. Daar moet dus alle post voor Radio Pacific naar toe. Het is de enige manier om een reactie terug te krijgen.

RADIO FLYING DUTCHMAN

Nederland spreekt duidelijk een woordje mee want Radio Flying Dutchman is bijzonder vaak te beluisteren in de 48 Mb. Men probeert daar verschillende frekwenties uit. Radio Flying Dutchman is regelmatig met een bijzonder sterk en goed signaal te horen. Naast de programma's in de 48 Mb. werd er door verschillende DX-ers ook melding gemaakt van het feit dat het station in de middengolf met een even goed signaal te ontvangen is. Dat signaal schijnt zelfs in Engeland vaak erg goed door te komen. We zullen eens kijken of e.e.a. klopt. Maar klinkt natuurlijk wel lekker als je hoort dat landgenoten suksas hebben. Postbus 58, Westerbork in Nederland is het adres.

RADIO CLCG

Ook verwarring omtrent dit station. Zij hebben geen eigen zender maar maken gebruik van relays. Radio Waves doet dat o.a. maar ook Delmere en Station 41. Inmiddels was CLCG ook te horen via 7360 Khz. maar welk station dit verzorgde dat weet men zelfs in Duitsland niet. Men verdenkt Radio Marabu van dit gebeuren maar ook daarover weet men niets met steilheid te bewijzen. Op 27 Januari 1985 was het station weer te beluisteren via de zenders van Radio Delmere. Ook

voor 10 Februari was een uitzending afgesproken. Radio CLCG zendt nu niet meer uitsluitend in de Duitse taal uit maar ook Engels en zelfs Nederlands is te horen. Daarnaast was er een programma van Andy Top te horen die officieel medewerker van Radio Waves Int. is. Verwarring alom. Het station is te bereiken, en dat is wel zeker, via Postfach 540101, D-4100 Duisburg in Duitsland.

Het zit er weer op voor deze keer. Jullie weten het. Alles is welkom! Vooral de middengolf mag wel wat meer aandacht hebben dus ontvangsten zijn van harte welkom. Daarnaast kunnen we ook tips gebruiken. Er is erg veel te horen en ik heb het al eens eerder gezegd; ik heb maar twee oren dus hulp is van harte welkom.

Tenslotte nog even een opmerking over het SKY CHANNEL artikel: "Grote klasse". en "Doorgaan".

Jos, POSTBUS 19037, 3501 DA UTRECHT

INTERNATIONALE ANTWOORD COUPONS

Hallo Jos, Je vraagt om tips en ik zit nu al weer enige maanden achter mijn monitor jouw aandeel aan dit blad uit te typen zodat ik weet dat dit onderwerp, kortweg IRC's genaamd

in ieder geval recentelijk door jou niet is behandeld. Vandaar voor de nieuwe lichting maar eens een uitleg over deze waardepepiertjes. Ook bij het FRM gebeurt het wel eens dat een lezer uit het buitenland postzegels bijsluit voor antwoord. Dit heeft uiteraard geen enkele zin. We kunnen moeilijk van Jose verwachten dat ze b.v. de trein naar België pakt om een brief te posten. Hiervoor zijn Internationale Antwoord Coupons verkrijgbaar. Deze horen op alle postkantoren verkrijgbaar te zijn, maar in de praktijk blijkt vaak dat de kleine kantoren en agentschappen in het geheel niet weten waar ja het over hebt als ja erom vraagt. Maar de grotere postkantoren hebben ze in ieder geval. Deze coupons koop je net als postzegels en je kan ze dan bij een brief insluiten waarna de ontvenger ze, ook waar op het postkantoor, weer kan inwisselen voor postzegels. Deze IRC's (Int. Reply Coupons) worden bijna in alle landen van de wereld geaccepteerd. Bij officiële stations is het gebruikelijk dat je twee van deze coupons meestuurd als je zeker wilt zijn van een antwoord. Daar ook piraten stations buiten de postzegel ook nog verdere onkosten maken (enveloppe, QSL-kaart etc.) lijkt het mij niet meer dan billijk ook bij deze stations het meesturen van twee (of meer) coupons tot een vast gebruik te maken.

Tot volgende maand, Alfred.

FRM International

RADIO JACKIE CLOSE DOWN

Since the introduction of the Telecom Bill in mid 1984, which gives tougher penalties to illegal broadcasters, Radio Jackie had been able to broadcast to South West London on 227m. 24 hours daily using some 100 W. of power. Despite raids by DTI officials on others such as Skyline Radio and Horizon Radio it would have appeared they turned a blind eye to Jackie. This situation continued until December 1984 when Jackie were served with a writ signed by Sir Michael Havers, Attorney General. The writ was in two parts:

1) Contravention of the Wireless Telegraph Act, an injunction will be sought to stop the station broadcasting.

2) This concerns the loss of advertising. The case was brought by the ILR station Radio Mercury in Relgate. After the case was first heard in December a sequence of adjournments followed, the latest of which is for March.

Anyway the station continued to broadcast without any trouble until Friday February 1st at 11.20 AM. A force of eight DTI officials and eight policemen raid the studios of Radio Jackie. The attack seemed to be fairly nasty with the officials removing the front door which apparently was open! It would appear that only the DTI men, including the infamous Eric Gotts were heavy and that the Police attitude was totally different. Two "Budgett" rent-a-vans were rented to remove the gear including an Alice mixer, Technics turntables, Plessey cart. machines and AKG mics. The transmitter was taken from a different site. It would appear that the officials were busy for some nine hours even removing all cables! At this first raid no one was arrested, but all were cautioned with a view to prosecution.

Radio Jackie returned to the air at around 07.45 on Saturday morning and were on and off air during the day, as adjustments were made to equipment. On Sunday morning February 3rd at 02.05 a second raid was made and again all the professional studio gear and the transmitter were taken. A meeting of staff and the management of the station took place on Sunday, where there was still a feeling of hope for the future.

Indeed by Monday Jackie were back on with an additional outlet on FM which was likely being used to link studio to the MW rig as they probably did not want to risk losing any more expensive microwave links.

During Mondays programming they did announce that at 1900 that night Radio Jackie would close down and DJ's urged listeners to come along to the studio to support the station. They announced during the day that another raiding party were expected and indeed they were not to be disappointed. As the closedown approached Jackie staff were outside the studio handing out stickers, visors and T-shirts to those passing the studio and to the around 250 supporters who turned up. However around 1845 Mr. Gotts and Co. turned up again and raided, although this time instead of valuable studio gear all they got was a disco console on loan from Skyline Radio as well as the transmitting gear. And so Radio Jackie left the air.....

The station claim some 30,000 pounds worth of equipment was taken. A story says that Michael Knight would like to try weekend only transmissions as it was in the 70's, but the majority of staff was against this. Whatever happens it would be a pity to lose this pioneer of local radio in the U.K. forever.

IAN BIGGAR, 43 FUDSTONE DRIVE,
KILBIRNIE, Ayrshire KA25 6DF,
SCOTLAND.

Radio Jackie hope to come back, along with a "community" radio license. Some rather sad news, I'm afraid. I wonder, if this increased DTI/Home Office activity will discourage the remaining SW-stations from broadcasting?

On that subject, I heard the following SW "pirates" on 27th Jan. & 3rd of February. On the 27th, Radio Atlantis Shortwave was heard testing with 10 Watts - on a new frequency- 6238 kHz. I heard them from 11.05-12.32 (local time) when they suddenly disappeared!

A new QSO station "Radio London U.K." which operate from the North London area came on 6238, requesting contact with Atlantis SW. This station was heard again on February 3rd, this time on 6295, at 11.45 again at 1.02 p.m. They were engaged in conversation with "Radio Bluebird", a Dutch QSO station.

The operator of Radio London U.K. stated that he was using a "Col-lins" ex-Navy transmitter of around 30 Watts! (A lot of power, eh?).

Also on the 3rd of Feb. East Coast Commercial was heard on approx. 627 from 10.30 a.m. until 12 mid-day.

A FREE RADIO ENTHUSIAST.

ANORAKS U.K.:

IRISH STATIONS

RADIO Q102 is a new station, heard with test transmissions early January. However on Jan. 23 the station duly opened as planned and announced at 1900gmt., with a short message from station manager, Lawrence John, followed by a president Regan take off, then an hours programmes from Jason Maine, then into the regular line-up, commencing with John Kenny. The 828kHz. transmission was logged here (Blackpool) during the day and again during the opening of the station, but very weakly. The following day a vast improvement had been made to the transmission and the station could be heard clearly on the U.K. side, except in areas like Leeds and Birmingham, where there are stations on 828kHz.

The programming on the station was superb, as were the presenters, the jingles and the adverts. In fact, it would have been difficult for a normal listener just tuning in, to tell whether they were tuned to Nova or Q and we can only congratulate them for this. Had it been anywhere other than Dublin, I would have suggested that what they have done (i.e. made a Nova clone) was foolish, but as it is Dublin, I can see the reasons. When, or if, they ever hand out licenses to the stations, this one must take preference over Nova, simply due to the fact that it is Irish owned, funded and run. However, in the meantime, with no licenses, they are going to get the big advertisers, but who is going to lose out. Obviously three stations, RTE, Sunshine and Nova, but personally I think the latter is going to lose out the least and Sunshine the most, but as usual, only time will tell and we shall see. In the meantime, we wish them every success. In Ireland, Q102 can also be heard on FM.

RADIO NOVA

Transmission-wise, early February was very good, with no known breaks in transmission at all. Presenter-wise, there have been one or two changes. Trevor James (Clever Trevor), presented his final show from 09.00 till 10.00am on Monday and has since departed from Nova. His place has been taken by another Englishman, Steve Gordon, who has also been appointed as station manager. Henry Owens, formerly Alan Reid of South Coast Radio, has also departed, as has transmitter assistant/electrician, D. Walsh. Peter Madison has been appointed as producer/librarian and his good work can be detected already, with the better selection of music being heard.

Latest line up:

06.00am: Colm Hayes
09.00am: Steve Gordon
11.00am: John Clarke
02.00pm: Tony Allan
04.00pm: Greg Gaughran
08.00pm: Aidan Cooney
00.00am: Noel Clancey

Newsreaders: Bob Gallico, Mark Weller and Bernie Jamieson in the week, Dave Johnson at the weekend, with Aidan Cooney on Sport. Weekend presenters: Peter Madison, Hugh O'Brien and Dave Harvey. Syndicated shows: Rick Dees Top 40 and Declan Meehan's European Top 40.

A series of adverts during the week indicated that Tony Allan's "Stick It In Your Ear" was about to return. This programme is more or less given over to tapes from new bands and was first run about three years ago by Tony and when he packed it in, Dennis Murray took over with his now famous rock programme. Bands interested were asked to send in tapes for inclusion in the show, which commenced on Sunday 17th February. On the same day Bob Gallico's "Classical Collection" returned, along with Dave Harvey. The latter goes out at 6.00pm., and the former 8.00pm till midnight, both programmes (as far as we know) on FM only.

Also on FM only, Monday to Friday, at 07.00pm. can be heard "Dublin Today" with Shaun McGewan, Jenny McIvor and Linda Conway, "Local Community Radio for the Greater Dublin Area" as they say (and not the 738 kHz. transmissions, as Steve Gordon was mistakenly heard to say).

Radio Nova production studio (Photos: Gary Hogg)

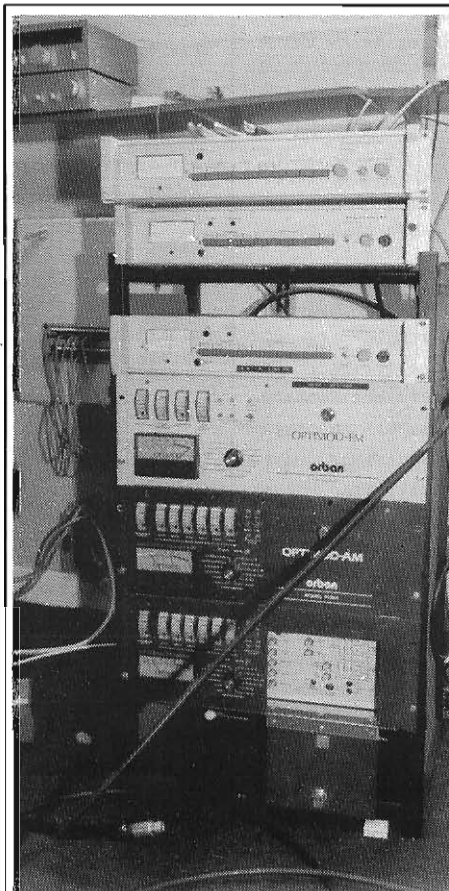
That is about it from Nova, apart from a news bulletin heard on a Thursday morning, read by Bernie Jamieson). It said that there were once again further proposals being put forward in the Dail (Parliament) for licensed local radio. It said there were likely to be three large independent stations in areas like Dublin and also stations in the less populated areas. If the latter stations made any money at all, they would have to

put it into community projects in that particular area. RTE, the national body was to have a 25% stake in these stations. It is not likely to ever get off the ground, as Fine Gael need the Labour Party to get anything through the Dail (it is a coalition government) and the Labour Party are hardly likely to agree to RTE having anything but 100%.

VOICE OF PEACE

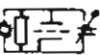
In the last week of January Steven Price, Bruce King and Daavid Fortune all left the station. Steven will be trying to obtain work on one of the Irish stations, while also re-establishing the Tower Radio group, to apply for a community radio license in Blackpool, later in the year. Bruce King will be returning to free lance work on BBC Radio Lincoln. Daavid Fortune is going to Paris and then Hong Kong to a promise of free-lance broadcasting work.

The daytime format over the past three months has been as follows: each hour...News in Hebrew...old hit...hit...Hebrew...adverts...LP track...old hit...LP track...old hit...Main ID...recent hit...LP track...old hit...Hebrew...adverts...hit...LP track...old hit...LP track (if time permits). The old hits were mostly '70's and approved by Abe's friend Ruven. The selection of new and old LP's was approx. 60 and had to be played in strict rotation (Abe had a list). Some DJ's followed the format more than others and when Abe was out of the country, it sounded a better station, certainly different.

Optimod AM & FM/UHF links

Techniek

A.S.H.

POSTBUS 380
1700 AJ HEERHUGOW.

ONTSTOREN (2)

Een verhandeling over storingen, veroorzaakt door HF-instraling in onze huis-, tuin- en keukenapparatuur

STORENDE STRALING IN TV- EN FM-TUNERS

Bij storingen door mentelstromen kan een HF-scheidingstransformator met een bereik tussen 40 en 800 MHz. uitkomst bieden. Verschillende fabrikanten maken ze in uitvoeringen voor 240 Ohm en 75 Ohm antenne-uitgangen. Het fijne van deze in de handel verkrijgbare scheidingstrafo's is, dat we ze eenvoudig tussen de antenne-aansluiting op het toestel en de aansluitingskabel geplaatst kunnen worden. Het bespaart de amateur ingrepen in het gestoorde toestel zelf.

Ingeval van te grote stoorsignalen op de tuneringang, die de buis of de transistor in de eerste trap oversturen, kan een hoogdoorlaatfilter worden tussengeschakeld, dat alleen de frequenties in het televisie- of het tunergebied doorlaat. Het kan ook zijn, dat er -voor wat betreft de TV-ontvangst op het 1e kanaal geen TV-zender wordt ontvangen. In dit geval moeten we een filter met een grensfrequentie van 170 MHz. toepassen. Dit is overigens een fijn soort filter, want het voorkomt ook storingen in toestellen die op de 4- en 2 meter band werken.

Betreft onze storing de andere kanalen, dan nemen we een filter met een grensfrequentie van 40 MHz.

Veel toestellen vanaf het bouwjaar 1975/76 zijn al uitgerust met een ingebouwd hoogdoorlaatfilter. Dit geldt ook voor bijvoorbeeld de Philips met het zwart/wit chassis type E1 en met het kleure chassis type K9.

Het hoogdoorlaatfilter met de grensfrequentie van 40 MHz. is als een gedrukte spoel samen met de condensatoren ondergebracht in het huis van de coaxantenne-aansluitbus. Als we echter nog een toestel tegenkomen, waarin dit filter ontbreekt, dan kan dit component bij de Philipsdealers besteld worden. Op de 10 centimeter lange coaxkabel een dit Philips-filter kan zonder meer een coaxsteker worden bevestigd. Met het component hebben we dan een hoogdoorlaatfilter, dat zonder ingreep in het toestel zelf is aan te brengen tussen de antenne-aansluitbus en de antennekabel.

Hoewel in de meeste gevallen met deze kleine aanpassing de storing is opgeheven, kunnen zich hardnekkige storingen blijven voordoen. We kunnen dan niet alleen meer volstaan met het filter. Een oplossing voor deze problemen kunnen we vinden in toepassing van een HF-scheidingstransformator. De transformator moet voor het hoogdoorlaatfilter geplaatst worden.

Bij de meeste FM-radiotuners komen nauwelijks storingen voor, die door vreemde stations worden veroorzaakt. Dit komt omdat in deze tuners -in tegenstelling tot die in een TV-ontvanger- wel de parallel-resonantiekring met inductieve antennekoppeling wordt toegepast. De veraf-selectiviteit is

hier dan ook navenant beter, want zelfs die signalen met een dermate hoog niveau van sterkte, dat een TV-ontvanger er niet mee uit de voeten kan, worden door deze kring uitgefilterd.

In bijzondere omstandigheden (we denken hier aan een tuner die vlakbij en vlak onder een zender en zenderantenne is opgesteld) kan er echter oversturing optreden. Ook hier kan de HF-scheidingstransformator uitkomst bieden. Het is mogelijk; dat een amateur in zijn omgeving moeilijk aan de hulpmiddelen kan komen, daarom geven we in fig. 6 t/m 10 een beknopte handleiding tot zelfbouw van deze componenten.

STORENDE INSTRALING VAN FM-ZENDERS IN TUNER INANGEN

Om storingen in de ontvangst door sterke signalen van plaatselijke FM-zenders te voorkomen, moeten er selectieve middelen in de vorm van spier- of zuigkringen worden toegepast. Een heel eenvoudig middel, dat echter zijn nuttige diensten al vele malen heeft bewezen is een rechtstreeks op de tuner-ingang aan te sluiten parallelleiding. Deze leiding werkt als een zuigkring. De lengte van deze parallelleiding wordt dan op de frequentie van de stoorzender afgestemd en hiermee wordt dan praktisch een kortsluiting verkregen voor het storende signaal.

Het kortsluitfilter kan gemakkelijk zelf worden gemaakt, want het bestaat bij een 240 Ohm antenne-ingang uit een stuk lintkabel en bij een 75 Ohm aansluiting uit een stuk 75 Ohm coaxkabel.

De lengte van de kabels kunnen we als volgt berekenen:

$L_{\text{engte}} = 1/4 \text{ golflengte} \text{ minus } V = \text{Verkortingsfactor}$

Lintkabel: $V = 0.82$ Damping ongeveer 45 dB.

Gewone coaxkabel: $V = 0.67$ Damping ongeveer 35 dB.

Coaxkabel met schuimplisol. $V = 0.82$ Damping ongeveer 45 dB.

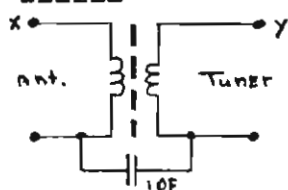
Voor een optimale afstemming van de parallelkabel op de frequentie van het stoorsignaal maken we de kabel eerst wat te lang, ongeveer een centimeter of drie dan was berekend.

Oor nu stukjes van 3 tot 5 mm. af te snijden, verkorten we de kabel net zoveel, totdat alle storing is verdwenen.

Voor de frequentie van bijvoorbeeld 145 MHz. (het midden van de 2-meterband) bedraagt de lengte van de parallelleiding bij gebruik van lintkabel 41 cm. Gebruikt men coaxkabel, dan is de lengte voor deze band 34 cm. De parallelleiding blijft aan het einde open.

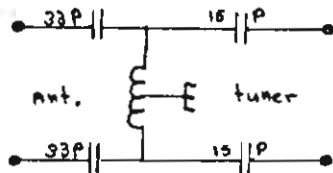
Oversturing van breedbandantenneversterkers door sterke plaatselijke stations op de FM-banden kunnen ook voorkomen worden met een parallelleiding. De leiding wordt dan rechtstreeks op de ingang van de versterker aangesloten.

afb. 6

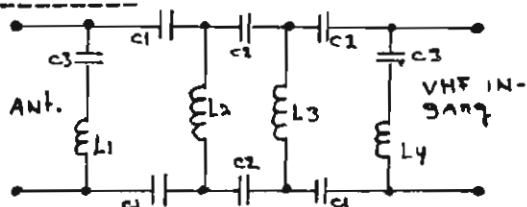
Schakeling en uiterlijk van een HF-scheidingstrafo. Aan te sluiten vanaf de antennebus naar de beschermingscondensatoren op 240 Ohm lintkabel of 75 Ohm coaxkabel. Bij 240 Ohm te gebruiken een dubbele ferrietkern van een breedband-antennetrafo 2 x 3 windingen door de beide gaten. Te gebruiken draad is CuL 0.3 mm. Bij 75 Ohm, te gebruiken een kern (ferriet) met 2 gaten met $\varnothing$ 4 mm., 2 x 2 windingen door beide gaten. Draad is 0.2 CuL

afb. 7

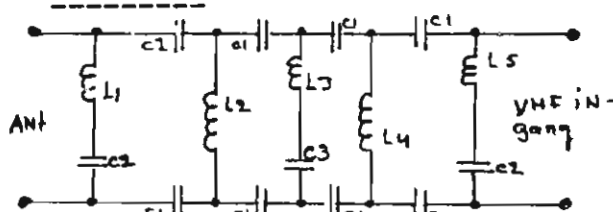

Eenvoudig hoog-doorlaat-filter voor 240 Ohm. Voor bereik 1, 12 windingen, voor bereik 3, 6 windingen. Spoel is vrij opgehangen en heeft $\varnothing$ van 6 mm. De windingen liggen aaneengesloten en zijn met 0.6 mm. CuL gewikkeld. Denk om de mid-denafkapping.

afb. 8 a

afb. 8 b

Hoogdoorlaatfilter in een lintlijn, voorgeschakeld voor de antenne-ingang van de TV-ontvanger. Het gaat hier om een 240 Ohm aansluiting.

In de afbeelding is a. enkelvoudig en b. dubbel uitgevoerd.

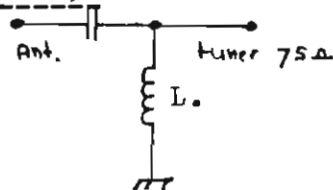
Alle C's in a zijn $C1 = 33$ pF, $C2 = 15$ pF en $C3 = 12.5$ pF.

$L1 = L4 = 2.3$ uH. $L2 = L3 = 0.48$ uH.

In b zijn alle $C1 = 33$ pF, $C2 = 12.5$ pF en $C3 = 25$ pF.

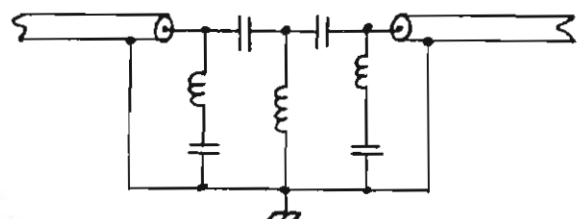
$L1 = L5 = 2.3$ uH. $L2 = L4 = 0.48$ uH en $L3 = 1.15$ uH.

afb. 9

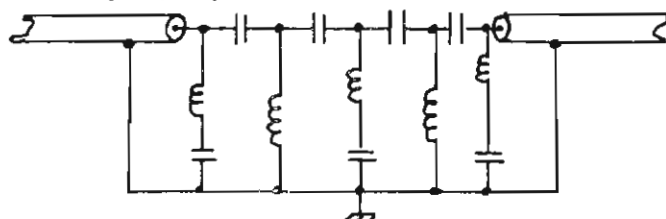

Een zeer eenvoudig hoog-doorlaat-filter voor 75 Ohm. Voor bereik 1 is L 5 windingen. Voor bereik 3 is L 3 windingen. De spoel wordt vrij opgehangen en heeft een doorsnede van 6 mm. en is gewikkeld van 0,6 mm. CuL aaneengewikkeld.

afb 10 a

afb. 10 b.

Hoogdoorlaatfilter in een coaxkabel, voorgeschakeld voor de antenne-ingang van de TV-ontvanger. Het gaat hier om een 75 Ohm aansluiting.

Voor a is $C1 = 68$ pF, $C2 = 50$ pF. $L1 = L3 = 0.6$ mm. CuL aaneengewikkeld op een stift $\varnothing$ 6 mm., 0.6 uH. $L2$ is idem als $L1$ en $L3$ gewikkeld op een $\varnothing$ 4 mm. stift en heeft een waarde van 0.13 uH.

In b. is $C1 = 68$ pF, $C2 = 50$ pF en $C3 = 100$ pF. $L1 = L5 = 0.6$ uH. $L2 = L4 = 0.13$ uH en $L3 = 0.3$ uH. De uitvoering van de spoelen in b. is idem aan de spoelen in a. De spoelen in a en in b. zijn vrij opgehangen. Alles dus met 0.6 CuL wikkeldraad. Het filter in afb. a is enkelvoudig uitgevoerd. Het filter in b. is dubbel uitgevoerd.

HF-INSTRALING VIA AANGESLOTEN LEIDINGEN

We werden gebeld door een wat wanhopige amateur: de man dreef een lokaal radiostation op de 3-meterband, FM-modulatie, frequentie 102.5 MHz. De amateur had klachten gehad van een overbuur. Er was storing op zijn televisietoestel. Het beeld toonde onstabiel, werd afwisselend licht en te donker, waarbij het laatste het meest voorkwam. Verder was er sprake van strepen op het beeld.

De amateur, zeer van goede wille, had (ook in zijn eigen belang) ven meet af aan de nodige aandacht aan de klachten geschonken. Inmiddels had hij el HF-scheldingstrafo's geplaatst en filters toegepast. De klachten bleven echter. Hij wist 't niet meer en vroeg aan ons om de zaak eens te onderzoeken. Op een zaterdagavond waren we present en namen het volgende waar:

- Bij het inschakelen van de zender leek er een soort bliksemschicht zichtbaar op het scherm.
- Tijdens de uitzendingen - en inderdaad onstabiel- flikkerend beeld, vaak te donker.
- Soms ook ging het geluid over in een soort sissend gebrom.

Toen de amateur zijn zender uitschakelde, was inderdaad zeer veel van de waargenomen storingen verdwenen. Er moest dus verband bestaan.

Een eerste onderzoek van het TV-toestel leerde ons, dat we te maken hadden met een wat ouder type kleurentelevisietoestel, weereen een afstandsbediening via een kabel was toegepast. Een type, dat je inderdaad niet zoveel meer ziet. Voorts had de eigenaar van het toestel een tweede luidspreker toegepast.

De diagnose: Instraling via aangesloten kabels leek gerechtvaardigd. We namen dus om te beginnen deze leidingen los van het toestel en belden naar onze amateur om zijn toestel weer in te schakelen. Er kwam weer dezelfde al eerder waargenomen lichtflits op het beeld, maar na dit incident leek de meeste storing verdwenen. Desalniettemin, er zat nog een rimpel op het geluid en het beeld was nog niet helemaal stabiel. De Instraling kwam dus niet alleen via de kabels van luidspreker en afstandsbediening, maar waarschijnlijk ook via het lichtnet in het toestel binnen.

We maakten, in een poging om de Instraling via het lichtnet te verhelpen, een kleine 22 mm. Ø en 0.15 mm. hoge bifilaire gewikkelde ferro-cart-ringkernspoel (zie afb.11) en zetten deze spoel in de lichtnet aansluiting, bij de tweepolige netschakelaar. Bij proef bleek dit afdoende, het toestel werkte bijna storingsvrij. Alleen die gekke lichtflits, wanneer de zender ingeschakeld werd, die bleef. We besloten dus eerst maar eens de zender van onze amateur te gaan bekijken en ook diens antennesysteem.

Met het antennesysteem waren we behoorlijk vlug klaar. Er waren wat beroerde aansluitingen, waardoor mogelijke storingssignalen konden optreden. Verder was het systeem goed in orde.

De zender was een met buizen uitgevoerd apparaat, dat aan een separate voeding was aangesloten. In de aansluiting met de voeding was in de zender een aan-uit-schakelaar ondergebracht voor de hoogspanning. De 6.3 Volt AC voor de gloeilamp werd continu afgegeven. De amateur liet de zender dus aanspreken door de hoogspanning in te schakelen en zet den zonder de "opwarmtijd" meteen in de band.

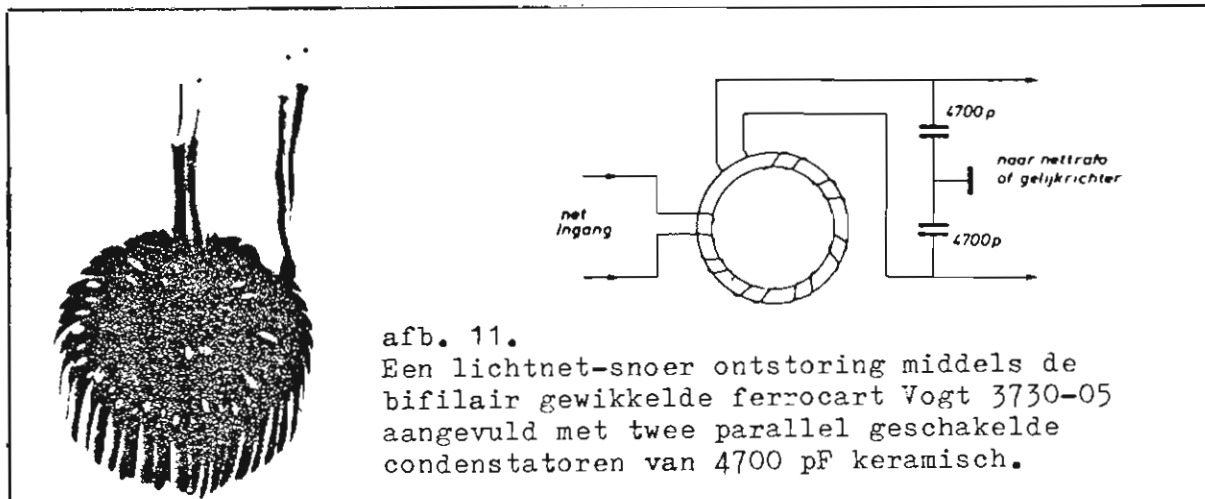
Toen we de voeding nader bekeken, was daarin een flinke afvleeschekeling van de hoogspannings-gelijkstroom ondergebracht. Er stonden een stuk of 4 behoorlijke elco's in, gekoppeld met elkaar via 2 smoorspoelen, die er qua formaat ook niet om logen. In eerste instantie zegen we er niets aan. Gewoon 'n goed, degelijk uitgevoerd voedings- of plaatspanningsapparaat, psa.....totdat we hoorden van de amateur dat hij overwoog een nieuw psa te bouwen, daar in zijn huidige pse nogal eens de elco's het loodje legden met alle rommel van dien, dat zuiks veroorzaakt. We werden ineens wakker.....

Onderzoek aan het pse leerde ons alras, dat wanneer de hoogspanningsschakelaar op de zender zelf werd uitgeschakeld, de spanning van de elco's zich fiks ophoogde. Er was niet iets toegepast zoals een stel serie-geschakelde weerstanden, waardoor de spanning aan de elco's wat kon afvloeien. Bij het inschakelen van de hoogspanning in de zender ontstond er voor een vrij kort moment een spanningspiek die z'n weerge niet kende, naast een fikse ontlaadstroom. De zender moest ons inziens den wel even gek doen als deze werd ingeschakeld. We experimenteerden wat met een schakeling voor spannings- en stroomregeling in het psa en we vonden een redelijke oplossing.

Toen we weer naar de overbuur gingen en onze amateur de zender lieten inschakelen, was er van een lichtflits niets meer waar te nemen. Alle losse aansluitkabels werden weer aangesloten aan de TV en het euvel van storing was verholpen.....

Met de hierboven aangehaalde werkzaamheden is een TV-storing door Instraling middels aansluitkabels meestal wel verholpen. Het ken echter ook zijn, dat de storing toch blijft. Den is er waarschijnlijk meer aan de hand en wordt het ontstoren knap moeilijker. We hebben dan in de meeste gevallen te maken met een vorm van directe Instraling in een van de onderdelen van de schakeling van het gestoorde toestel zelf.

Eerst nemen we alle eerder beschreven ontstoringsmaatregelen. Wanneer er dan storingen in het beeld of in het geluid optreden, moeten we alle gelijkspanningsleidingen, die naar de aansluitbus van eerdergenoemd soort TV-toestel van de afstandsbediening leiden, via een 47 nF keramische condensator op massa aansluiten. Meetregelen tegen geluidsstoring via zo'n soort afstandsbediening behandelen we later.

afb. 11.

Een lichtnet-snoer ontstoring middels de bifilaire gewikkelde ferrocart Vogt 3730-05 aangevuld met twee parallel geschakelde condensatoren van 4700 pF keramisch.

Hierna sluiten we de aansluitkabel van -indien aanwezig- de tweede luidspreker weer aan. Wanneer er nu nog beeld- of geluidsstoringen optreden, dan moeten we ook de luidspreker-aansluitbus volgens de 47 nF condensatormethode ontstoren.

REGELRECHTE INSTRALING IN DE SCHAKELING

Laten we even aannemen, dat het met onze hierboven aangehaalde activiteiten niet zou zijn gelukt om onze TV ontstoord te krijgen. Zoals al werd gesuggereerd heeft dit dan naar alle waarschijnlijkheid te maken met een directe instraling in de schakeling van het gestoorde apparaat.

Het is in zo'n geval goed te weten, dat lange kabelbomen - vooral voorkomend in de conventioneel gebouwde ontvangers- naar de afzonderlijke componenten functioneren als een soort antenne. Via deze lijnen raken ongewenste signalen in de kritieke delen van de schakeling verzeild.

Een andere oorzaak kunnen ongunstige aardverbindingen van de printplaten in de ontvanger zijn.

Een feit is in elk geval, dat je in verband met dit euvel, als ontstoorder in de aap gelogd bent. Het is alleen al een zeer moeizaam en tijdrovend werk om uit te vinden waar het ongewenste signaal wordt opgepikt en dan spreken we nog er nog niet eens van, waar het signaal naar toe wordt getransporteerd.

Zonder de beschikking te hebben over een nauwkeurig afstembare meetzender is het opsporen en verhelpen van directe instraling haast onmogelijk. De professionele reparateur heeft wel zo'n meetzender tot zijn beschikking. Via een adapter wordt op de meetzender een HF-sonde aangesloten. Zo'n sonde bestaat uit een ferrietsteeft met een spoel die voor het te onderzoeken frequentiegebied speciaal geschikt is.

Deze sonde nu wordt in de buurt van de kritieke onderdelen van de schakeling gebracht en geeft daar een uitstap nieuwkeurig bevestigd HF-signaal af. Op deze wijze wordt het mogelijk om te vinden:

- de plaats van de instraling.
- het element dat deze HF-signalen gelijkricht.

Nu kunnen we de gepaste meetregelen ter ontstoring nemen. We doen dit dus op de plaats van de gelijkrichting van het HF-signaal. Het laat zich, gezien bovenstaande beschouwing begrijpen, dat zulk ontstoorwerk veelal aan een professionele reparateur zal moeten worden overgelaten. Niet elke amateur zal zelf de beschikking hebben over het juiste gereedschap.

Bij oudere TV-toestellen kunnen de zaken echter wat gemakkelijker liggen. Vaak is de MF-leiding van de tuneringang naar de MF-versterker niet afgeschermd. Het vervangen van deze leiding door een afgeschermd leiding - en dit is iets, dat je zelf kunt doen - kan hier het euvel totaal verhelpen. Wat echter wel ingecalculeerd dient te worden is het eventueel netritmen van de MF-kringen van tuner en MF-versterkeringang.

In de oudere kleurentelevisies kan er instraling in de MF- en kleurversterker optreden. Bij de nieuwere toestellen komt dat minder voor, daar de kritieke onderdelen meestal reeds afdoende zijn afgeschermd. Wanneer dat toch niet het geval mocht zijn, maakt de constructie van het toestel veel uit m.b.t. de mogelijkheden om zaken af te schermen. In extreme gevallen kan het zelfs noodzakelijk zijn om een hele print af te schermen en dit kunnen we doen met gebruikmaking van printplaat, dat aan een kant geheel met koperfolie is bedekt. Deze plaat brengen we dan aan over de componenten- en/of bedradingszijde van de te ontstoren printplaat en dragen er zorg voor, dat de koperzijde van de plaat op diverse punten goed aan massa wordt gelegd.

Nog een andere vorm van directe instraling vindt zijn oorzak in een -meestal van fabriekswege- onvoldoende HF-filtering. Deze instraling vindt plaats via de leidingen voor de voedings-, regel- of afstemspanningen in de kritieke delen van de schakeling. In dit geval moeten de HF-signalen worden tegengehouden, die tussen de spanningsingang van de printplaat en de massa worden aangebracht.

Tenslotte willen we de lezers nog opmerkzaam maken op HF-instraling in de afstemaautomatiek van de tuner. Zo'n soort storing is te constateren bij het verstemen van de tuner of bij het overschakelen van het ene kanaal naar het andere. Keramische condensatoren in de waarde van 10 tot 100 nF kunnen uitkomst bieden.

BEELDSTORINGEN DOOR HARMONISCHEN VAN PLAATSELIJKE RADIOSTATIONS

Een, ook weer wat ouder type, televisie had last van beeldstoringen. De man, die ons opbelde, meldde dat de storing zich liet aanzien als bewegende golflijnen in het beeld. De man meldde ook, dat er zich bij hem in de buurt een amateur radiozender ophield en geloofde dat deze zender de storing veroorzaakte. Hij had de amateur al eens benaderd, maar was eigenlijk niet serieus genomen en was met: "Het zal wel in de televisie zelf zitten" afgescheept. Dit is -tussen haakjes- iets dat vaker schijnt voor te komen. Wij vinden dit gewoon een slechte zaak en zijn van mening, dat elke amateur op z'n minst enige aandacht aan een klacht moet schenken. Storing is ervoor om opgeheven te worden en ook al zou het helemaal niet aan de apparatuur van de amateur zelf liggen, dan kweekt men slecht goodwill om -althans serieus te pogen- de storing op te heffen. Amateurs, let op uw zaak.....

Terug naar de klacht: golfbewegingen op het beeld kunnen het gevolg zijn van instraling van de harmonischen van een zender. Vanuit wet studie in allerlei literatuur weten we echter ook, dat dit niet een wetmatigheid is. FUNKSCHAU, het blad dat ons al vele "handvatten" aanbod, liet weten, dat de gesignaleerde storing ook kan optreden door oscillatorstralingen van de oscillator van de radio- of TV-ontvanger zelf.

AMATEUR

SCHEMA SERVICE

De lijsten van voorhanden zijnde schema's zijn aan te vragen via POSTBUS 360, 1700 AJ HEERHUGOWAARD en betreffen de volgende categorieën:

ZENDERS EN VOEDINGSAPPARATUUR

ONTVANGERS

AF-VERSTERKERS (beperkt)

MEETAPPARATUUR

Voor de aanvraag van de lijsten niet vergeten de gefrankeerde en aan jezelf geadresseerde antwoordenvolp bij te sluiten. De tijd tussen ontvangst en antwoord ligt in de huidige situatie op ongeveer 5 weken. Voor het doen van eventuele bestellingen: lees de bijsluiter die altijd wordt meegestuurd met aangevraagde lijsten. Bestellingen beneden de fl. 15,- niet franco thuls. Dan graag gefrankeerde antwoordenvolp bijsluiten.

We bezochten de man op een avond dat de amateurzender in de lucht was en de storing zich, volgens deze man, manifesteerde. Het enige wat we konden doen tijdens deze VPRO-avond, was het waarnemen van de storing. Vergelijken konden we nog niet; daarvoor moest eerst de zender uit de lucht zijn. We hadden namelijk geprobeerd de amateur te benaderen om hem om zijn medewerking te verzoeken, maar dat was afgewezen. Het volgende bezoek vond plaats toen de zender niet in de lucht was. Geconstateerd kon worden, dat het beeld zich toen beter gedroeg, maar o.k. was het volgens ons niet. Een meting leverde als resultaat op, dat de oscillator van deze ontvanger Intern Inderdaad wat uitstraalde. Het was, zo bleek, een beroerde verbinding tussen de afscherming van het (overigens solide gebouwde) oscillatordeel en aarde (of zo je wilt "massa") en met het aanleggen van een goede verbinding was het leed dan ook geladen. De klachten keerden echter weer terug, toen "ons" radiostation weer een programma verzorgde. Zonde eigenlijk: een goede presentatie, een leuk programma, maar kennelijk toch niet voldoende oog gehad voor de zender zelf, middels welke het ellemeel plaatsvond. We hebben weer de amateur benaderd, maar opnieuw werd ons aanbod om de apparatuur eens aan een onderzoek te onderwer-

pen, afgewezen. Een -hoewel noodzakelijk theoretische- tip hebben we echter wel. We raadden de amateur aan om een filter- of sperkring voor hogere harmonischen in te bouwen in zijn zender, waarmee de storende uitstraling beneden een zeer aanvaardbaar niveau kon blijven. Het enige, wat we echter vernamen, was de tegenwerping dat zo een ingreep hem eigenlijk teveel werk was en dat hij erven verwachtte dat niet alleen het niveau van de stoorstraling -zo die al aanwezig zou zijn, hetgeen hij niet geloofde- maar ook het vermogen van de zender wat terug zou lopen. We hebben toen maar het enige gedaan, wat nog als enige mogelijkheid overbleef om tegen zijn bot-koppigheid op te treden: we hebben de klager geadviseerd om meer de PTT te bellen en voorts om ook in de buurt zijn licht op te steken m.b.t. de vraag of ook anderen hinder ondervonden. Kennelijk was dat zo, want de betreffende amateur is ongeveer een week later door de RCD uit de lucht gehaald. Een verlies, waarover we, gezien de achtergronden van het verhaal, niet rouwig om zijn.....

JAAP & GEERT (ASSH)

(Wordt vervolgd)

Automatische RELAISZENDER

Het ontwerp bestaat uit 3 delen:

A) DE TOONGENERATOR: een LC-oscillator wekt een 40 kHz. signaal op; deze spanning kan op punt F worden afgenomen en (aan de kleine studio-zender) bij het audio- (muziek) - signaal via een condensator van 1 uF worden toegevoegd. Hou de spanning wel constant op 12 Volt, eventueel met een 7812CV-I.C.

B) DE TOONDECODER: het audiosignaal met de 40 kHz. toon wordt na de detectie-trap van de FM-ontvanger (die de muziek van de studio ontvangt en op de grote, echte zender zet) afgenomen (en zeker niet na de toonregeling van de ontvanger). Met P1 (10k) wordt de decoder op 40 kHz. afgeragd (pen 8 van de NE567 op laag, ca. 0,8 Volt). Het NE567 I.C. stuurt een opto-coupler, zodat er een galvanische scheiding (tot ca. 1200 Volt) is tussen de ontvanger en de zendersturing (220 Volt AC); Indien C met C en E met E worden verbonden! werkt alles prima. Er kan ongeveer 10 m. draad tussen de beide C's en E's gebruikt worden; nooit de massa of de plus-spanning van de toondecoder met die van de sturing verbinden; dus enkel pen 4 en 5 (E en C) van de opto-coupler met punt C en E van de sturing verbinden (draad max. 10 m.).

De + 5 Volt, via de 7805CV kan normaal in de ontvanger zelf worden afgenomen; hier wel de toondecoder met de massa van de ontvanger verbinden.

C) DE 220 VOLT STURING: de grote zender wordt als 220 V.-belasting opgenomen. Het opto-coupler-sig-naal zorgt voor de sturing van de TDA 1024. De BT138-triac is, mits voldoende koelvin, goed voor 8 A./220V. dus ongeveer 1600 W. Praktisch elk type triac kan worden gebruikt. Opgepast!!!! De gehele print staat onder 220 Volt spanning, dus ook de verbindingsdraad met de opto-coupler!!!! (Tot pen 4 en 5 van de TIL 111).

Met deze schakeling kan de studio kilometers van de hoofdzender vandaan zijn (via relais) en toch hoeft niemand de hoofdzender dagelijks aan en uit te schakelen. Wel moeten de relaisontvanger, de toondecoder en de 220 V. sturing 24h. op 24h. in bedrijf zijn. Ook kan deze relais-hoofdzender-verbinding niet meer door anderen (zonder 40 kHz.) ingepikt worden. Leat de studio niet meer leeghalen. Bouw dit ontwerp!

VAN NUFFEL GEERT, VOLKSVERHEFFINGSSTRAAT 118, B-9300 AALST.

Toondecoder:

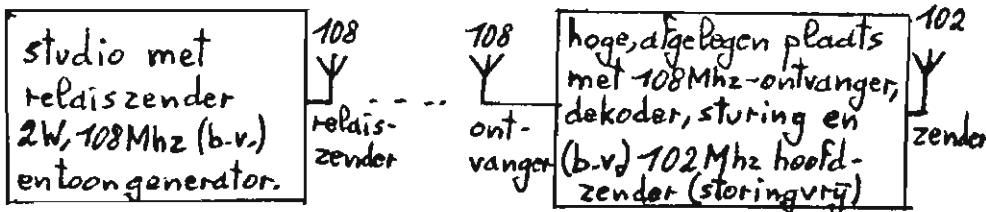
IC: NE567
Opto-coupler: TIL 111
IC: 7805 CV
Pot.Lin.: 10 kOhm trimmer
R1: 2,7 kOhm
R2: 180 Ohm/1/2 Watt
C1: 1 uF/10 V.
C2: 2u2F/10 V.
C10: 1 nF
C3: 1 uF/10 V.

Toongenerator:

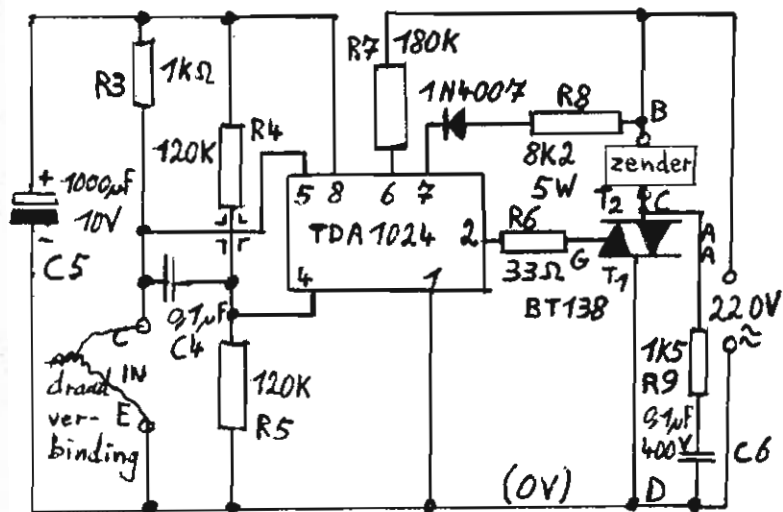
Tr: BC547B
R10: 4K7
R12: 10 kOhm
R11: 470 Ohm
C 7: 1 nF
C 8: 10 nF
C 9: 22 nF
L 1: 3300 uH
(te koop)

220 VOLT STURING

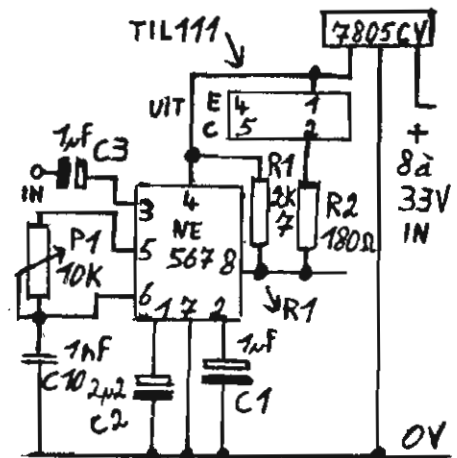
IC: TDA 1024
R3: 1 kOhm
R4: 120 kOhm
R5: 120 kOhm
R7: 180 K
R6: 33 Ohm/1/2 Watt
R8: 8,2 kOhm, 5 Watt draadgewonden
R9: 1,5 kOhm
D1: 1N4007
C5: 1000 uF/25 V.
C4: 0,1 uF
C6: 0,1 uF/400 V. min.1
Oraadbrug (dikke draad) A-A
Stevige steker en stopcontact
(stromen tot 10 A. mogelijk!)
Triac BT138 of andere op koelvin.

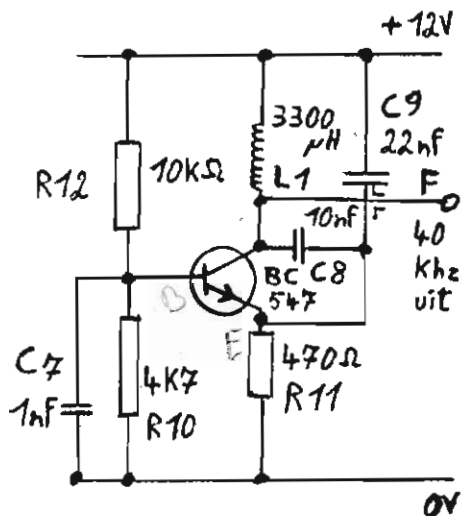
STURING

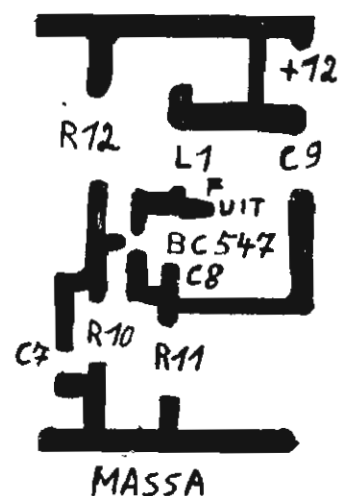
TOONDECODER

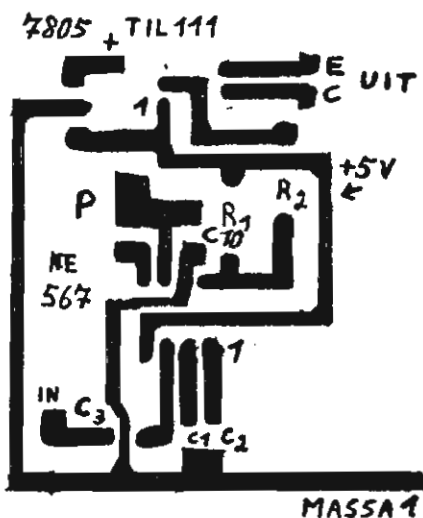
TOONGENERATOR

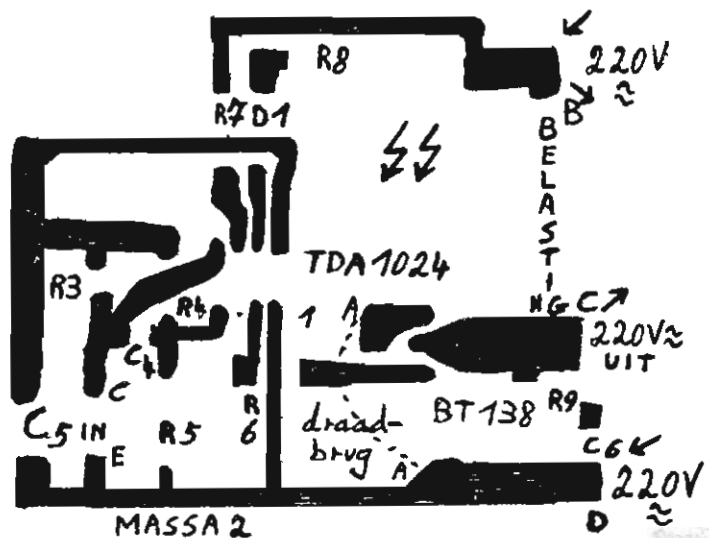
TOONGENERATOR

TOONDECODER

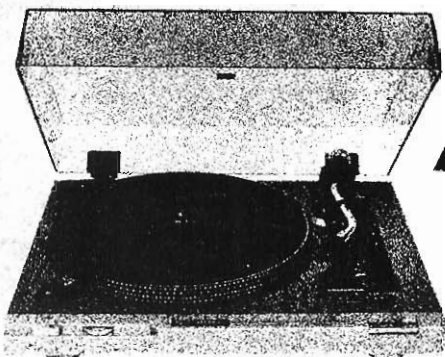
STURING

BEL EN BESTEL BIJ VAN BEEK!

020-90 16 66

Nieuw: JB Snelstartdraaitafel. Start binnen 1/2 omwenteling! Uitgevoerd met faderstart en pitch control. Een uitgebreide folder ligt klaar. Van Beek vriendenprijs: **435,-**

KELBERGEN 45
1104 LB AMSTERDAM-Z.O.

Maandaanbieding: **Musonic opberg-systeem**. Speciaal voor cartridges. Nog steeds volop leverbaar... (en nergens anders!)
10% korting: **9,48**

Handig **telefoon**toestelletje mèt geheugen; leuk voor in de studio: **25,-**

GAJ 835. Dubbele draaitafel: 0,3 sec. starttijd, vooruit en achteruit cueing, pitch control. Ideaal voor een kleine drive-in-show of lokaal radiostation. Prijs voor een snelle start: **833,-**

OPRUIMINGOPRUIMINGOPRUIMINGOPRUIMINGOPRUIMINGOPRUIMINGOPRUIMINGOPRU

NOG ENKELE OVERJARIGE OF LICHTBESCHADIGDE EXEMPLAREN ALLES MOET WEG VOOR DE
NIEUWE VOORRAAD KOMT.....

3 LAD DIRECT DRIVE SNELSTART DRAAITAFELS 0,3SEC NIEUW f1395,-- NU f750,--

2 SPOTMASTER SNELSTART DRAAITAFELS INCL ARM EN STANTONELEMENT

NIEUW ± f2500.--

NU £1100.--

2 CUEMATIC JINGLEMACHINES LICHTE TRANSPORTSCHADE NIEUW f1325,-- NU f800,--

1 IR 7 DISCOPANEEL (EX UNIQUE FM DRIVE IN SHOW) NIEUW f2795,-- NU f1500,--

1 COMPLETE SET DRIVE IN SHOW BOXEN(OOK EX UNIQUE) ALLES JBL.... f5000,--

blauw voor slechts **50,-**

Microfoonstandaard

Waarom zelf de microfoon nog vasthouden? De prijs is maar **80,-**

Gestabiliseerde voedingen

PS 350	12 v.	2,5 A.	80,-
--------	-------	--------	-------------

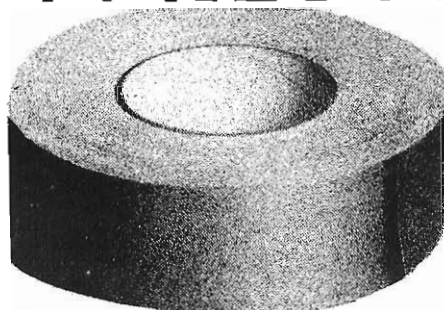
PS 500 13,8 v. 3 A. **110,-**

PS 600 13,8 v. 6 A. **170,-**

Maak je platen stofvrij!

Geen gekras en getik meer op de zender.

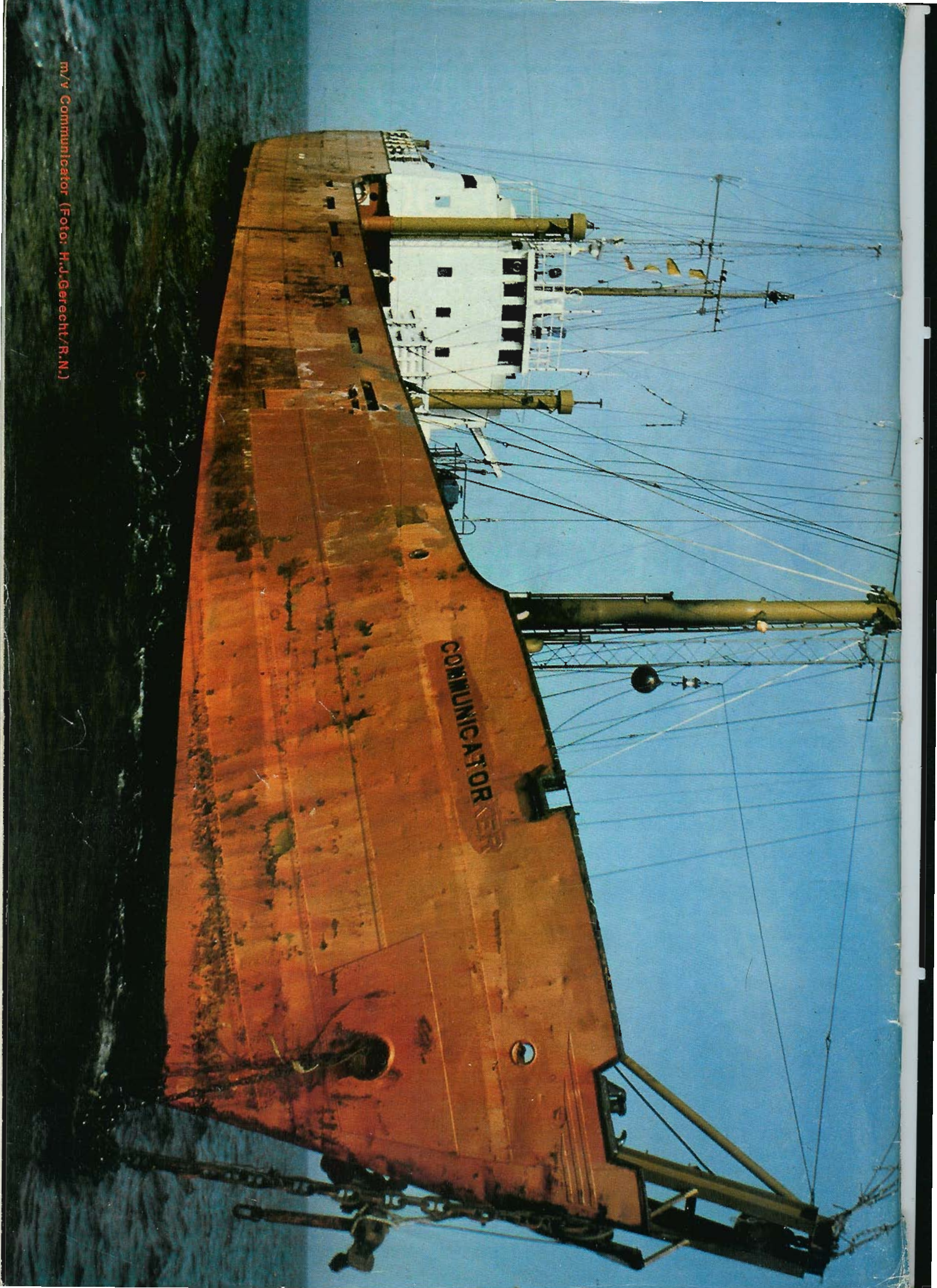
Elektronisch reinigingsapparaat,
succes verzekerd... en goedkoper
dan een nieuwe elpee: **10-**

Stanton 500 element

Speciaal voor DJ-gebruik, geen gebroken naalden meer bij terugdraaien. Geschikt voor elk type draaitafel: **85,-**

Alle prijzen zijn incl. 19% BTW en excl. verzendkosten. Wijzigingen betreffende produkt en prijs voorbehouden. Aanbiedingen gelden zolang de voorraad strekt. Levering geschiedt volgens leveringsvoorwaarden gedeponneerd bij de Arrondissementsrechtbank van Amsterdam.

m/v Communicator (Foto: H.J. Gerecht/R.N.)